

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΠΑΤΡΑ)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Η ΑΝΑΓΚΗ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΗΜΕΡΑ»

ΜΠΕΝΕΚΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΞΥΛΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

ΠΑΤΡΑ, 2019

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε πρωταρχικά την καθηγήτρια μας κ. Ιωάννα Γιαννούκου για το χρόνο που μας αφιέρωσε να φέρουμε εις πέρας την εργασία μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η αυξανόμενη τουριστική βιομηχανία της, δημιούργησε την ανάγκη εν νέου μελέτης πρόγραμμα για φοιτητές οι οποίοι θέλουν να λάβουν γνώση για να εργαστούν στον τουριστικό τομέα.

Σκοπός: σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη των τουριστικών σπουδών και η διερεύνηση της ανάγκης τουριστικής εκπαίδευσης στη σημερινή οικονομική πραγματικότητα

Συμπεράσματα: η πλειοψηφία των φοιτητών συμφώνησε ότι από πλευράς τους υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον σχετικά με τον τουρισμό και αυτό τους έκανε να θελήσουν να τον σπουδάσουν. Ταυτόχρονα, η πλειοψηφία των φοιτητών φάνηκε να νιώθει μέτρια ικανοποιημένη από το επίπεδο των σπουδών τους, στο τμήμα που ανήκουν ενώ κατά κύριο λόγο θεωρούν πως τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές . Τέλος, όσο αυξάνεται η πεποίθησή τους ότι οι σπουδές μπορούν να τους βοηθήσουν στην επαγγελματική τους εξέλιξη αυξάνεται και το επίπεδο ικανοποίησής τους από το επίπεδο σπουδών του τμήματος

Λέξεις-κλειδιά: τουριστική βιομηχανία, τουριστικές σπουδές, τουριστική προσφορά, τουριστική ζήτηση

ABSTRACT

Introduction: The growing tourism industry has created the need for a re-study program for students who want to get acquainted with working in the tourism sector.

Purpose: The purpose of this work is to study tourism studies and to explore the need for tourism education in today's economic reality

Conclusions: The majority of students agreed that there was a lot of interest in tourism for them and that made them want to study it. At the same time, the majority of students seemed to feel moderately satisfied with the level of their studies in the department they belonged, while they predominantly consider that foreign programs could offer them more supplies in tourism studies. Finally, as their belief is growing that studies can help them in their professional development, their level of satisfaction is rising from the department's level of study

Keywords: tourist industry, tourist education, tourist offer, tourist demand

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ΑΒSTRACT.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	7
1.1 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	7
1.1.1 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	7
1.1.2 ΠΡΟΩΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	8
1.1.3 ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	8
1.1.4 ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ	8
1.1.5 ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	10
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	10
2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	10
2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	10
2.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	16
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	16
3.1 Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	16
3.2 ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ.....	18
3.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	18
3.2.2 Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	18
3.3 ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	19
3.4 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	25
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	25
4.1 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ	25
4.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ	26
4.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ.....	27
4.4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	28

4.5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	35
ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ- ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ	
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	35
5.1 LEISURE & TOURISM- EU BUSINESS SCHOOL BARCELONA.....	35
5.2 BACHELOR ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - SAXION UNIVERSITY OF	
APPLIED SCIENCES	36
5.3 ΑΓΓΛΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	36
5.4 ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	50
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
6.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
6.2 ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
6.3 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
6.4 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ.....	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	53
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	53
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	91
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	93
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

1.1 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται κυρίως από τον ευπροσάρμοστο χαρακτήρα του, ο οποίος καθορίζεται από τους πολυάριθμους νόμους και διατάγματα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την πάροδο των ετών, το εν λόγω Υπουργείο έχει κάνει σημαντικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν εντοπιστεί από την επιθυμία κάθε κυβέρνησης να υιοθετήσει πρόσφατα επιστημονικά ευρήματα και αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά μοντέλα άλλων χωρών.

Η προσαρμογή της σύγχρονης έρευνας στον τομέα της εκπαίδευσης, καθώς και οι πρακτικές εκπαίδευσης για την κάλυψη των αναγκών της ελληνικής κοινωνίας και της αγοράς εργασίας έχουν οδηγήσει σε ένα πολυεπίπεδο εκπαιδευτικό σύστημα που καλύπτει όλους τους μαθητές της χώρας. Οι περισσότεροι μαθητές στην Ελλάδα παρακολουθούν δημόσια σχολεία όλων των βαθμίδων, για τα οποία δεν υπάρχουν δίδακτρα, ενώ λιγότερο από το 10% του μαθητικού πληθυσμού εγγράφεται σε ιδιωτικά σχολεία (Constantinides, 2015).

1.1.1 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά ηλικίας από 6 έως 15 ετών. Το εκπαιδευτικό σύστημα χωρίζεται σε

Παιδική Εκπαίδευση και Φροντίδα για παιδιά μέχρι την ηλικία των 6 ετών.

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση για μαθητές ηλικίας 6 έως 12 ετών,

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για εφήβους ηλικίας 12 έως 18 ετών,

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για όσους επιθυμούν να παρακολουθήσουν πανεπιστημιακά μαθήματα και, τέλος,

Δια Βίου Μάθηση, που απευθύνεται σε ενήλικες φοιτητές όλων των ηλικιών.

1.1.2 ΠΡΟΩΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Στην Ελλάδα υπάρχουν κέντρα ημερήσιας φροντίδας που παρέχουν σε παιδιά μέχρι την ηλικία των 5 ετών προσχολική εκπαίδευση. Το τελευταίο στάδιο της προσχολικής εκπαίδευσης γίνεται στα νηπιαγωγεία, όπου οι νέοι λαμβάνουν προπαρασκευαστικά μαθήματα λίγο πριν την εγγραφή τους σε δημοτικά σχολεία.

1.1.3 ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα σχολεία δέχονται παιδιά ηλικίας 6 ετών. Ορισμένα από αυτά τα σχολεία ονομάζονται "πειραματικά", καθώς πραγματοποιούν πειραματικές εκπαιδευτικές πρακτικές και εποπτεύονται από πανεπιστημιακά τμήματα που ειδικεύονται στην παιδαγωγική και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Υπάρχουν επίσης δημοτικά σχολεία που εξυπηρετούν μαθητές με σωματική ή πνευματική αναπηρία ή ειδικές ανάγκες. Και στους τρεις τύπους δημοτικών σχολείων, οι μαθητές μαθαίνουν βασικές δεξιότητες σε διάφορα θέματα, όπως η ανάγνωση και γραφή, οι περιβαλλοντικές μελέτες, τα μαθήματα, τα αγγλικά κλπ. Τα Δημοτικά Σχολεία στην Ελλάδα λειτουργούν μεταξύ 8 π.μ. και 1 μ.μ., ενώ η πλειοψηφία των σχολείων προσφέρουν επιπλέον μαθήματα Φυσικής Αγωγής, Τέχνης και Μουσικής έως τις 4 μ.μ. (Constantinides, 2015).

1.1.4 ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

Όλοι οι μαθητές που αποφοιτούν από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να παρακολουθήσουν την εκπαίδευση σε Γυμνάσιο και στη συνέχεια σε λύκειο. Οι μαθητές που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη ζωγραφική, ή τη μουσική μπορούν να παρακολουθήσουν ένα γυμνάσιο που ειδικεύεται στον τομέα. Τα μαθήματα διδασκαλίας προσφέρονται στα Γυμνάσια, είναι η σύγχρονη και αρχαία ελληνική γλώσσα, τα μαθήματα, η φυσική, η χημεία, η γεωγραφία, η ιστορία, η φυσική αγωγή, οι θρησκευτικές σπουδές, η μουσική και η τέχνη, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκμάθηση ξένων γλωσσών όπου διδάσκονται τόσο στα αγγλικά όσο και σε μια άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα της επιλογής τους (οι μαθητές τείνουν να επιλέγουν μεταξύ γαλλικών και γερμανικών). Οι μαθητές παίρνουν μέρος σε εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς.

Στο επίπεδο του λυκείου , οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν να παρακολουθήσουν ένα Ενιαίο Λύκειο ή ένα Πειραματικό (κυρίως για αποφοίτους Πειραματικών Γυμνασίων). Οι μαθητές από ξένες χώρες μπορούν να παρακολουθήσουν Πολυπολιτισμικό Γυμνάσιο, ενώ υπάρχουν ειδικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για μαθητές με ειδικές ανάγκες. Οι μαθητές μπορούν επίσης να παρακολουθήσουν επαγγελματική κατάρτιση στα Επαγγελματικά Λύκεια ή, όταν είναι 16 ετών, μπορούν να εγγραφούν σε Επαγγελματικό Λύκειο και να αποφοιτήσουν μετά από 4 χρόνια σπουδών. Στο τελικό στάδιο των σπουδών του, ένας μαθητής μπορεί να εργαστεί ως μαθητευόμενος και να αποκτήσει πολύτιμη εργασιακή εμπειρία. Τα σχολεία παρέχουν ένα συνδυασμό μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης και μαθημάτων προηγμένης τοποθέτησης.

1.1.5 ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι μαθητές που επιθυμούν να παρακολουθήσουν σπουδές στην Ανώτατη Εκπαίδευση λαμβάνουν Πανελλήνιες εξετάσεις σε συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων. Αυτό θεωρείται μια σκληρή και άκρως ανταγωνιστική διαδικασία εξέτασης, την οποία οι σπουδαστές περνούν προκειμένου να εξασφαλίσουν την εκπαίδευση σε υψηλότερο επίπεδο. Οι περισσότεροι από αυτούς παρακολουθούν τετραετή σπουδές στα τμήματα του Πανεπιστημίου και στα τμήματα του ΤΕΙ καθώς και στα διάφορα τμήματα της Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, ενώ τα τμήματα του Πολυτεχνείου που ειδικεύονται σε τομείς όπως η αρχιτεκτονική και η μηχανική, πέντε έτη σπουδών. Οι σπουδαστές που επιθυμούν να εγγραφούν στην Σχολή Καλών Τεχνών λαμβάνουν ειδικές εξετάσεις και αποφοιτούν μετά από πέντε χρόνια σπουδών. Τα μαθήματα των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα έχουν τη μορφή διαλέξεων ή εργαστηρίων και τα περισσότερα από τα μαθήματα κατανέμονται σε ένα εξάμηνο. Τα περισσότερα πανεπιστημιακά τμήματα στην Ελλάδα προσφέρουν μονοετή ή διετή μεταπτυχιακά προγράμματα, καθώς και την ευκαιρία να παρακολουθήσουν σπουδές για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος. Οι φοιτητές μπορούν επίσης να εγγραφούν στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο για μεταπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές, όπου καταβάλλουν δίδακτρα (Constantinides, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός είναι ένας δυναμικός και ανταγωνιστικός κλάδος που απαιτεί τη δυνατότητα να προσαρμόζεται συνεχώς στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και επιθυμίες των πελατών, καθώς η ικανοποίηση, η ασφάλεια και η απόλαυση του πελάτη είναι το επίκεντρο των τουριστικών επιχειρήσεων (Education Bureau, 2013).

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών ο τουρισμός είναι ένα κοινωνικό, πολιτισμικό και οικονομικό φαινόμενο που αφορά τη μετακίνηση ανθρώπων σε μέρη εντός ή εκτός της χώρας που διαμένουν για προσωπικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς. Τα άτομα αυτά ονομάζονται είτε τουρίστες είτε εκδρομείς και το είδος του τουρισμού αφορά με το τι δραστηριότητες πραγματοποιεί ο τουρίστας (United Nations World Tourism Organization, 2008).

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιστορία του τουρισμού μπορεί να χωριστεί σε 6 διαφορετικά στάδια ως εξής:

1) Περίοδος της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας

Κατά τη διάρκεια της περιόδου της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (από το 27 π.Χ. έως το 476 μ.Χ.), τα ταξίδια αναπτύχθηκαν για στρατιωτικούς, εμπορικούς και πολιτικούς λόγους, καθώς και για την επικοινωνία μηνυμάτων από την κεντρική κυβέρνηση προς τα απομακρυσμένα εδάφη της. Το ταξίδι ήταν επίσης απαραίτητο για τους τεχνίτες και αρχιτέκτονες που «εισήγαγαν» για να σχεδιάσουν και να κατασκευάσουν τα μεγάλα παλάτια και τους τάφους. Στην αρχαία Ελλάδα, οι άνθρωποι ταξίδευαν στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Τόσο οι συμμετέχοντες όσο και οι θεατές χρειάστηκαν καταλύματα και υπηρεσίες φαγητού. Οι πλούσιοι Ρωμαίοι, στην αρχαιότητα, ταξίδευαν σε παραθαλάσσια θέρετρα στην Ελλάδα και την Αίγυπτο για σκοπούς αξιοθέατων (Education Bureau, 2013).

2) Περίοδος Μεσαίωνα

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα (από περίπου 500 έως 1400 μ.Χ.) σημειώθηκε αύξηση του ταξιδιού για θρησκευτικούς λόγους όπως για παράδειγμα η επίσκεψη των μουσουλμάνων στη Μέκκα, και των χριστιανών στην Ιερουσαλήμ και τη Ρώμη.

3) 16ος αιώνας

Τον 16ο αιώνα, η ανάπτυξη του εμπορίου και του εμπορίου της Αγγλίας οδήγησε στην άνοδο ενός νέου τύπου τουριστών - αυτοί ταξίδευαν για να διευρύνουν τη δική τους εμπειρία και γνώση.

4) 17ος αιώνας

Τον 17ο αιώνα, στη βρετανική αριστοκρατία ταξίδευαν σε όλη την Ευρώπη (όπως στην Ιταλία, τη Γερμανία και τη Γαλλία) για χρονικά διαστήματα, συνήθως 2 ή 3 χρόνια, για να βελτιώσουν τις γνώσεις τους. Αυτό ήταν γνωστό ως Grand Tour, το οποίο έγινε απαραίτητο μέρος της κατάρτισης μελλοντικών διοικητικών στελεχών και πολιτικών ηγετών (Education Bureau, 2013).

5) Περίοδος Βιομηχανικής Επανάστασης

Η Βιομηχανική Επανάσταση (από περίπου 1750 έως 1850 μ.Χ.) στην Ευρώπη δημιούργησε τη βάση για τον μαζικό τουρισμό. Αυτή η περίοδος έστρεψε τους περισσότερους ανθρώπους μακριά από τη βασική γεωργία προς τον αστικό τρόπο ζωής. Ως αποτέλεσμα, σημειώθηκε ραγδαία αύξηση του επιπέδου πλούτου και εκπαίδευσης της μεσαίας τάξης, καθώς και αύξηση του ελεύθερου χρόνου και ζήτηση για τουριστικές δραστηριότητες. Εκείνη τη στιγμή, τα ταξίδια για την υγεία έγιναν σημαντικά όταν οι πλούσιοι και μοντέρνοι Ευρωπαίοι άρχισαν να επισκέπτονται τις πόλεις spa (όπως το Bath στην Αγγλία και το Baden-Baden στη Γερμανία) και τα παραθαλάσσια θέρετρα στην Αγγλία (όπως το Scarborough, το Margate και το Brighton) (Education Bureau, 2013).

6) 19ος έως 20ος αιώνας

Τον 19ο και τον 20ό αιώνα, οι κοινωνικές και τεχνολογικές αλλαγές είχαν τεράστιο αντίκτυπο στον τουρισμό. Μεγάλη πρόοδος στην επιστήμη και την τεχνολογία κατέστησε εφικτή την εφεύρεση ταχέων, ασφαλών και σχετικά φθηνών τρόπων μεταφοράς: οι σιδηρόδρομοι εφευρέθηκαν τον 19ο αιώνα και τα αεροσκάφη επιβατών τον 20ό αιώνα. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος (1939-1945) αποτέλεσε επίσης την ώθηση για δραματικές βελτιώσεις στην επικοινωνία και τις αεροπορικές μεταφορές, γεγονός που έκανε τα ταξίδια πολύ πιο εύκολα σήμερα απ' ό,τι σε παλαιότερες εποχές.

Πριν από τη δεκαετία του 1950, ο τουρισμός αποτελούσε έναν κλάδο στον οποίο δεν υπήρχε συνεργασία ανάμεσα στα ξενοδοχεία, στα μεταφορικά μέσα και στους ταξιδιωτικούς πράκτορες. Τα ξενοδοχεία είχαν μόνο σαν σκοπό να πουλήσουν

δωμάτια για τους τουρίστες ενώ τα μεταφορικά μέσα είχαν σαν σκοπό να πουλήσουν θέσεις. Το ίδιο και τα ταξιδιωτικά πρακτορεία τα οποία λειτουργούσαν μεμονωμένα. Από τα μέσα της δεκαετίας του '50 και εξής, ιδίως στο Ηνωμένο Βασίλειο, η ανάπτυξη των ταξιδιωτικών πρακτόρων άρχισε να αλλάζει τη φύση της βιομηχανίας από ουσιαστικά μεμονωμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες σε πιο ολοκληρωμένες δραστηριότητες (Education Bureau, 2013).

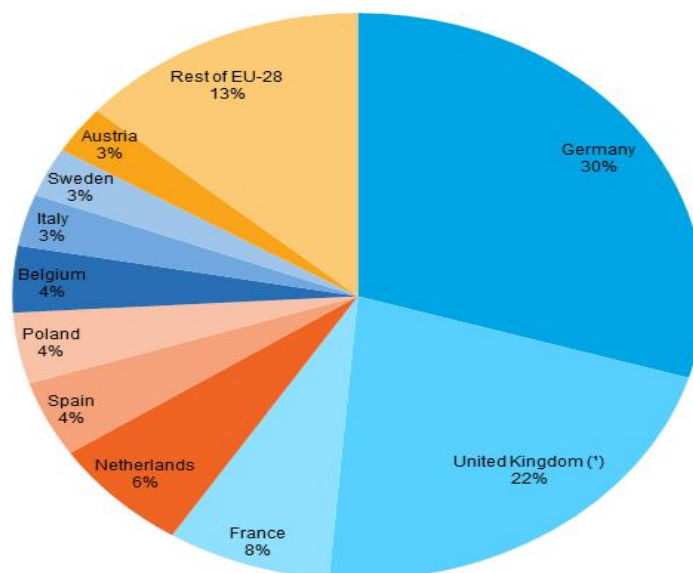
Τα ξενοδοχεία, για παράδειγμα, άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι οι πελάτες θέλουν μια σειρά υπηρεσιών αντί να αγοράζουν απλά καταλύματα. Γι αυτό το λόγο άρχισαν να αναπτύσσουν περαιτέρω υπηρεσίες ώστε να αυξήσουν τις δαπάνες των επισκεπτών στο ξενοδοχειακό συγκρότημα. Οι επιχειρήσεις μεταφορών, ιδίως στις αεροπορικές επιχειρήσεις, είδαν την πώληση των μεταφορικών υπηρεσιών ως αναπόσπαστο μέρος μιας πολύ ευρύτερης ανάγκης. Οι αεροπορικές εταιρείες προσέφεραν ασφάλιση και κράτηση διαμονής για τους ταξιδιώτες. Μέχρι τη δεκαετία του 1980 πολλές αεροπορικές εταιρείες προσέφεραν ολοκληρωμένες ταξιδιωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών υπηρεσιών, ενοικιάσεων αυτοκινήτων κλπ.

Μια από τις κυριότερες αλλαγές στη ζήτηση του τουρισμού ήταν η αυξανόμενη τάση για απαίτηση για διακοπές στο εξωτερικό ή ένας συνδυασμός αυτών τα οποία αποτελούν σημαντικούς και συνεχείς παράγοντες που διεγείρουν τη διεθνή τουριστική ζήτηση. Αυτοί οι παράγοντες δεν ήταν απλώς οικονομικοί παράγοντες αλλά και κοινωνικοί.

Η πρόοδος στην τεχνολογία επιτρέπει στις αεροπορικές εταιρείες και άλλους ταξιδιωτικούς προμηθευτές να πωλούν απευθείας στους ταξιδιώτες μέσω του Διαδικτύου και των αλληλεπιδραστικών περιπτέρων στα αεροδρόμια. Τα περίπτερα στο αεροδρόμιο συνήθως πωλούν διαμονή σε ξενοδοχείο, μεταφέρουν εισιτήρια, όπως εισιτήρια λεωφορείου μεταξύ αεροδρομίων και διαδρομών στο κέντρο της πόλης και λεωφορεία από μια πόλη στην άλλη. Οι ταξιδιώτες μπορούν να συνδεθούν στο Internet εύκολα να φτάσουν για πληροφορίες ταξιδιού, να κλείσουν ένα απλό εισιτήριο ή δωμάτιο ξενοδοχείου μέσω του προσωπικού υπολογιστή τους στο σπίτι (Education Bureau, 2013).

2.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ

Οι μόνιμοι κάτοικοι της ΕΕ των 28 πραγματοποίησαν περίπου 2,6 δισεκατομμύρια διανυκτερεύσεις σε τουριστικά ταξίδια στο εξωτερικό το 2016. Οι μόνιμοι κάτοικοι της Γερμανίας πραγματοποίησαν 771 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις το 2016 σε ταξίδια εκτός Γερμανίας, ενώ οι μόνιμοι κάτοικοι του Ηνωμένου Βασιλείου πραγματοποίησαν 564 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις στο εξωτερικό (στοιχεία ΗΒ για το 2013). Οι μόνιμοι κάτοικοι των εν λόγω δύο κρατών μελών της ΕΕ αντιπροσώπευαν πάνω από το ήμισυ (51,3 %) του συνολικού αριθμού διανυκτερεύσεων που πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό από μόνιμους κατοίκους της ΕΕ των 28.

Note: EU-28 estimate made for the purpose of this publication, based on available data.
(*) 2013 data.

Γράφημα 1: Ποσοστό διανυκτερεύσεων των Ευρωπαίων σε διακοπές στο εξωτερικό, κατά χώρα διαμονής του τουρίστα, 2016

(% διανυκτερεύσεων μόνιμων κατοίκων της ΕΕ των 28 στο εξωτερικό)

Διεθνείς Αφίξεις Παγκοσμίως 2000-2013		
International Arrivals in the World 2000-2013		
Κόσμος World	Διεθνείς Αφίξεις (εκατ.) International Arrivals (mi.)	Μεταβολές Change
2000	677,0	
2001	684,1	1,0%
2002	702,6	2,7%
2003	689,0	-1,9%
2004	764,0	10,9%
2005	807,0	5,6%
2006	842,0	4,3%
2007	898,0	6,7%
2008	918,0	2,2%
2009	885,0	-3,6%
2010	949,0	7,2%
2011	995,0	4,8%
2012	1.035,0	4,0%
2013	1.087,0	5,0%

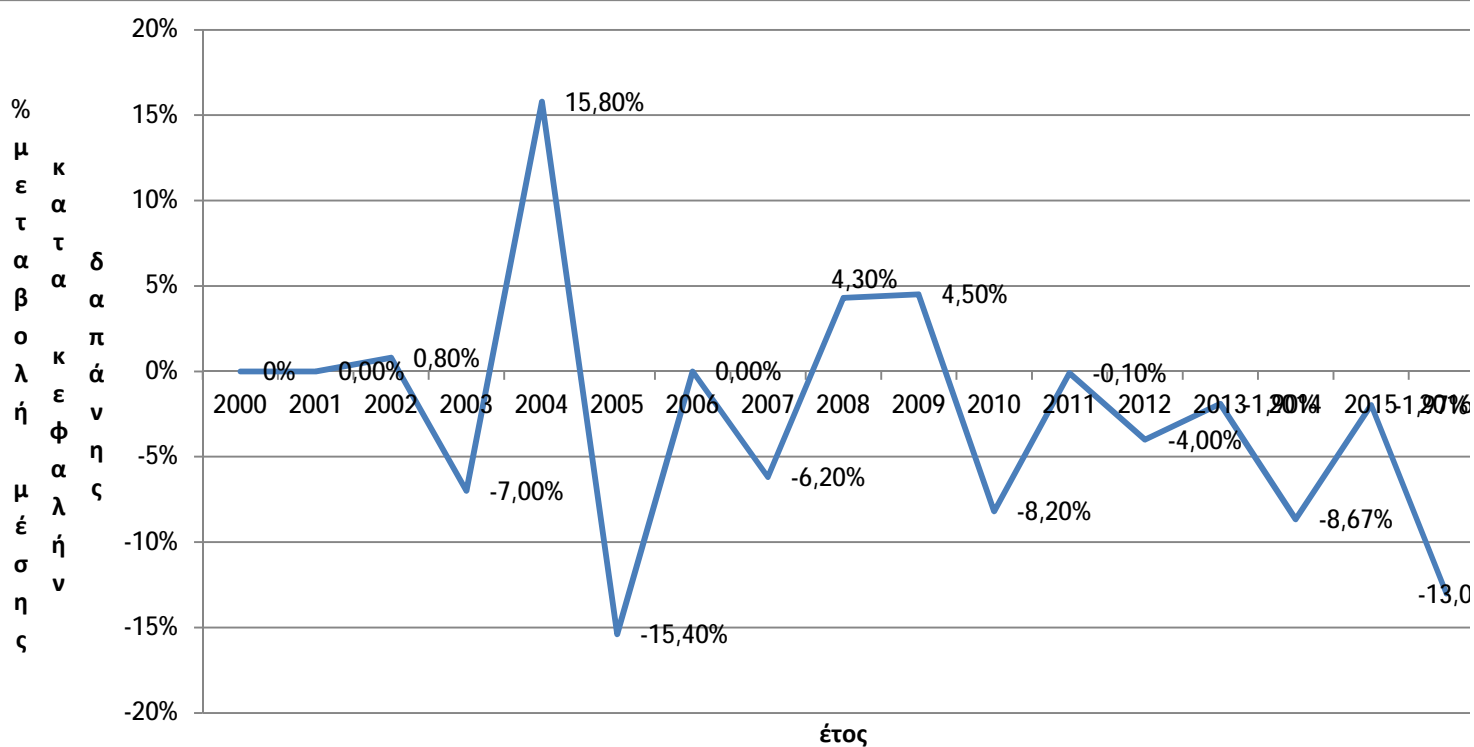
Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων από Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (Παγκόσμιο Τουριστικό Βαρόμετρο, Ιούνιος 2014)

Ο υπολογισμός της μέσης κατά κεφαλήν δαπάνης για την Ελλάδα τα μελετώμενα έτη παρουσιάζεται ως εξής:

Το έτος 2000 η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη υπολογίστηκε 813€ και το 2001 παρέμεινε στην ίδια τιμή. Το 2002 η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη αυξήθηκε κατά 0,8% φτάνοντας τα 819€. Το έτος 2003 η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη παρουσίασε μείωση 7% σε σχέση με το 2002 φτάνοντας τα 762€ ενώ το έτος 2004 παρουσίασε αύξηση 15,8% σε σχέση με το 2003 φτάνοντας τα 882€. Για το 2005 παρουσιάστηκε μείωση της τάξεως του 15,4% σε σχέση με το 2004 ενώ το 2006 παρέμεινε σταθερή 746€. Το 2007 παρατηρήθηκε εκ νέου μείωση της τουριστικής δαπάνης της τάξεως του 6,2% φτάνοντας τα 700€ ενώ το 2008 αυξήθηκε κατά 4,3% φτάνοντας τα 730€ (ΣΕΤΕ, 2014).

Στη συνέχεια το 2009 η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη μειώθηκε κατά 4,5% υπολογιζόμενη στα 697€ Το 2010 παρουσιάστηκε εκ νέου μείωση 8,2% σε σχέση με το 2009 φτάνοντας τα 640€ ενώ το 2011 παρουσιάστηκε οριακή μείωση 0,1% φτάνοντας τα 639€ Το 2012 η μέση κατά κεφαλή δαπάνη παρουσίασε μείωση 4% φτάνοντας τα 616,2€ενώ το 2013 παρουσιάστηκε εκ νέου μείωση 1,9% σε σχέση με το 2012 και υπολογίστηκε στα 604,2€(ΣΕΤΕ, 2014).

Το 2014 η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη παρουσίασε μείωση 8,67% φτάνοντας 551,8€ ενώ το 2015 παρουσίασε εκ νέου μείωση 1,97% σε σχέση με το 2014 φτάνοντας 540,9€ και τέλος το 2016 παρουσιάστηκε αυξημένη μείωση 13,01% σε σχέση με το 2015 φτάνοντας τα 470,5€(Νικολαΐδης, 2017).

Γράφημα 2: ποσοστιαία μεταβολή μέσης κατά κεφαλήν δαπάνης 2000-2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.1 Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ο τουρισμός είναι μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες βιομηχανίες στον κόσμο και αποτελεί σημαντική πηγή εισοδήματος για πολλές χώρες. Όντας μια βιομηχανία προσανατολισμένη στους ανθρώπους, ο τουρισμός προσφέρει επίσης πολλές θέσεις εργασίας που συνέβαλαν στην αναζωογόνηση των τοπικών οικονομιών (Υπουργείο Τουρισμού, 2017).

Ωστόσο, όπως και άλλες μορφές ανάπτυξης, ο τουρισμός μπορεί επίσης να προκαλέσει το μερίδιό του σε προβλήματα όπως η κοινωνική εξάρθρωση, η απώλεια πολιτιστικής κληρονομιάς, η οικονομική εξάρτηση και η οικολογική υποβάθμιση. Η εκμάθηση των επιπτώσεων του τουρισμού οδήγησε πολλούς ανθρώπους να αναζητήσουν πιο υπεύθυνες διακοπές. Αυτές περιλαμβάνουν διάφορες μορφές εναλλακτικού ή βιώσιμου τουρισμού όπως: «τουρισμός με βάση τη φύση», «οικοτουρισμός» και «πολιτιστικός τουρισμός». Ο βιώσιμος τουρισμός γίνεται τόσο δημοφιλής ώστε ορισμένοι λένε ότι αυτό που ονομάζουμε σήμερα «εναλλακτική» θα είναι η «mainstream» σε μια δεκαετία. (Κασιμάτη, Σιδέρης, 2015)

Όλες οι τουριστικές δραστηριότητες οποιουδήποτε κινήτρου - διακοπές, επαγγελματικά ταξίδια, συνέδρια, ταξίδια περιπέτειας και οικοτουρισμός - πρέπει να είναι βιώσιμα. Ο βιώσιμος τουρισμός ορίζεται ως "ο τουρισμός που σέβεται τόσο τους ντόπιους όσο και τον ταξιδιώτη, την πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον". Επιδιώκει να προσφέρει στους ανθρώπους μια συναρπαστική και εκπαιδευτική διακοπή που θα ωφελήσει και τους ανθρώπους της χώρας υποδοχής.

Υπήρχαν περίπου 25,3 εκατομμύρια διεθνείς αφίξεις τουριστών το 1960. Μέχρι το 1990, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σε 425 εκατομμύρια, δηλαδή 17 φορές μεγαλύτερος. Μέχρι το 2000, αυξήθηκε περισσότερο από το ήμισυ και πάλι στα 682 εκατομμύρια και το 2008 ήταν 982 εκατομμύρια - ο αριθμός των διεθνών τουριστών έχει υπερδιπλασιαστεί σε λιγότερο από 20 χρόνια. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού προβλέπει ότι ο αριθμός αυτός θα μπορούσε να ανέλθει σε 1,6 δισεκατομμύρια ανθρώπους έως το 2020 (πάνω από 370 εκατομμύρια από αυτούς θα είναι ταξιδιώτες σε μεγάλες αποστάσεις) (Νικολαΐδης, 2017).

Η σημασία αυτής της ταχείας ανάπτυξης του τουρισμού μπορεί να διαπιστωθεί από το γεγονός ότι η παγκόσμια συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ εκτιμάται σε περίπου 5%. οι δαπάνες για τον διεθνή τουρισμό έφτασαν τα 944 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (2008). Η συμβολή του τουρισμού στην απασχόληση τείνει να είναι ελαφρώς υψηλότερη και εκτιμάται ότι είναι της τάξης του 6-7% του συνολικού αριθμού θέσεων εργασίας (άμεσες και έμμεσες). Για τις προηγμένες, διαφοροποιημένες οικονομίες, η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ κυμαίνεται από περίπου 2% για τις χώρες όπου ο τουρισμός είναι ένας συγκριτικά μικρός τομέας, σε ποσοστό άνω του 10% για τις χώρες όπου ο τουρισμός αποτελεί σημαντικό πυλώνα της οικονομίας. Όσον αφορά τα μικρά νησιά και τις αναπτυσσόμενες χώρες ή τους ειδικούς περιφερειακούς και τοπικούς προορισμούς όπου ο τουρισμός είναι βασικός οικονομικός τομέας, η σημασία του τουρισμού τείνει να είναι ακόμη υψηλότερη. Έτσι, ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εισοδήματος και απασχόλησης για πολλές χώρες, ιδίως στο Νότο, όπου μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από τη φτώχεια. (Νικολαΐδης, 2017)

Βασικοί παράγοντες αυτής της αύξησης περιλαμβάνουν:

- Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και, κυρίως, ο αυξημένος ελεύθερος χρόνος, επέτρεψε σε πολλούς ανθρώπους στο Βορρά να κάνουν διακοπές μεγαλύτερης διάρκειας και να ταξιδεύουν σε απομακρυσμένα μέρη του κόσμου. Πολλοί στις βιομηχανικές χώρες της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής γίνονται επίσης διεθνείς τουρίστες.
- Οι πρόοδοι στην τεχνολογία των μεταφορών μετά την εισαγωγή των πρώτων υπηρεσιών αεριωθούμενων επιβατών τη δεκαετία του 1950 και η ανάπτυξη του jet-jumbo επιτρέπουν σχετικά φθηνά ταξίδια μεγάλων αποστάσεων.
- Οι μακρές περίοδοι σχετικής πολιτικής σταθερότητας έχουν κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται ασφαλείς να βγάζουν νέα και άγνωστα μέρη.
- Οι τηλεοράσεις, οι ταινίες και τα άλλα μέσα έχουν προκαλέσει ενδιαφέρον για άλλα μέρη του κόσμου, παρουσιάζοντας ελκυστικές και συναρπαστικές εικόνες από μακρινά μέρη.
- Ο αυξημένος ελεύθερος χρόνος και οι τακτικές διακοπές ενθαρρύνουν την ανάπτυξη των εγχώριων ή εγχώριων τουριστικών βιομηχανιών.
- Η τουριστική βιομηχανία έχει γίνει ιδιαίτερα επαγγελματική και έχει προωθήσει τα ταξίδια και τις διακοπές μέσα από καλά χρηματοδοτούμενες διαφημιστικές εκστρατείες. (Παπαϊωάννου, 2016)

3.2 ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

3.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ραγδαία ανάπτυξη του Τουρισμού – ιδιαίτερα μετά το 1980 – σε ένα διαρκώς και μεγαλύτερο αριθμό χωρών τόσο του αναπτυγμένου, όσο και του αναπτυσσόμενου κόσμου, αύξησε τη ζήτηση για εργαζόμενους και στελέχη στον Τουρισμό σε πολλές και διαφορετικές ειδικότητες, οι οποίες σχετίζονται:

(α) με την επιχειρηματική λειτουργία του Τουριστικού Τομέα (Ξενοδοχεία, Πρακτορεία, Επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής, Επιχειρήσεις Ειδικών και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού, Επιχειρήσεις δραστηριοτήτων Αναψυχής και Ελεύθερου Χρόνου),

(β) με τη διαχείριση και πολιτική της Τουριστικής Ανάπτυξης (Κεντρικοί και Περιφερειακοί φορείς Τουριστικής Πολιτικής, Αναπτυξιακοί και Ερευνητικοί φορείς και εταιρείες, Εταιρείες Προβολής και Προώθησης του Τουρισμού, Οργανώσεις και Φορείς Σχεδιασμού και Διαχείρισης του Τουρισμού) (Υπουργείο Τουρισμού, 2017).

3.2.2 Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στο Διεθνή χώρο καταγράφονται δυο κυρίως τάσεις στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση στον Τουρισμό. Η πρώτη είναι αυτή που θέτει τις Προπτυχιακές Τουριστικές Σπουδές υπόθεση κυρίως των Πανεπιστημίων και συναντάται στις περισσότερες αναπτυγμένες και τουριστικές χώρες. Η δεύτερη είναι αυτή που στηρίζεται σε ένα μικτό σύστημα με Τριτοβάθμιες Σπουδές τόσο σε Πανεπιστήμια, όσο και σε Σχολές Τουρισμού με εξειδικευμένο κυρίως πεδίο (π.χ. Μάνατζμεντ Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων). Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές και η Έρευνα στον Τουρισμό κατά κύριο λόγο αποτελούν προνομιακό πεδίο των Πανεπιστημιακών Τμημάτων (Lomova et al., 2016).

Τα Πανεπιστημιακά Τμήματα Τουρισμού, λόγω και της διαρκούς ανάπτυξης των επιστημών του Τουρισμού την τελευταία κυρίως εικοσαετία, διακρίνονται σε τρεις κυρίως κατηγορίες: Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων ή Τουρισμού, Οικονομίας και Πολιτικής του Τουρισμού και Τουρισμού ή Τουριστικών Σπουδών. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις καταγράφονται Προγράμματα Σπουδών με μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό εξειδίκευσης, καθώς και προγράμματα με γενικό εισαγωγικό τμήμα και εξειδικεύσεις ή κατευθύνσεις μετά από το 2^ο, συνήθως, έτος. Ο στόχος είναι

προφανής: να υπάρξει καταρχάς μια διεπιστημονική προσέγγιση στη λειτουργία και ανάπτυξη του Τουρισμού και κατόπιν ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα μαθημάτων, το οποίο καταλήγει στην απόκτηση ικανών γνώσεων για τις διαφορετικές θέσεις που προσφέρονται στην αγορά εργασίας.

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές (Master και Διδακτορικά) που προσφέρονται διεθνώς έχουν ήδη εντυπωσιακή σε αριθμό θεματική ευρύτητα, εκτεινόμενες από τη Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων και το Τουριστικό Μάρκετινγκ έως τις ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού ή τις δραστηριότητες αναψυχής (Υπουργείο Τουρισμού, 2017).

3.3 ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο τουρισμός είναι ένα εθνικό προϊόν πάνω στο οποίο βασίζεται και η οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Χρειάζεται λοιπόν μια εθνική πολιτική ποιότητας, η οποία ενεργεί με τελικό στόχο την προσέλκυση τουριστών και τη βελτιστοποίηση του λόγου τιμή / ποιότητα. Η επαρκής εκπαίδευση έχει μεγάλη σημασία έτσι ώστε, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που απαιτούνται από την τουριστική βιομηχανία να είναι αποτελεσματικά ως προς την προσέλκυση και εξυπηρέτηση των τουριστών (Jafari, 2007).

Ο Στεργίου (2017), αναφέρει ότι η τουριστική βιομηχανία στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης σημειώνει άνοδο, συγκεκριμένα το 2013, οι διεθνείς επισκέπτες δαπάνησαν περισσότερα από έντεκα δισεκατομμύρια ευρώ σε προϊόντα και υπηρεσίες που παρήχθησαν από την ελληνική οικονομία, ποσό που αναλογεί στο 26,5% των συνολικών εξαγωγών της χώρας (World Travel & Tourism Council [WTTC], 2013). Το επίπεδο των αφίξεων στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 4,2 εκατομμύρια (26,2%) μεταξύ του 2008 (τη χρονιά που «χτύπησε» η κρίση) και του 2013 (Association of Greek Tourism Enterprises [SETE], 2014). Επιπλέον, το 2010 ο τουρισμός υποστήριξε άμεσα 330.500 θέσεις εργασίας (8,8% της συνολικής απασχόλησης). Σύμφωνα με στοιχεία του WTTC (2013), ο αριθμός αυτός αναμένεται να αυξηθεί με ετήσιο ρυθμό 2,4% σε 421.000 θέσεις εργασίας (10,5% της συνολικής απασχόλησης) το 2023.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης «Τουριστικός Στρατηγικός Σχεδιασμός 2021», ο τουρισμός θα αποτελέσει κινητήρια δύναμη της ελληνικής οικονομίας,

αντιπροσωπεύοντας πάνω από το 35% και 38% του συνολικού αναπτυξιακού δυναμικού σε όρους Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) και Απασχόλησης αντίστοιχα. Οι διεθνείς επισκέπτες αναμένεται να φτάσουν τα 22-24 εκατ., με παράλληλη αύξηση της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι. Η συνολική συνεισφορά σε ΑΠΑ θα είναι 41-44 δισ. Ευρώ (+16-17 δισ. Ευρώ) και περίπου 1 εκατ. στην απασχόληση (+300.000 θέσεις). Κύρια προτεραιότητα για να εφαρμοσθεί ο Τουριστικός Σχεδιασμός, αποτελεί η δημιουργία ενός ισχυρού και διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου με έξι κύρια προϊόντα (Sun & Beach, City Break, MICE, Πολιτιστικός Τουρισμός, Ναυτικός Τουρισμός, Ιατρικός Τουρισμός) καθώς και μια σειρά από συμπληρωτικά και εξειδικευμένα προϊόντα (ΣΕΤΕ, 2014).

Η γρήγορη και συνεχής ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, με την παράλληλη ανάπτυξη νέων και περισσότερο απαιτητικών αγορών καθώς και νέων, πιο εξειδικευμένων τουριστικών προϊόντων, απαιτεί όλο και περισσότερο εξειδικευμένο τουριστικό προσωπικό (ΣΕΤΕ, 2014).

Σε έρευνα του ΣΕΤΕ, (2014) οι τουριστικές επιχειρήσεις προτιμούν απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και με εξειδίκευση σε κάποιο τομέα. Αυτό που παρατηρείται είναι ότι δεν υπάρχουν άτομα που να έχουν την εξειδίκευση που χρειάζονται οι εργοδότες είτε αυτό είναι κάποια ξένη γλώσσα ή χρήση προγραμμάτων Η/Υ.

Η έρευνα της Χριστάκη (2014) έχει σαν στόχο την μελέτη της τουριστικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα μέσα από τη διεξαγωγή συνεντεύξεων σε 8 στελέχη της τουριστικής βιομηχανίας. Οι ερωτηθέντες χαρακτήρισαν την δημόσια εκπαίδευση ως ανεπείκαιρη και χωρίς συγκεκριμένο εκπαιδευτικό προσανατολισμό. Από την άλλη μεριά, επεσήμαναν την «εξειδικευμένη» εικόνα της ιδιωτικής, η οποία ωστόσο στερείται θεωρητικού υπόβαθρου. Επιπλέον συμφώνησαν όλοι ότι η παροχή επιμόρφωσης είναι απαραίτητη προκειμένου να ανταπεξέλθουν οι απόφοιτοι στις απαιτήσεις των επιχειρήσεων τους. Σχεδόν στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες στην έρευνα κρίνουν επιβεβλημένη την εξειδίκευση σε έναν τομέα της τουριστικής αγοράς, αλλά και την αναβάθμιση των θεωρητικών γνώσεων, ώστε να είναι επίκαιρες και ικανές να δώσουν επαρκή εφόδια στους απόφοιτους. Οι βελτιωτικές τους προτάσεις εστιάζουν στην πρακτική άσκηση, στην άσκηση ενιαίας πολιτικής για το σύνολο των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και στην συμμετοχή επαγγελματιών του χώρου στην αναδιαμόρφωση της τουριστικής εκπαίδευσης, με έμφαση στην χρήση σύγχρονων τεχνολογιών. Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας θα ακολουθήσουν

βελτιωτικές προτάσεις στα πλαίσια όσων έκριναν απαραίτητα για την αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης, αλλά και τα σχόλια της ερευνήτριας σχετικά με τις απαντήσεις των ερωτώμενων σε συνδυασμό με την εκπαιδευτική πραγματικότητα όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα στην χώρα.

Οι ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Έχουν να αντιμετωπίσουν ανταγωνιστικές επιχειρήσεις άλλων χωρών (ειδικά στον τομέα διοργάνωσης συνεδρίων, εταιρικών ταξιδιών και μετακίνησης ναυτικών πληρωμάτων) και ανταγωνιστικούς προορισμούς που συχνά παρέχουν ίδιες υπηρεσίες σε χαμηλότερο κόστος ή ανώτερου επιπέδου στο ίδιο κόστος (προβληματισμός που αφορά κυρίως τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τον εισερχόμενο τουρισμό, τις κρουαζιέρες). Με βάση τις εκτιμήσεις όσων συμμετείχαν στην έρευνα, οι ανάγκες τους ώστε να αντιμετωπίσουν επιτυχώς αυτές τις προκλήσεις δεν καλύπτονται αποτελεσματικά από την εκπαίδευση που λαμβάνουν οι σπουδαστές των τουριστικών σχολών, γεγονός που καλούνται να αντιμετωπίσουν με την παροχή επιμόρφωσης η οποία όμως δεν μπορεί να υποκαταστήσει τις συνολικές γνώσεις που θα πρέπει να προσφέρει ένα πρόγραμμα ανώτατων τουριστικών σπουδών. Για αυτόν το λόγο οι περισσότεροι ερωτώμενοι επεσήμαναν ότι ενώ η θεωρητική γνώση χρειάζεται, πρέπει να μειωθεί ο χρόνος διδασκαλίας μαθημάτων γενικής κατεύθυνσης και να αντικατασταθεί από επιπρόσθετης διάρκειας πρακτική άσκηση ή ακόμα και θεωρητικά μαθήματα που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη κατεύθυνση σπουδών που θα ενδιαφέρει τον κάθε φοιτητή (περισσότερη γεωγραφία, ιστορία, τεχνικές πωλήσεων). (Χριστάκη, 2014)

Στην έρευνα του Βελισαρίου Ε. (2012) μελετάται η τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα κυρίως ως προς τη διάρθρωση και το περιεχόμενο. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 115 φοιτητές από τμήματα τουριστικών σπουδών από τεχνολογικά και ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδος. Από την έρευνα προκύπτει ότι ο τουρισμός ως επιστημονικό πεδίο και εργασιακός τομέας, εξακολουθεί να εμφανίζεται ως προκλητικός και ενδιαφέρων για εκείνους που βρίσκονται στη φάση του επαγγελματικού προσανατολισμού. Οι φοιτητές τον επιλέγουν γιατί θεωρούν ότι διαθέτει προοπτικές για ανέλιξη προσωπική και επαγγελματική, υπόσχεται άμεση αποκατάσταση και οικονομική αυτάρκεια. Επίσης, το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία τον περιέλαβε στις πρώτες επιλογές του, φανερώνει ότι οι σπουδαστές του και έπειτα οι μελλοντικοί επαγγελματίες-επιστήμονες του, ασχολούνται με το αντικείμενο τους μεθοδικά και στοχευμένα.

Ο τουρισμός αποτελεί πλέον μια χαρακτηριστική δραστηριότητα του σύγχρονου κόσμου. Είναι βιομηχανία μείζονος σημασίας για την ανάπτυξη των κοινωνιών. Ο θεσμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την άλλη, θεωρείται βασικός πυλώνας της κοινωνίας, βασικής σπουδαιότητας και συμβολής στην καινοτόμο σκέψη και στην μελλοντική αλλαγή. Η αλληλεπίδραση των δύο παραπάνω εννοιών είναι κάτι παραπάνω από αναμενόμενη και εύλογη. Στο μέλλον η τουριστική απασχόληση θα έχει τελείως διαφορετικό προφίλ από αυτό που έχει σήμερα. Είναι πολύ πιθανό οι σημερινοί απόφοιτοι των τουριστικών σπουδών να αιτούνται στο μέλλον θέσεις που σήμερα δεν υφίστανται καν και ίσως πολλά από όσα τους διδάσκονται τώρα να μην είναι πλέον αξιοποιήσιμα και λειτουργικά στο χώρο εργασίας τους.

Η έρευνα του Σπίγγου Γ. (2009) μελέτησε την Ελληνική Τουριστική Εκπαίδευση μέσα από τα Κίνητρα Επιλογής και τις Επαγγελματικές Προσδοκίες των Φοιτητών. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 115 συνολικά σπουδαστές ελληνικών τουριστικών σχολών. Οι σπουδαστές πιστεύουν ότι η τουριστική βιομηχανία είναι ένας συνεχής αναπτυσσόμενος χώρος όπου μπορούν να στηρίξουν τις επαγγελματικές τους φιλοδοξίες. Θεωρούν απαραίτητη προϋπόθεση την κατοχή εξειδικευμένων γνώσεων μέσω της εκπαίδευσης με ιδιαίτερη σημασία στην κατοχή πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών. Οι συγκατέχοντες στην έρευνα δεν θεωρούν ότι υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες στην εύρεση εργασίας ούτε ότι η εποχικότητα δημιουργεί πρόβλημα σε αυτό. Σχετικά δε με το περιβάλλον εργασίας και αν αυτό δημιουργεί κάποιο πρόβλημα στην προσωπική τους ζωή με τις ιδιαιτερότητες του, δεν είναι απολύτως ξεκάθαρη η άποψή τους.

3.4 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος αποτελεί βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Τουρισμού. Επιπλέον στη σύγχρονη οικονομική συγκυρία έχει ιδιαίτερη σημασία η διεύρυνση των δυνατοτήτων εκπαίδευσης/κατάρτισης με εμπλουτισμό και διεύρυνση των γνώσεων, δεξιοτήτων και προσόντων, ενίσχυση των ευκαιριών απασχόλησης για τους εργαζόμενους στον τουρισμό και ιδιαίτερα για τους νέους. Γι αυτό η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί πρωταρχικό στόχο και προτεραιότητα για το Υπουργείο Τουρισμού. (Υπουργείο Τουρισμού, 2017)

Το Υπουργείο Τουρισμού δημιουργεί ένα σύγχρονο πλαίσιο εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης στον τομέα του τουρισμού που θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα του τόπου μας. Μέσα σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα ενσωματώθηκε η λειτουργία των σχολών του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο Υπουργείο Τουρισμού και απομένουν κάποιες τελευταίες διοικητικές λεπτομέρειες. Για τον περαιτέρω εμπλουτισμό των επιλογών του ανθρώπινου δυναμικού που ενδιαφέρεται να απασχοληθεί στον τουρισμό το Υπουργείο εργάζεται σε μία σειρά δράσεων. (Υπουργείο Τουρισμού, 2017)

α) Ενισχύονται οι προσπάθειες για την αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών των ΑΕΙ/ΑΤΕΙ, στο τομέα του τουρισμού με στόχο την διοχέτευση στην τουριστική αγορά εξειδικευμένων στελεχών, επιστημονικής κατάρτισης ώστε ο ελληνικός τουρισμός να μπορεί να ανταποκρίνεται στις νέες διεθνείς τάσεις και να ικανοποιεί την ενεργό ζήτηση.

β) Σε συνεργασία με το ΥπΠΕΘΠΑ αναβαθμίζονται τα προγράμματα σπουδών των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης και δημιουργείται επαγγελματική σχολή τριετούς φοίτησης που θα προσφέρουν υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και κατάρτιση σε Έλληνες και ξένους σπουδαστές που προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στην ξενοδοχειακή βιομηχανία σε συνδυασμό με πρακτική άσκηση σε ξενοδοχειακές μονάδες. Οι σπουδές θα παρέχονται και στην αγγλική γλώσσα, ώστε να προσελκύσουν σπουδαστές από την ευρύτερη ευρωπαϊκή - μεσογειακή περιοχή αλλά και από τα Βαλκάνια και τη Ρωσία, με οικονομική συμμετοχή των σπουδαστών αυτών. Επιπλέον, θα δίνεται η δυνατότητα στους αποφοίτους να συνεχίσουν την φοίτησή τους στις αντίστοιχες σχολές των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της χώρας. (Υπουργείο Τουρισμού, 2017)

γ) Αναθεωρούνται τα προγράμματα σπουδών των σχολών μετα-δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ και ΕΠΑΣ) του πρώην Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Με αυτό τον τρόπο, θα προσφέρεται στους νέους, υψηλού επιπέδου τεχνική εκπαίδευση, ώστε να συνεισφέρουν άμεσα σε κλάδους του τουρισμού συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε ειδικές μορφές τουρισμού.

δ) Ενισχύονται τα Προγράμματα Σπουδών Κατάρτισης και Δια Βίου Εκπαίδευσης, σε διάφορους τομείς του τουρισμού ώστε να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας για διεύρυνση και εμπλουτισμό των δεξιοτήτων των νέων αλλά και των απασχολούμενων στον τουρισμό. Τα Προγράμματα αυτά, θα δίδονται στους

σπουδαστές μέσω των νέων δομών δια βίου μάθησης και εκπαίδευσης που έχουν συγκροτηθεί από το ΥπΠΕΘΠΑ. Παράλληλα, σε συνεργασία και με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το οποίο διαθέτει μακρά εμπειρία στην εκπαίδευση ενηλίκων και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, διαμορφώνονται νέα προγράμματα κατάρτισης με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ώστε να ενισχυθεί η δια βίου εκπαίδευση και να δοθεί η δυνατότητα σε επαγγελματίες του τουρισμού να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις, χωρίς την υποχρεωτική τους μετακίνηση.

ε) Το Υπουργείο υλοποιεί ήδη Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης για εργαζομένους, εποχιακά εργαζομένους, αυτοαπασχολούμενους και επιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται σε επιχειρήσεις στο χώρο του τουρισμού. Το Πρόγραμμα είναι συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 4,5 εκατ. € χρηματοδοτείται με πόρους του ΕΣΠΑ μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και στοχεύει στην κατάρτιση 2.875 ωφελουμένων. (Υπουργείο Τουρισμού, 2017)

στ) αναθεωρείται το πρόγραμμα σπουδών των Σχολών Ξεναγών το οποίο πλέον θα ολοκληρώνεται σε τρία εξάμηνα φοίτησης και απελευθερώνεται το επάγγελμα του ξεναγού. Το Υπουργείο σε συνεργασία με την Παγκόσμια Ομοσπονδία Ενώσεων Ξεναγών (WFTGA) εργάζεται για την διατήρηση βιώσιμων Σχολών Ξεναγών χρησιμοποιώντας τη μακρά εκπαιδευτική εμπειρία τους, και στοχεύοντας στον διεθνή εκπαιδευτικό χώρο, προσελκύοντας εκπαιδευόμενους από άλλες χώρες και προσφέροντας σπουδές και σε άλλες γλώσσες πλην της Ελληνικής. Παράλληλα, σε συνεργασία με το ΥπΠΕΘΠΑ, εκδόθηκε Κοινή Υπουργική Απόφαση για την εκπόνηση προγραμμάτων ταχύρρυθμης κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού ειδικά για του αποφοίτους ανώτατων σχολών Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

ζ) δημιουργείται μηχανισμός για την ανάλυση θεμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε συνεργασία με φορείς του τουρισμού ώστε να αναδειχθούν νέα προγράμματα σπουδών και να προσδιοριστούν οι ανάγκες ανάπτυξης επαγγελματικών δεξιοτήτων. Για την συγκεκριμένη δράση έχει συσταθεί κατάλληλη ομάδα από εμπειρογνώμονες. Προς αυτή την κατεύθυνση το Υπουργείο Τουρισμού βρίσκεται ήδη σε συνεργασία με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος και έχουν προσδιοριστεί οι ανάγκες για τις βασικές τουριστικές ειδικότητες (Υπουργείο Τουρισμού, 2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το παρόν κεφάλαιο στοχεύει στην παρουσίαση βασικών προπτυχιακών σπουδών στις τουριστικές σπουδές. Μέσα από τη ανάλυση των στοιχείων της διεθνούς και εγχώριας βιβλιογραφίας παρουσιάζονται τα βασικά προπτυχιακά τμήματα σπουδών σε Ελλάδα, Κύπρο, Ισπανία, Μεγάλη Βρετανία και Ελβετία.

4.1 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Ο τουρισμός και η αναψυχή αφορούν τη διαχείριση προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με δραστηριότητες όπως ταξίδια για αναψυχή, προσωπική αναψυχή και διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις. Επομένως, τα προγράμματα σε αυτόν τον τομέα είναι συνήθως προσανατολισμένα στην πρακτική και ενσωματώνουν ορισμένους τομείς της διοίκησης, του μάρκετινγκ και της τέχνης της φιλοξενίας (The Ostelea, 2018).

Η Ισπανία διαθέτει μια πληθώρα προγραμμάτων που αφορούν τον τουρισμό. Το The Ostelea αποτελεί ένα Πανεπιστήμιο στην Βαρκελώνη στην Ισπανία το οποίο προσφέρει σπουδές στον τουρισμό. Ειδικότερα:

Προπτυχιακή σχολή Τουρισμού & Φιλοξενίας

Ο στόχος της Ostelea είναι να εξοπλίσει επαγγελματίες και στελέχη να ηγηθούν επιχειρηματικών σχεδίων επικεντρωμένων στο σχεδιασμό και τη διαχείριση διαφόρων τύπων εκδηλώσεων (The Ostelea, 2018).

Σχολή Τουρισμού & Φιλοξενίας

Το προπτυχιακό πρόγραμμα στην Οργάνωση Εκδηλώσεων, και Επιχειρηματικός Τουρισμός (MICE) στην Σχολή Τουρισμού & Φιλοξενίας Ostelea έχει σχεδιαστεί με στόχο να εξοπλίσει επαγγελματίες και στελέχη για να οδηγήσει επιχειρηματικά έργα που εστιάζονται στον προγραμματισμό και τη διαχείριση διαφόρων τύπων εκδηλώσεων τουρισμού (The Ostelea, 2018).

School of Tourism & Hospitality's study of Business Administration

Το προπτυχιακό πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί με στόχο την κατάρτιση των μελλοντικών ηγετών του τουριστικού τομέα: αφορά τη στελέχωση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με διευθυντές και επαγγελματίες εξοπλισμένους για τη

διαχείριση επιχειρηματικών σχεδίων στον τομέα του τουρισμού και του ξενοδοχείου (The Ostelea, 2018).

4.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Στη Μεγάλη Βρετανία οι τουριστικές σπουδές περιλαμβάνουν τα εξής:

London School of Planning and Management (LSPM)- Diploma in Tourism and Hospitality Management.

Το πανεπιστήμιο παρέχει προπτυχιακό πρόγραμμα στην Διοίκηση Τουρισμού και Φιλοξενίας τη Σχολή Σχεδιασμού και Διοίκησης και επικεντρώνεται στους λειτουργικούς τομείς του τουρισμού και της διαχείρισης φιλοξενίας μέσα σε έναν οργανισμό και πώς αυτά τα μαθήματα ενσωματώνονται σε επιχειρησιακό επίπεδο. (LSPM, 2018).

The University of Northampton- International Tourism Development programme

Το Πανεπιστήμιο του Northampton είναι δημόσιο πανεπιστήμιο με έδρα το Northampton στην Αγγλία. Δημιουργήθηκε το 1999 με τη συγχώνευση αρκετών σχολών κατάρτισης και απέκτησε πλήρες πανεπιστημιακό καθεστώς το 2005. Στον τουρισμό προσφέρει προπτυχιακό πρόγραμμα Διεθνούς Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει μια ουσιαστική θεωρητική και πρακτική κατανόηση του ρόλου και της συμβολής της τουριστικής βιομηχανίας στο πλαίσιο της διεθνούς ανάπτυξης (The University of Northampton, 2018).

Glasgow Caledonian University- Διεθνή Διοίκηση Επιχειρήσεων και Τουρισμού

Ο τουρισμός και τα γεγονότα είναι μεταξύ των ταχύτερα αναπτυσσόμενων τομέων στην παγκόσμια οικονομία, και τα προπτυχιακά προγράμματα τουρισμού υιοθετούν στρατηγικές τουριστικής ανάπτυξης με στόχο την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της φήμης και να επιφέρουν θετικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στη στελέχωση του τουρισμού. (Glasgow Caledonian University, 2018)

Η Διεθνής Διοίκηση Επιχειρήσεων και Τουρισμού BA (Hons) προετοιμάζει τους φοιτητές να ανταγωνιστούν ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών απασχόλησης στο Ηνωμένο Βασίλειο και διεθνώς. Παρέχοντας μια ευρεία κατανόηση των επιχειρήσεων και της

κοινωνίας στην οποία δραστηριοποιείται ο τουρισμός αναπτύσσονται βασικές δεξιότητες ηγεσίας, διαχείρισης και επικοινωνίας. Αναπτύσσεται μια ξεχωριστή περιοχή ειδίκευσης στον τουρισμό, με το 50% των ενοτήτων να σχετίζονται με τον τομέα του τουρισμού. Αποκτώνται γνώσεις σχετικά με την ανάπτυξη του προορισμού, τον προγραμματισμό, την εμπορία και την ανάπτυξη και τη χρηματοδότηση του τουριστικού τομέα. Το μάθημα είναι διαπιστευμένο από το Ινστιτούτο Φιλοξενίας και αναγνωρίζεται από το Ινστιτούτο Διοίκησης Τουρισμού (ΤΜΙ), γεγονός που επιτρέπει στους φοιτητές να γίνουν μέλη, με συναφή πλεονεκτήματα. (Glasgow Caledonian University, 2018)

4.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

Η Ελβετία, ενώ είναι μια μικρή σε έκταση χώρα (μόλις 41.000 km²) έχει τέσσερις επίσημες γλώσσες: Γερμανικά (74%), Γαλλικά (20%), Ιταλικά (4%) και Φλαμανδικά (1%). Τα Πανεπιστήμια Basle, Bern, Saint-Gallen και Zurich, καθώς και Haute Universitaire de Lucerne βρίσκονται στη γερμανόφωνη περιοχή της Ελβετίας, οπότε και η γλώσσα που διεξάγονται τα μαθήματα είναι τα Γερμανικά. Πανεπιστήμια όπως της Γενεύης, Lausanne και Fribourg ανήκουν στην Γαλλόφωνη περιοχή της Ελβετίας και επομένως η γλώσσα διδασκαλίας είναι κυρίως η Γαλλική. Και τέλος, η ιταλόφωνη περιοχή της χώρας έχει το δικό της προτεινόμενο Πανεπιστήμιο, L'Universita della Svizzera Italiana στο Lugano. (<http://citycampus.gr/μεταπτυχιακά-στην-ελβετία/>)

Το πιο δημοφιλή παγκοσμίως Ιδρύματα για τομείς σχετικούς με Τουρισμό και Φιλοξενία (Ξενοδοχειακές Σπουδές) βρίσκονται στην Ελβετία. Αγγλόφωνες σχολές όπως το Cezar Ritz, Les Roches και άλλες στην Ελβετία είναι αναγνωρισμένες από την διεθνή και ελληνική τουριστική βιομηχανία για την άρτια εκπαίδευση που προσφέρουν, καθώς και από τους αποφοίτους τους για τις ανταγωνιστικές μετέπειτα επιλογές εργασίας που τους προσφέρουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελβετίας αντικατοπτρίζει την πολιτική οργάνωση της χώρας. Τα πανεπιστήμια είναι υπό την ευθύνη και την εποπτεία των εκάστοτε διοικητικών υποδιαιρέσεων της χώρας, των καντονιών, και είναι συνδεδεμένα άμεσα με τις γλωσσικές περιοχές που ανήκουν. Κοινός στόχος όλων των ελβετικών πανεπιστημίων είναι να διατηρούν ένα υψηλό επιστημονικό επίπεδο, εναρμονισμένο με τις σύγχρονες ανάγκες των φοιτητών, της κοινωνίας, της οικονομίας καθώς και να

είναι συμβατά με τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα. Στην Ελβετία λειτουργούν 12 Πανεπιστήμια (Πανεπιστήμια και Hautes Ecoles Specialisees HES) που χαρακτηρίζονται για την υψηλή ποιότητα των σπουδών τους. Αυτά διακρίνονται σε 10 πανεπιστήμια και 2 Ομοσπονδιακά Τεχνολογικά Ινστιτούτα (Federal Institutes of Technology). Επιπρόσθετα υπάρχουν και άλλα είδη πανεπιστημίων: 9 Πανεπιστήμια Εφαρμοσμένων Επιστημών, 14 πανεπιστήμια εκπαίδευσης δασκάλων και διάφορα πανεπιστημιακά Ινστιτούτα που λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση από την Ελβετική Συνομοσπονδία.

4.4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Οι τουριστικές σπουδές στην Κύπρο πραγματοποιούνται στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου στο Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού.

Οι φοιτητές του Τμήματος, μέσω του προσφερόμενου προγράμματος σπουδών, αποκτούν ένα ακαδημαϊκό υπόβαθρο το οποίο τους επιτρέπει να σταδιοδρομήσουν στη βιομηχανία φιλοξενίας και τουρισμού της Κύπρου σε διάφορα διευθυντικά και διοικητικά καθήκοντα. Παράλληλα, η δομή και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών παρέχει την ευκαιρία στους απόφοιτους να εργοδοτηθούν στο δημόσιο/ευρύτερο δημόσιο και ημικρατικό τομέα καθώς επίσης και σε εταιρίες/οργανισμούς στον τομέα των υπηρεσιών (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2018).

Μέχρι το τέλος του τέταρτου εξαμήνου οι φοιτητές αποκτούν μια σφαιρική γνώση των θεμάτων και λειτουργιών της βιομηχανίας, ώστε να μπορούν να επιλέξουν ειδικότητα ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τους μελλοντικούς επαγγελματικούς τους στόχους. Στο τελευταίο έτος σπουδών οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εκπονήσουν διπλωματική μελέτη συναφή με το αντικείμενο της ειδικότητάς τους (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2018).

Για την απόκτηση πτυχίου στη Διοίκηση Ξενοδοχείων και Τουρισμού απαιτείται η συμπλήρωση τουλάχιστον 240 Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ΕΠΜ) που συνοψίζονται ως ακολούθως: (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2018).

- **Γενική Εκπαίδευση στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (95 ΕΠΜ):** Δεκαέξι μαθήματα προσφερόμενα από το Τμήμα και τη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας.
- **Βασική Εκπαίδευση στη Διοίκηση Ξενοδοχείων και Τουρισμού (71 ΕΠΜ):** Δώδεκα μαθήματα Διοίκηση Ξενοδοχείων και Τουρισμού προσφερόμενα από το Τμήμα.
- **Διπλωματική Μελέτη (12 ΕΠΜ):** Η διπλωματική μελέτη μπορεί να αντικατασταθεί με δύο μαθήματα περιορισμένης επιλογής.
- **Εξειδικευμένα Μαθήματα Ειδικότητας (18 ΕΠΜ):** Τρία εξειδικευμένα μαθήματα ανάλογα με τις ειδικότητες: (1) Διοίκηση Ξενοδοχείων και (2) Διοίκηση Τουρισμού.
- **Μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής (24 ΕΠΜ):** Τέσσερα μαθήματα περιορισμένης επιλογής που προσφέρονται από τμήματα του Πανεπιστημίου.
- **Πρόγραμμα Αγγλικής Γλώσσας (12 ΕΠΜ):** Τρία μαθήματα Αγγλικών.
- **Πρακτική Εξάσκηση (20 ΕΠΜ):** 1200 ώρες πρακτική εξάσκηση των φοιτητών στη Βιομηχανία Ξενοδοχείων και Τουρισμού (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2018).

Πανεπιστήμιο της Λευκωσίας

Στη συνέχεια, τουριστικές σπουδές στην Κύπρο πραγματοποιούνται και στο πανεπιστήμιο της Λευκωσίας στο τμήμα Ξενοδοχειακές και Τουριστικές Σπουδές όπου οι φοιτητές αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και εμπειρίες που έχουν άμεση σχέση με τον τουρισμό και με συναφή θέματα, όπως Ξενοδοχεία και Ξενοδοχειακά Διαμερίσματα, Τουριστικά Χωριά και Αγροτουρισμό, Θρησκευτικός, Μορφωτικός και Αθλητικός Τουρισμός, Οργανωμένα Ταξίδια και Κρουαζιέρες, Μουσεία και Αξιοθέατα, Εκδρομές, Περιηγήσεις και Μονοπάτια της Φύσης, Πολιτιστικές, Αθλητικές και Καλλιτεχνικές Εκδηλώσεις, Θεματικά Πάρκα, Τελετές και Δεξιώσεις, Συνέδρια και Σεμινάρια, Εκκλησίες και Μονές, Αρχαιολογικοί και Ιστορικοί Χώροι, Φεστιβάλ και Πανηγύρια, Εστιατόρια, Κλαμπ και Κέντρα Διασκέδασης, Αθλητικά Κέντρα και Κέντρα Ευεξίας (SPA).

Σκοπός του προγράμματος είναι να δώσει κίνητρα στους φοιτητές για καλλιέργεια του πνεύματος και να τους βοηθήσει να υλοποιήσουν, και να επιτύχουν τους ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς τους στόχους και επιδιώξεις, προκειμένου να

αναλάβουν ενεργούς και υπεύθυνους ρόλους σε έναν κόσμο όπου κυριαρχεί η διεθνής συνεργασία και ανταγωνιστικότητα.

Η διδασκαλία εντός του πλαισίου του προγράμματος, η εφαρμογή των γνώσεων, μέσω εργαστηριακών ασκήσεων και η περαιτέρω εκπαίδευση στους κόλπους της βιομηχανίας που προσφέρει το πρόγραμμα, διασφαλίζουν ποιοτική εκπαίδευση σε όλους τους φοιτητές, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του ιδρύματος.

Ο συνδυασμός και η ποικιλία των μαθημάτων που προσφέρονται στο Πτυχίο (Bachelor Degree), τα οποία διακρίνονται για το υψηλό επίπεδό τους, καθιστούν δυνατή την ομαλή μετάβαση από το ρόλο του φοιτητή στο ρόλο του επαγγελματία

Η διάρκεια των σπουδών είναι τέσσερα έτη.

4.5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν τα εξής τμήματα, που αφορούν την Τριτοβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση:

- Πανεπιστήμιο Πειραιώς στο Τμήμα Τουριστικών Σπουδών.
- ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με κατεύθυνση Τουριστικές Επιχειρήσεις.
- ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με κατεύθυνση Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων.
- ΤΕΙ Πάτρας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων.
- ΤΕΙ Λάρισας, Τμήμα Διοίκησης και Οικονομίας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας ΤΕΙ Θεσσαλίας, με κατευθύνσεις, Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, Διοίκηση Επιχειρήσεων.
- ΤΕΙ Κρήτης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας, με κατευθύνσεις Διοίκηση επιχειρήσεων, Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπουργείο Τουρισμού, 2017).
- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο-Διοίκηση Τουρισμού

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Στόχοι του Τμήματος είναι να:

α) καλύπτει τις ανάγκες του πεδίου του τουρισμού με στελέχη ανώτατης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, τα οποία πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για σταδιοδρομία σε όλους τους κλάδους της τουριστικής βιομηχανίας, αλλά και σε όλους τους φορείς τουριστικών ενδιαφερόντων, που ασχολούνται με την ανάπτυξη και την πολιτική στον τουρισμό σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

β) καλύπτει, ιδίως, την ανάγκη για στελέχη πανεπιστημιακού επιπέδου για τη διαμόρφωση στρατηγικών τουρισμού, καθώς και για την υλοποίηση θεμάτων διαχείρισης και πολιτικής της τουριστικής ανάπτυξης. (Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 2018)

γ) προετοιμάζει του φοιτητές για την ανάληψη ανώτερων διευθυντικών θέσεων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς τουρισμού.

Το Τμήμα παρέχει εφόδια και σε αντικείμενα που ολοκληρώνουν τις γνώσεις των αποφοίτων. Έτσι, το Πρόγραμμα Σπουδών του:

α) δίνει έμφαση στην απόλυτη κατανόηση, εκ μέρους των φοιτητών, του πολιτικο-οικονομικού, οικονομικού, κοινωνικού, τεχνολογικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο στο οποίο δρα η τουριστική βιομηχανία (Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 2018)

β) διδάσκει την ουσιαστική γνώση για την παροχή των απαραίτητων επαγγελματικών εφοδίων που απαιτεί η στελέχωση ενός προγράμματος τουριστικού τομέα

Το Πρόγραμμα Σπουδών εστιάζει σε γνώσεις, πέραν των εξειδικευμένων, που πρέπει να αποκτήσει ο απόφοιτος του Τμήματος προκειμένου να καλύπτονται οι απαιτήσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εξέλιξή του στις επιχειρήσεις και στους Οργανισμούς (Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 2018).

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Ελλάδος- Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων

Το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας (<http://tour.teiwest.gr>) ανήκει στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας. Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος (ΦΕΚ Β/1457/3-10-2006) καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της εφαρμογής της Τουριστικής Επιστήμης και της Επιστήμης της Διοίκησης (Management) στην διοίκηση και λειτουργία Τουριστικών Επιχ/σεων και

Οργανισμών (Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα). Το Τμήμα έχει ως αποστολή να προάγει την μετάδοση των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας καθώς και την ανάπτυξη αυτών των γνώσεων μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, ώστε να παρέχει στους σπουδαστές του τα απαραίτητα εφόδια για την επιστημονική και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. (ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος, 2018).

Ο σκοπός του αναθεωρημένου Προγράμματος Σπουδών συνίσταται στο να παρέχει οργανωμένες προπτυχιακές σπουδές στη διοίκηση του τουρισμού και των τουριστικών επιχειρήσεων σε μικρο και μακρο ανάλυση, μέσα από μια διεπιστημονική εκπαίδευση συνδυάζοντας την θεωρία με την πρακτική/ τεχνολογία και τη διδασκαλία με την έρευνα. Συγκεκριμένα, οι δυο βασικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών είναι: (ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος, 2018)

- η εκπαίδευση και ανάπτυξη στελεχών τουριστικής βιομηχανίας με εξειδικευμένο προφίλ επιστημονικών γνώσεων και τεχνολογικών δεξιοτήτων στην διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και
- η εκπαίδευση στελεχών του ευρύτερου δημόσιου τομέα (π.χ. Υπουργεία, ΝΠΔΔ), της τοπικής αυτοδιοίκησης (γραφεία περιφερειών, νομαρχιών, δήμων και κοινοτήτων) καθώς επίσης συμβούλων αναπτυξιακών εταιρειών και μελετητικών γραφείων σε θέματα σχεδιασμού, τουριστικής πολιτικής και ανάπτυξης (ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος, 2018).

Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών αποτελείται από ένα σύνολο θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων προσφέροντας εκπαίδευση η οποία καλύπτει τις επαγγελματικές εξειδικεύσεις στον χώρο της ξενοδοχίας, της εστίασης και της πρακτόρευσης του τουρισμού, καθώς επίσης και τους υπόλοιπους κλάδους, επαγγέλματα και επιστημονικούς χώρους του τουρισμού που σκοπό έχουν να κρίνουν, να αξιολογούν, να ερευνούν και να σχεδιάζουν την ανάπτυξη και τη διοίκηση του τουρισμού σε μια χώρα-υποδοχής, ως συνολικό φαινόμενο (ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος, 2018).

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο-Διοίκηση Τουρισμού

Το ΕΑΠ, για τη λειτουργία του οποίου ψηφίστηκε ο Νόμος 2552 ψηφίστηκε το 1997 (ΦΕΚ 266/24-12-1997), ήλθε να καλύψει αυτή την ανάγκη στο πεδίο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας, όπως εξάλλου έγινε και με Ανοικτά

Πανεπιστήμια σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης, τα οποία άρχισαν να ιδρύονται από τη δεκαετία του '70 και σήμερα απορροφούν εκατοντάδες χιλιάδες φοιτητές (ΕΑΠ, 2017).

Σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων με την μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη «Διοίκηση Τουρισμού», προετοιμάζοντας νέους επιστήμονες που θα είναι σε θέση να στελεχώνουν με επιτυχία θέσεις στον τουριστικό κλάδο. Το πρόγραμμα αφορά έναν διεπιστημονικό τομέα και προάγει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στον τουρισμό, ο οποίος αποτελεί τον μεγαλύτερο κλάδο της ελληνικής οικονομίας συνεισφέροντας σχεδόν το 20% του εγχώριου Α.Ε.Π. (ΕΑΠ, 2017).

Στρατηγικός σκοπός της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) είναι να καταστεί το πρόγραμμα «Διοίκηση Τουρισμού», σημείο αναφοράς και πόλος ανάπτυξης της εξ αποστάσεως τουριστικής εκπαίδευσης. Στόχοι του προγράμματος είναι: (ΕΑΠ, 2017)

- Η προαγωγή του γνωστικού πεδίου του Τουρισμού και των εφαρμογών του.
- Η δημιουργία και ανάπτυξη στελεχών του Τουρισμού με θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις.
- Η κάλυψη αναγκών της αγοράς εργασίας του τουριστικού κλάδου.
- Η καλλιέργεια και προαγωγή της έρευνας στο χώρο του Τουρισμού.

Οι κυριότεροι λόγοι που τεκμηριώνουν την ανάγκη δημιουργίας του εξ αποστάσεως προπτυχιακού προγράμματος στην Διοίκηση Τουρισμού προσδιορίζονται ως ακολούθως:

- Η ζήτηση στην Ελλάδα για προπτυχιακές σπουδές στον Τουρισμό είναι ιδιαίτερα υψηλή.
- Σπουδές με ανάλογο περιεχόμενο και θεματική στόχευση δεν προσφέρονται με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση από τα Πανεπιστήμια και ΑΤΕΙ της χώρας, αποκλείοντας έτσι την πρόσβαση σε γνώση των ήδη εργαζομένων στον τουριστικό κλάδο που αδυνατούν να έχουν καθημερινή φυσική παρουσία κατά την διάρκεια των σπουδών τους.
- Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου και καινοτομικού προγράμματος σπουδών στην Διοίκηση Τουρισμού συνεισφέρει στην ανταγωνιστικότητα του ΕΑΠ, γιατί ολοκληρώνει την προσφορά γνώσης και δεξιοτήτων από το προπτυχιακό

επίπεδο στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων» (ΕΑΠ, 2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ- ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ερευνών οι οποίες διεξήχθησαν στα πλαίσια προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε διεθνή πανεπιστήμια. Πιο συγκεκριμένα η πρώτη έρευνα διεξήχθη στο πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης (BUSINESS SCHOOL BARCELONA) και η δεύτερη στο πανεπιστήμιο του Saxion. Μέσα από τα αποτελέσματα των ερευνών φαίνεται η τάση της επιλογής των προπτυχιακών σπουδαστών στα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών καθώς και η ικανοποίησή τους από το επίπεδο των σπουδών.

5.1 LEISURE & TOURISM- EU BUSINESS SCHOOL BARCELONA

Το πρόγραμμα σπουδών εκπαίδευση και τουρισμός στη Βαρκελώνη εκπόνησε έρευνα για την εικόνα των σπουδαστών σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών του τουρισμού. Η μελέτη διενεργήθηκε τον Ιανουάριο του 2018 σε δείγμα 25 φοιτητών. Οι φοιτητές κατά την ομαδοποίηση των απαντήσεων τους δηλώνουν τα εξής:

Επειδή το πρόγραμμα σπουδών επικεντρώνεται στην προετοιμασία των σπουδαστών για μια διεθνή σταδιοδρομία στον τομέα του ξενοδοχείου και του τουρισμού, ένα μεγάλο μέρος του θεωρητικού περιεχομένου βασίζεται στους τομείς της γλώσσας, του τουρισμού και της ξενοδοχειακής διοίκησης, των επιχειρήσεων και της διοίκησης. Ως γλώσσα που ομιλείται παγκοσμίως, το πρόγραμμα διδάσκεται πλήρως στα αγγλικά. Οι φοιτητές φαίνεται πως στην πλειοψηφία τους δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα με την αγγλική γλώσσα όμως δηλώνουν ότι θα επιθυμούσαν προπαρασκευάστηκα μαθήματα στα ισπανικά .

Οι σπουδαστές θα μπορούν να αναπτύξουν τις επιχειρηματικές τους οργανώσεις και τις δεξιότητες μάρκετινγκ προσαρμοσμένες για τη βιομηχανία ευεξίας και σπα και θα εκπαιδευτούν στην υγεία, τον προσανατολισμό στον πελάτη και την εξυπηρέτηση. Οι σπουδαστές θα έχουν επίσης κάποια βασικά ιατρικά στοιχεία, τη διατροφή, τις θεραπείες και τα προϊόντα.

Με βάση τα παραπάνω δηλώνουν ικανοποίηση για την πολύπλευρη ανάπτυξη τους μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών.

Σαν απόφοιτοι αυτού του προγράμματος οι φοιτητές θεωρούν ότι η σταδιοδρομία τους θα προσανατολιστεί στην εμπορική διαχείριση, τις δημόσιες σχέσεις, τους συντονιστές του τουρισμού, τον τροφοδοτικό, τον διευθυντή των δεξιώσεων και των συμβάσεων, τις μεταφορές και την εφοδιαστική, την τεχνική εξυπηρέτηση των πελατών, τον προγραμματισμό και τη διαχείριση του προορισμού και ως υπεύθυνοι τουριστικών εκστρατειών (<https://www.educations.com/study-abroad/eu-business-school-barcelona/mba-in-leisure-tourism-management-64964>).

5.2 BACHELOR ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - SAXION UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Το πρόγραμμα Bachelor of Management του Τουρισμού (Short degree program) είναι ένα από τα δύο Bachelors στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (BBA) που προσφέρονται από το Business School του πανεπιστημίου Saxion στην Ολλανδία. Το τμήμα μέσα από την έρευνα του το 2016 καταγράφει την εικόνα των φοιτητών για το πρόγραμμα σπουδών.

Μέσα από τα αποτελέσματα της έρευνας φαίνεται ότι:

Οι φοιτητές στην πλειοψηφία τους αναφέρουν ότι το πρόγραμμα σπουδών του βοηθά να αναπτύξουν τη δημιουργικότητα, την εννοιολογική σκέψη και την εμπορική γνώση τους.

Οι φοιτητές αναφέρουν ότι το πρόγραμμα δίνει μεγάλη προσοχή στις επαγγελματικές δεξιότητες, στη θεωρία και στις δεξιότητες διαχείρισης και υπάρχει μεγάλη σημασία στην ανάπτυξη μιας επαγγελματικής και φιλόξενης στάσης.

Οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτού του προγράμματος θεωρούν ότι θα τους βοηθήσουν στην αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρήσεων και στη λήψη αποφάσεων(<https://www.saxion.edu/>).

5.3 ΑΓΓΛΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Tourism Management Aberystwyth University

Το πτυχίο BSc Tourism Management στο Aberystwyth συνδυάζει την εις βάθος μελέτη της διεθνούς τουριστικής βιομηχανίας του Ηνωμένου Βασιλείου με την ανάπτυξη βασικών επιχειρηματικών δεξιοτήτων για να εισάγει το φοιτητή στο

δυναμικό κόσμο του τουρισμού. Το Aberystwyth, κατατάσσεται στις 5 πρώτες θέσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο και το 1ο στην Ουαλία για ικανοποίηση των σπουδαστών. Τα μαθήματα διαχείρισης τουρισμού βρίσκονται στα 10 κορυφαία του Ηνωμένου Βασιλείου. (UCAS, 2018)

Business (Tourism) Arden University

Οι συγκεκριμένες σπουδές έχουν ως στόχο την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και την κατανόηση της δυναμικής του τουρισμού. Οι σπουδές περιλαμβάνουν 17 ενότητες που εξετάζουν τα θεμέλια της διαχείρισης των επιχειρήσεων με ειδικότητα τουρισμού. Προετοιμάζει τους φοιτητές να γίνουν αποτελεσματικοί στον τομέα του τουρισμού. Η ολοκλήρωση των σπουδών θα δώσει τις δεξιότητες που απαιτούνται για την εργασία στην τουριστική βιομηχανία. (UCAS, 2018)

International Travel and Tourism Management - Bedford Bedford College Group

Αυτό το μάθημα διερευνά τη δυναμική και συναρπαστική ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία. Χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό πρακτικών και ακαδημαϊκών προσεγγίσεων, ο φοιτητής μαθαίνει για την επιχειρησιακή πρακτική καθώς και για τη στρατηγική εξέλιξη του Ηνωμένου Βασιλείου και του διεθνούς ταξιδιού και τουρισμού. (UCAS, 2018)

Hospitality and Tourism Management University College Birmingham

Ένα πτυχίο στη Διοίκηση Φιλοξενίας και Τουρισμού ανοίγει την πόρτα σε μια ποικιλία περιζήτητων σταδιοδρομιών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης θέρετρων, ταξιδιωτικών συμβουλών, τουριστικών αξιοθέατων και διοίκησης ξενοδοχείων. (UCAS, 2018)

International Tourism Management University of Brighton

Οι φοιτητές επωφελούνται από περιφερειακά και διεθνή πεδία και η επιλογή σπουδών προσφέρει μια εξαιρετική ευκαιρία για επαφές, επαγγελματική εμπειρία και πλεονέκτημα στην αγορά εργασίας. Το μάθημα έχει διεθνή προοπτική και επικεντρώνεται στις ιδέες της κινητικότητας, των μοντέλων σχεδιασμού και της παγκοσμιοποίησης, παρέχοντας στους φοιτητές πρακτικές και μεταβιβάσιμες δεξιότητες. (UCAS, 2018)

Tourism Management Canterbury Christ Church University

Η τουριστική βιομηχανία υποστηρίζει πάνω από 260 εκατομμύρια θέσεις εργασίας παγκοσμίως και προσφέρει πολλά συναρπαστικά ευκαιρίες για αποφοίτους. Αποκτώνται εξειδικευμένες γνώσεις στον τουρισμό με έμφαση στην επιχειρηματική διαχείριση, από έμπειρο προσωπικό που είναι παθιασμένο με τη διδασκαλία και την έρευνα. Οι διαλέξεις και τα σεμινάρια υποστηρίζονται από πλήθος επαγγελματιών ομιλητών, επιτόπιες επισκέψεις και διεθνή ταξίδια. (UCAS, 2018)

Hospitality and Tourism Management (Cyprus) University of Central Lancashire

Αυτό το πτυχίο έχει σχεδιαστεί για να αναπτύξει μια επιχειρηματική προσέγγιση στη διεθνή φιλοξενία και στην τουριστική βιομηχανία. Προσφέρει εκπαίδευση υψηλής ποιότητας για τους φοιτητές που φιλοδοξούν να εργαστούν στο χώρο της τουριστικής βιομηχανίας. Η έμφαση αφορά την ανάπτυξη ενός ευρέος φάσματος επαγγελματικών και διαχειριστικών δεξιοτήτων, ταυτόχρονα με την ανάπτυξη βασικών προσωπικών και ακαδημαϊκών δεξιοτήτων, με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας των φοιτητών να κατανοούν και να εφαρμόζουν θεωρία διαχείρισης στους τομείς της φιλοξενίας και του τουρισμού. (UCAS, 2018)

Sport Tourism University of Chichester

Το πτυχίο του αθλητικού τουρισμού είναι ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα για επαγγελματίες που επιδιώκουν μια καριέρα που γεφυρώνει τους κόσμους του Αθλητισμού Επιχειρήσεων και Τουρισμού, επιτρέποντάς την εξειδίκευση στον ταχέως αναπτυσσόμενο τομέα του Αθλητικού Τουρισμού.

International Hospitality and Tourism Management Coventry University

Το μάθημα αυτό, που εδρεύει στο Πανεπιστήμιο Coventry του Λονδίνου, παρέχει στους αποφοίτους ένα σύνολο από αυστηρά και αναλυτικά εργαλεία που σχετίζονται με τη βιομηχανία, τα οποία εξοπλίζουν τους σπουδαστές για ηγετικές και διοικητικές θέσεις σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. (UCAS, 2018)

Travel & Tourism Management HNC Dudley College

Το πρόγραμμα συνδέεται σαφώς με τις επαγγελματικές απαιτήσεις του τουρισμού. Προσφέρει μια ισχυρή, τομεακή έμφαση στην ανάπτυξη των πρακτικών δεξιοτήτων παράλληλα με την ανάπτυξη της απαιτούμενης γνώσης και κατανόησης. Παρέχεται μια λεπτομερή βάση στις βασικές έννοιες και τις πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται στον τομέα του τουρισμού. (UCAS, 2018)

Tourism Management New College Durham

Αυτό το σύγχρονο πρόγραμμα διδάσκεται από ειδικούς της βιομηχανίας με σημαντική εμπειρία στον κλάδο. Η απασχολησιμότητα είναι ένα σημαντικό στοιχείο του προγράμματος καθώς και η μελέτη των ενοτήτων που εστιάζουν στα σύγχρονα ζητήματα του τομέα του τουρισμού. (UCAS, 2018)

Business and Management with Leisure and Tourism Edge Hill University

Αυτό το πτυχίο καλύπτει τα θεμελιώδη στοιχεία των επιχειρηματικών και διοικητικών πρακτικών, με ιδιαίτερη έμφαση στον προγραμματισμό αναψυχής και τουρισμού, τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τη λογιστική, επιχειρηματική δεοντολογία, και το μάρκετινγκ. Αποκτάται κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των οργανισμών σε ταχέως μεταβαλλόμενα τοπικά και παγκόσμια περιβάλλοντα, και αναπτύσσεται μια ευρεία και θεωρητική προσέγγιση της διαχείρισης των επιχειρήσεων. (UCAS, 2018)

International Hospitality Management and Tourism Edinburgh Napier University

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αναπτύσσει τις πρακτικές δεξιότητες, αποκτάται εμπειρία στον κλάδο και κατανοείται η διαχείριση και η λειτουργία των διεθνών βιομηχανιών της φιλοξενίας και του τουρισμού. (UCAS, 2018)

Tourism Management University of Essex

Αυτό το πρακτικό μάθημα παρέχει ειδικές γνώσεις στη βιομηχανία του τουρισμού και στις εφαρμοσμένες δεξιότητες διαχείρισης, ώστε να εξασφαλιστεί η σωστή καριέρα στον τομέα των ταξιδιών, του τουρισμού, της διοργάνωσης εκδηλώσεων και της εξυπηρέτησης πελατών. (UCAS, 2018)

Tourism Management University of Greenwich

Το πρόγραμμα αυτό έχει αναπτυχθεί για να καλύψει τη ζήτηση για επιτυχημένους επιχειρηματίες και διαχειριστές του τουρισμού. Παρέχει κριτική κατανόηση της διαχείρισης του τουρισμού και της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς και δίνει τη δυνατότητα σωστής διαχείρισης της βιομηχανίας του τουρισμού. Αποκτώνται δεξιότητες και γνώσεις σε τομείς όπως το τουριστικό μάρκετινγκ, η διαχείριση

ανθρώπινων πόρων, η καινοτομία, η ανάπτυξη προϊόντων και ο σχεδιασμός προορισμών. (UCAS, 2018)

Tourism Management University Centre Grimsby

Η ταχέως αναπτυσσόμενη τουριστική βιομηχανία είναι πρόθυμη να απασχολήσει ειδικευμένα άτομα που μπορούν να επιδείξουν ικανότητα διαχείρισης. Το πρόγραμμα αυτό αναπτύχθηκε σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και έχει σχεδιαστεί ειδικά για τις ανάγκες του North East Lincolnshire και της εθνικής τουριστικής βιομηχανίας. Ως αποτέλεσμα, δίνεται μεγάλη έμφαση στις συγκεκριμένες δεξιότητες που είναι σε μεγάλη ζήτηση στη σημερινή αγορά. (UCAS, 2018)

Travel and Tourism Management Havant and South Downs College

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα παρουσιάζει μια εικόνα για διάφορα στοιχεία του ταξιδιού και του τουρισμού, των εκδηλώσεων και του τομέα της φιλοξενίας. Το περιεχόμενο του μαθήματος αντικατοπτρίζει τη συνεχώς μεταβαλλόμενη βιομηχανία τουρισμού και εκδηλώσεων και τους συνδέσμους που αναπτύσσονται με τους εργοδότες σε αυτόν τον τομέα και στον ευρύτερο επιχειρηματικό κόσμο. (UCAS, 2018)

Adventure Tourism Management University of the Highlands and Islands (UHI)

Ο περιηγητικός τουρισμός είναι ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος τομέας της τουριστικής βιομηχανίας τις τελευταίες δεκαετίες. Οι πελάτες αναμένουν εξαιρετική εξυπηρέτηση και μια ασφαλή εμπειρία που θα ικανοποιήσει τα όνειρά τους για περιπέτεια και ταξίδια περιπέτειας. Μέσα από το πρόγραμμα αποκτώνται δεξιότητες και γνώσεις για την επιτυχημένη εξυπηρέτηση των πελατών της τουριστικής βιομηχανίας. (UCAS, 2018)

International Travel and Tourism Management Kingston College

Η βιομηχανία ταξιδιών και τουρισμού είναι μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες βιομηχανίες στο Ηνωμένο Βασίλειο με ένα τεράστιο αριθμό διαθέσιμων ευκαιριών απασχόλησης. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποτελεί ένα λογικό βήμα προς μια διευθυντική θέση στον κλάδο. (UCAS, 2018)

Tourism and Aviation Leeds City College

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα συμβάλλει στην προετοιμασία των φοιτητών ώστε να εργαστούν σε αυτούς τους απαιτητικούς τομείς, δίνοντάς όλες τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για την επιτυχία στον τομέα του τουρισμού και της αεροπορίας. Μεγάλη έμφαση παρουσιάζεται στην Εξυπηρέτηση Πελατών, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως η επικοινωνία, η πληροφορική και η ομαδική εργασία, καθώς και πρακτικές δεξιότητες όπως η παροχή άριστης εξυπηρέτησης και ο χειρισμός των καταγγελιών. (UCAS, 2018)

International Tourism Management University of Lincoln

Το πτυχίο BA (Hons) International Management Tourism στο Λίνκολν έχει σχεδιαστεί για να παρέχει μια εικόνα για τη σύγχρονη παγκόσμια τουριστική βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων, των αλληλεξαρτήσεων και της σπουδαιότητάς της για την οικονομία. Ο τουρισμός είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους κλάδους στον κόσμο, αξίζει δεσεκατομμύρια στην παγκόσμια οικονομία και μπορεί να προσφέρει συναρπαστικές προοπτικές σταδιοδρομίας. Αυτό το μάθημα παρέχει την ευκαιρία να διερευνηθούν τα ζητήματα και οι τεχνικές που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και τη διαχείριση του διεθνούς τουρισμού. (UCAS, 2018)

5.4 ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Aviation and Tourism Management Frankfurt University of Applied Sciences

Το συγκεκριμένο πτυχίο είναι σχεδιασμένο για όσους θέλουν να προχωρήσουν στον κόσμο της αεροπορίας και του τουρισμού. Το μάθημα βασίζεται σε βασικούς τομείς εταιρικής διαχείρισης με ιδιαίτερη έμφαση στην αεροπορία και τον τουρισμό, όπως φαίνεται από την οπτική γωνία των βασικών παραγόντων του κλάδου. (Hochschulkompass, 2018)

Business Administration - Tourism and Hotel & Catering Industry Baden-Wuerttemberg Cooperative State University

Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα παρατηρούνται οι εναλλαγές μεταξύ θεωρίας και πρακτικών φάσεων που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με εταιρείες και ιδρύματα κοινωνικών υπηρεσιών ανάλογα με τη θέση των διαφόρων τομέων εξειδίκευσης.

Business Language German and Tourism Management Hochschule Konstanz Technik, Wirtschaft und Gestaltung

Μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα επιτυγχάνονται γλωσσικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες στα γερμανικά και τα αγγλικά, επιχειρηματική γνώση και δεξιότητες στον τομέα της λογιστικής, τη δημιουργία επιχειρήσεων και το μάρκετινγκ. (Hochschulkompass, 2018)

Hotel and Tourism Management SRH Fernhochschule - The Mobile University

Το πρόγραμμα σπουδών απευθύνεται σε υποψήφιους φοιτητές οι οποίοι, λόγω της επιθυμητής επαγγελματικής τους θέσης, επιθυμούν να αποκτήσουν τεχνογνωσία στον τομέα της διαχείρισης και να αναπτύξουν ένα βιομηχανικό προφίλ στον τομέα της

ξενοδοχειακής βιομηχανίας και του τουρισμού. Από απόψεως περιεχομένου, το πρόγραμμα σπουδών παρέχει επομένως ένα μείγμα γενικών θεμάτων διοίκησης επιχειρήσεων και τα εμβαθύνει αυτά με γνώμονα τις ειδικές συνθήκες πλαίσιο και απαιτήσεις στον ξενοδοχειακό και τουριστικό κλάδο. (Hochschulkompass, 2018)

International Hotel & Tourism Management University of Applied Sciences Bremen

Το International Hotel & Tourism Management συνδυάζει ακαδημαϊκή ίδρυμα με τεχνογνωσία διαχείρισης των επιχειρήσεων και τις σχετικές δεξιότητες διαχείρισης να επωφεληθούν των αποφοίτων (τεχνική) λύκειο για την επιτυχή διαχείριση ξενοδοχειακών υπηρεσιών και τροφοδοσίας των επιχειρήσεων (Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Catering) ή μιας τουριστικής εταιρείας σε διεθνές επίπεδο. Είτε ως προϊόν ή την εκδήλωση διευθυντές, τα ταξίδια ή πολιτιστικές εκδηλώσεις - Οι απόφοιτοι της International Hotel & Διαχείρισης Τουρισμού δεν προσφέρει μια υπηρεσία απλό, δημιουργούν εμπειρίες, συναισθήματα και αναμνήσεις, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις δημογραφικές αλλαγές, η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογική αλλαγή. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism and Event Management SRH University of Applied Sciences Berlin

Η διεθνής βιομηχανία τουρισμού και εκδηλώσεων προσφέρει πολλές συναρπαστικές προκλήσεις. Καλά εκπαιδευμένοι ειδικοί είναι ιδιαίτερα απαιτητικοί σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς όπως το Βερολίνο και η Δρέσδη. Αυτό το πρόγραμμα Bachelor παρέχει καλή κατάρτιση στην Διοίκηση Επιχειρήσεων, αποκτώνται εκτεταμένες γνώσεις σχετικά με τον τουρισμό και τη διοργάνωση εκδηλώσεων και λαμβάνεται εντατική εκπαίδευση ξένων γλωσσών. Με το επαγγελματικό και εφαρμοσμένο μάθημα σπουδών στον τομέα τουρισμού και διοργάνωσης εκδηλώσεων, η πανεπιστημιούπολη της Δρέσδης εργάζεται ενεργά για να εξουδετερώσει την έλλειψη ειδικών στον κλάδο. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism Management Westcoast University of Applied Sciences

Οι φοιτητές μαθαίνουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις που αποκτήθηκαν για να επιλύσουν προβλήματα σε εταιρείες παροχής υπηρεσιών τουριστικής διαφόρων μεγεθών. Στο κέντρο της μελέτης της δημιουργίας ικανοτήτων στους ακόλουθους τομείς είναι:

- Αρμοδιότητες: μεσολάβηση της λογικής, εννοιολογικής και ολιστικής σκέψης, Κοινωνικές δεξιότητες: η ανάπτυξη της ομάδας, την επικοινωνία και την ολοκλήρωση, την παρουσίαση Τεχνικές μετριοπάθειας και αίσθηση ευθύνης.
- Ικανότητα μάθησης: Ανεξάρτητη ανάπτυξη των διαμεσολαβημένων ικανοτήτων
- Διεθνής ικανότητα: Υποχρεωτική γλωσσική προσφορά και ενίσχυση της διαπολιτισμικής ικανότητας
- Πρακτική επάρκεια: Οι θεωρητικές γνώσεις μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή. (Hochschulkompass, 2018)

Cruise Tourism Management Bremerhaven University of Applied Sciences

Το Cruise Tourism Management είναι ένα μοναδικό, ιδιαίτερα καινοτόμο προπτυχιακό τετραετές πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί στο πτυχίο Bachelor of Arts (BA), στον τομέα της διοίκησης επιχειρήσεων που διδάσκεται στα αγγλικά. Χαρακτηρίζεται από μια φοιτητική και καινοτόμο δυναμική που περιλαμβάνει πολλή ομαδική εργασία και μικρές ομάδες εργασίας. Τα θέματα της οικονομίας και της διαχείρισης, του τουρισμού και της κρουαζιέρας, της διοίκησης ξενοδοχείων καθώς και άλλων συμπληρωματικών περιεχομένων εξοπλίζουν τους σπουδαστές με τις αναγκαίες και εκτεταμένες γνώσεις. Επιπλέον, υπάρχουν και ξένες γλώσσες, νομικά, μαθηματικά και άλλα σημαντικά μαθήματα μαλακών δεξιοτήτων στο πρόγραμμα σπουδών. Ένα ολοκληρωτικό στοιχείο είναι ένα έτος στο εξωτερικό, το οποίο μπορεί να ολοκληρωθεί είτε σε πανεπιστήμια είτε σε επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο. (Hochschulkompass, 2018)

Health and Tourism APOLLON University of Health Management

Ο τουρισμός αναπτύσσεται επί του παρόντος προς την πρόληψη και την υγειονομική περίθαλψη. Είναι επίσης όλο και περισσότερο προσανατολισμένη στα θέματα ευεξίας και υγείας. Και οι δύο αυξάνουν τη ζήτηση για υπηρεσίες τουρισμού υγείας. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη εξειδικευμένων ειδικών και στελεχών που δημιουργούν καινοτόμες προσφορές και θέτουν νέες τάσεις. Τα ιδρύματα χρειάζονται ισχυρό οργανωτικό και επικοινωνιακό προσωπικό που είναι ειδικοί στον τουρισμό υγείας. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism and Event Management SRH University of Applied Sciences Berlin

Μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα οι φοιτητές μαθαίνουν πώς να διαχειρίζονται εκδρομές και εκδηλώσεις. Το πρόγραμμα δίνει την τρέχουσα τεχνογνωσία της βιομηχανίας, πολλές πρακτικές και βαθιά γνώση της διοίκησης επιχειρήσεων. Οι φοιτητές με την απόκτηση του πτυχίου γίνονται επαγγελματίες διαχείρισης που εργάζονται με αυτοπεποίθηση και εξασφαλίζουν την επιτυχία. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism Management Fresenius Heidelberg University state-approved university of Hochschule Fresenius für Internationales Management GmbH

Το πρόγραμμα Bachelor International Business - Focus on Management of Tourism - στο Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών Fresenius στη Χαϊδελβέργη προσφέρει το βέλτιστο για μια καριέρα στους διάφορους τομείς της διαχείρισης του τουρισμού. Για παράδειγμα, σε τουριστικούς πράκτορες, αεροπορικές εταιρείες, στον θαλάσσιο τουρισμό, στον ξενοδοχειακό κλάδο κλπ. Στο πρόγραμμα του πτυχιού, ενσωματώνεται μια γλωσσική κατάρτιση που βασίζεται στην εργασία. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism Management Cologne Business School (CBS) - European University of Applied Sciences

Κατά τη διάρκεια των σπουδών αποκτώνται ειδικές γνώσεις σχετικά με τη τουριστική βιομηχανία: Ποιες ιδιαιτερότητες αφορούν το ταξιδιωτικό δίκαιο, πώς λειτουργούν οι ταξιδιωτικοί πράκτορες, πώς διαχειρίζονται και διαφημίζονται οι αεροπορικές εταιρείες, τα ξενοδοχεία, οι ηλεκτρονικές πύλες ή οι περιοχές διακοπών. Η εκτεταμένη τεχνογνωσία και η υποχρεωτική πρακτική άσκηση αποτελεί μέρος των σπουδών και αφορά μια εξαιρετική προετοιμασία για μια πιθανή έναρξη σταδιοδρομίας στη διοίκηση. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism Management Hochschule Worms, University of Applied Sciences

Το πρόγραμμα σπουδών στοχεύει στην απεικόνιση του εγγενώς διεθνούς περιβάλλοντος του τουρισμού και στην αντιμετώπιση θεμάτων που προκύπτουν από αυτό το πλαίσιο. Στο πλαίσιο της μελέτης, ιδιαίτερη σημασία έχει η διαχείριση των επιχειρήσεων, καθώς και το περιεχόμενο της ξένης γλώσσας και της διαπολιτισμικής διδασκαλίας. Αυτό υποστηρίζει επίσης την προετοιμασία των φοιτητών για τη μονοετή παραμονή στο εξωτερικό, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος. Οι κοινωνικές και διαπολιτισμικές ικανότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της παραμονής στο εξωτερικό χαρακτηρίζουν τους πτυχιούχους κυρίως για πρακτική εργασία σε διεθνές περιβάλλον. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism Management / Health & Medical Tourism Technische Hochschule Deggendorf

Με το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκτός από την παροχή επιχειρηματικής διαχείρισης και ειδικής τουριστικής εμπειρογνωμοσύνης, αναπτύσσονται βασικά προσόντα, δεξιότητες εφαρμογής και καινοτόμες ικανότητες. Αποκτούν επίσης κοινωνικές και διεθνείς δεξιότητες που βοηθούν τους μαθητές να λειτουργούν με ασφάλεια στο συγκρότημα και διαπολιτισμικό περιβάλλον του τουρισμού και ιδιαίτερα για την υγεία και την ιατρική του τουρισμού και να ενεργήσει αρμοδίως. Στο πλαίσιο της

αυξανόμενης διεθνοποίησης της τουριστικής βιομηχανίας, οι διεθνείς πτυχές καθώς και η ανάπτυξη γλωσσικών ικανοτήτων έχουν υψηλή προτεραιότητα. (Hochschulkompass, 2018)

International Tourism Studies Harz University University of Applied Sciences

Το πρόγραμμα σπουδών μας επικεντρώνεται στην προπτυχιακή εκπαίδευση των επιχειρήσεων, τις δεξιότητες διαχείρισης του τουρισμού και την ικανότητα να ενεργεί ανεξάρτητα. Υπάρχουν πολλοί τρόποι στη διαχείριση και την επιχειρησιακή δραστηριότητα των εθνικών και διεθνών ταξιδιωτικών πρακτόρων, ξενοδοχειακών αλυσίδων, αεροπορικών εταιρειών και εμπορικών εκθέσεων. (Hochschulkompass, 2018)

Sustainable Tourism Rhine-Waal University of Applied Sciences

Η αύξηση του τουρισμού έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις. Παρέχει εισόδημα και θέσεις εργασίας στις χώρες υποδοχής, αλλά μπορεί επίσης να επηρεάσει δυσμενώς το περιβάλλον και τον τοπικό πολιτισμό. Εδώ μπαίνει το πρόγραμμα σπουδών Βιώσιμου Τουρισμού, το οποίο επικεντρώνεται στην αειφόρο ανάπτυξη και βοηθά τους μελλοντικούς επαγγελματίες του τουρισμού να βρουν μια ισορροπία μεταξύ κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αναγκών. (Hochschulkompass, 2018)

Tourism Jade University of Applied Sciences Wilhelmshaven/Oldenburg/Elsfleth

Η μελέτη της τουριστικής βιομηχανίας χαρακτηρίζεται από έντονο πρακτικό προσανατολισμό και διεθνή χαρακτήρα. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της καλής επιλογής των εκπαιδευτικών οι οποίοι μπορούν να ανατρέξουν στην πολυετή πείρα της οικονομίας για τους αντίστοιχους τομείς εξειδίκευσής τους. Αυτό προετοιμάζει τους νέους επιχειρηματικούς ηγέτες στην τουριστική βιομηχανία για επαγγελματικούς τομείς δραστηριότητας στην τουριστική βιομηχανία και σε γειτονικούς (υπηρεσιακούς) τομείς. (Hochschulkompass, 2018)

Tourism and Travel Management Hochschule Worms, University of Applied Sciences

Χαρακτηριστικό του προγράμματος είναι η γενική ιδέα της κατάρτισης: επιτρέπει μια ενοποιητική μελέτη ολόκληρης της αλυσίδας δημιουργίας αξίας τουρισμού. Εξασφαλίζει την όσο το δυνατόν ευρύτερη κατανόηση των χώρων διδασκαλίας στον τομέα του τουρισμού και των μεταφορών - και, ως εκ τούτου, την όσο το δυνατόν ευρύτερη δυνατή επαγγελματική κατάρτιση των αποφοίτων. (Hochschulkompass, 2018)

Tourism & Hotel Management University of Applied Management

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει υψηλό επίπεδο ευελιξίας και συνεπούς ποιότητας. Δίνεται σημασία στο περιεχόμενο μάθησης. Στον εντεινόμενο ανταγωνισμό της τουριστικής βιομηχανίας, κατά τη διάρκεια της παγκοσμιοποίησης, οι ειδικοί, που έχουν ειδικές γνώσεις, αποτελούν σημαντικό παράγοντα επιτυχίας. Ο κλάδος του τουρισμού και της ξενοδοχειακής διοίκησης σας προετοιμάζει ιδανικά για τις μεταγενέστερες δραστηριότητες στον κλάδο της φιλοξενίας. (Hochschulkompass, 2018)

Tourism management Ostfalia University of Applied Sciences (Braunschweig/Wolfenbüttel campuses)

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα επικεντρώνεται στις επιχειρηματικές και οικονομικές πτυχές του συνόλου του φάσματος της τουριστικής βιομηχανίας. Εκτός από την παροχή επιστημονικών και θεωρητικών θεμελίων, το πρόγραμμα σπουδών *Tourism Management* επίσης εκπαιδεύει την εφαρμογή τους στην πρακτική της εταιρείας. Έτσι σταθεί στην πρώτη δύο εξάμηνα βασικές γνώσεις της τουριστικής οικονομίας, οικονομικών και νομικών αρχών και μεθόδων και δεξιότητες, όπως η ακαδημαϊκή εργασία ή δημόσια ομιλία, την επικοινωνία και την παρουσίαση του προγράμματος σπουδών. Το Business English είναι υποχρεωτικό θέμα από την αρχή. (Hochschulkompass, 2018)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η παρούσα έρευνα αποσκοπούσε στην διερεύνηση των απόψεων και του βαθμού ικανοποίησης των φοιτητών των τουριστικών σπουδών στην Ελλάδα, γύρω από την ανάγκη για περισσότερη τουριστικής εκπαίδευσης, στην Ελλάδα του 2018. Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι πραγματοποιείται διερεύνηση της ικανοποίησης των φοιτητών από τις σπουδές τους, της πιθανότητας συνέχισης των σπουδών τους σε Ελλάδα ή εξωτερικό και της άποψης τους εάν οι δυνατότητες που δίνονται από τις σπουδές στο εξωτερικό είναι περισσότερες.

6.2 ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων ήταν ένα δομημένο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα) αποτελούμενο από 17 ερωτήσεις. Από τις 17 ερωτήσεις οι 5 διερευνούσαν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος, ενώ οι υπόλοιπες 12 διερευνούσαν το μελετώμενο θέμα. Επιπλέον όσον αφορά τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου 2 ήταν ανοικτού τύπου ενώ οι υπόλοιπες είχαν διττές απαντήσεις. Με σκοπό να συλλεχθούν οι απαντήσεις από τους φοιτητές δημιουργήθηκε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο. Η δειγματοληψία της έρευνας ήταν ευκολίας αφού τα ερωτηματολόγια τοποθετήθηκαν σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης φοιτητών τμημάτων Τουριστικών σχολών προκειμένου να συλλεχθούν απαντήσεις. Ο υπερσύνδεσμος που προήλθε από το Google Docs και χρησιμοποιήθηκε για τη λήψη απαντήσεων ήταν ο : <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfuwKzCrsww1Y8AL24PI-yDSCQyedPqMpJNHJGSKVdZMoTAPA/viewform>

6.3 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το δείγμα μιας έρευνας είναι το ερευνώμενο τμήμα του γενικού συνόλου που επιθυμεί να ερευνήσει ο εκάστοτε ερευνητής. Έτσι στην παρούσα έρευνα το δείγμα αποτελούταν από 150 φοιτητές Τουριστικών σπουδών. Σε σχέση με το φύλο του το

δείγμα διαχωρίζεται σε 47 άνδρες που αποτελούσαν το 31,3% του δείγματος και 103 γυναίκες που αποτελούσαν το 68,7% του δείγματος.

Ηλικιακά το δείγμα διαχωρίζεται σε 84 φοιτητές ηλικίας από 18 έως 23 ετών που αποτελούσαν το 56% του δείγματος και 37 φοιτητές από 24 έως 29 ετών που αποτελούσαν το 24,7% του δείγματος. Επιπλέον 8 άτομα ήταν από 30 έως 35 ετών αποτελώντας το 5,3% του δείγματος και τέλος 21 φοιτητές ήταν από 35 ετών και άνω αποτελώντας το υπόλοιπο 14% του δείγματος. Ταυτόχρονα σε σχέση με το έτος σπουδών των φοιτητών 3 ήταν πρωτοετείς που αποτελούσαν το 2% του δείγματος, ενώ 7 ήταν δευτεροετείς και απάρτιζαν το 4,7% του δείγματος. Επιπλέον στο δείγμα υπήρξαν 15 τριτοετείς φοιτητές αποτελώντας το 10% του δείγματος, ενώ 36 άτομα ήταν τεταρτοετείς αποτελώντας το 24% του δείγματος, τέλος 89 φοιτητές ήταν επί πτυχίο αποτελώντας το 59,3% και μεγαλύτερο μέρος του δείγματος.

Ταυτόχρονα σε σχέση με την πόλη που σπουδάζουν οι φοιτητές παρατηρήθηκε πως το μεγαλύτερο μέρος τους και πιο συγκεκριμένα 53 άτομα φοιτούσαν στην Αθήνα και αποτελούσαν το 35,3% του δείγματος, ενώ 50 άτομα φοιτούσαν στη Θεσσαλονίκη και απάρτιζαν το 33,3% του δείγματος. Επιπλέον στο δείγμα υπήρξαν 34 φοιτητές που φοιτούσαν στην Πάτρα αποτελώντας το 22,7% του δείγματος, ενώ 14 άτομα που αποτελούσαν το 8,7% του δείγματος φοιτούσαν στον Άγιο Νικόλαο, τη Ρόδο και τη Λάρισα.

Τέλος παρατηρήθηκε ότι 59 φοιτητές είχαν ως πρώτη επιλογή το τμήμα που φοιτούν και αποτελούσαν το 39,3% του δείγματος, ενώ 72 άτομα απάντησαν πως το τμήμα που φοιτούσαν βρισκόταν εντός των 5 πρώτων επιλογών τους και απάρτιζαν το 48% του δείγματος. Επιπλέον στο δείγμα υπήρξαν 19 φοιτητές που το τμήμα που φοιτούν βρισκόταν στις υπόλοιπες επιλογές τους αποτελώντας το 12,7% του δείγματος.

6.4 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Προκειμένου να υπάρξει ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας πραγματοποιήθηκε επεξεργασία των απαντήσεων προκειμένου να υπάρξει ομοιογένεια στις ανοικτού τύπου απαντήσεις. Μετά την επεξεργασία όλα τα δεδομένα εισάχθηκαν στο στατιστικό πακέτο (IBM SPSS V22) όπου επεξεργάστηκαν στατιστικά. Η στατιστική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε έγκειται

σε ανάλυση αξιοπιστίας της κλίμακας ικανοποίησης των φοιτητών, σε ανάλυση συχνοτήτων, ανάλυση συσχετίσεων για τη διερεύνηση πιθανών σχέσεων ανάμεσα στις μεταβλητές ώστε να παρατηρηθούν πιο αναλυτικά ορισμένα ευρήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ανάλυση αξιοπιστίας

Πραγματοποιώντας μια ανάλυση αξιοπιστίας όσον αφορά το εάν η κλίμακα που χρησιμοποιήθηκε για τη διερεύνηση της ικανοποίησης των φοιτητών από τη σχολή τους και τις παροχές που λαμβάνουν από αυτή παρατηρήθηκε πως ο δείκτης Cronbach ισούται με 0,81 συνεπώς η κλίμακα είναι αξιόπιστη για χρήση.

Cronbach's Alpha	N of Items
,810	4

Πίνακας 1.α: Διερεύνηση της αξιοπιστίας.

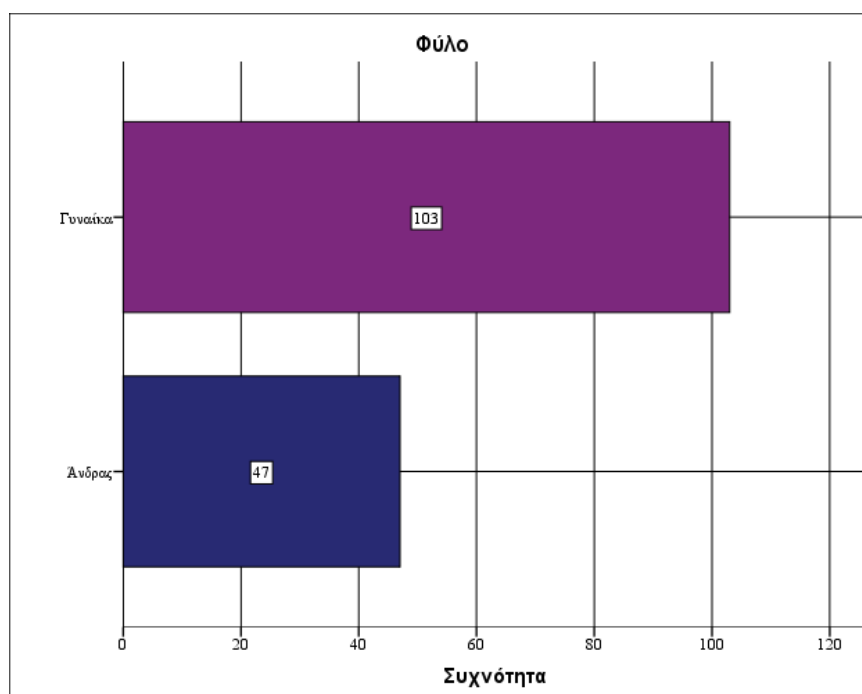
Ø Ανάλυση συχνοτήτων.

Ερώτηση 1: Φύλο

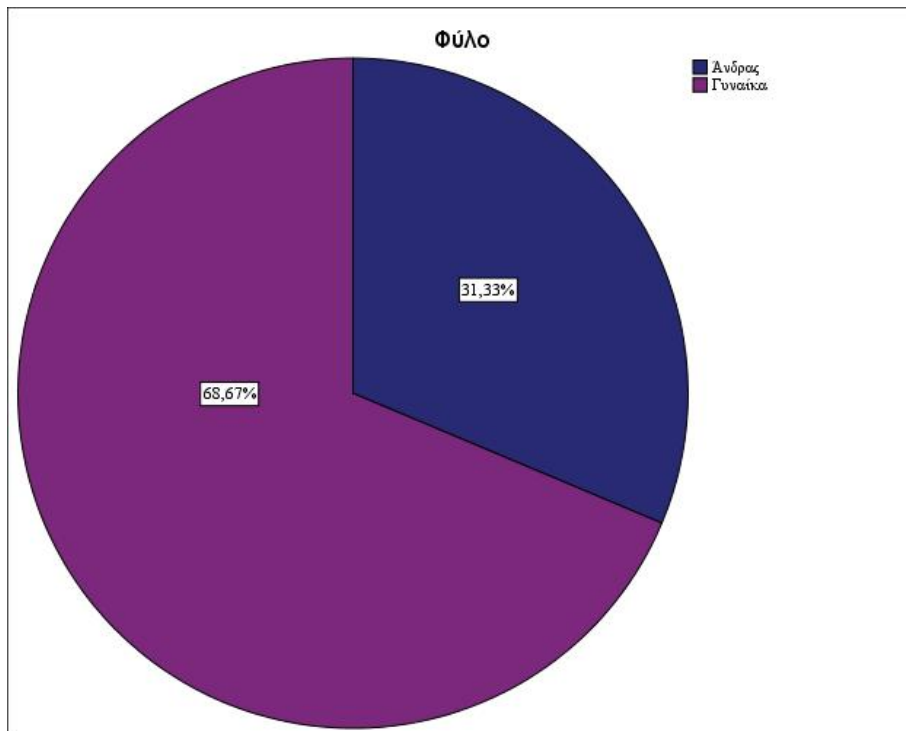
Στη συνέχεια πραγματοποιείται ανάλυση των συχνοτήτων των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές που πήραν μέρος στην έρευνα. Αρχικά διερευνώντας το φύλο του δείγματος παρατηρήθηκε ότι στην έρευνα απάντησαν 47 άνδρες που αποτελούσαν το 31,3% του δείγματος και 103 γυναίκες οι οποίες με τη σειρά τους απάρτιζαν το 68,7% του δείγματος. Αυτό είναι δυνατόν να παρατηρηθεί και διαγραμματικά στη συνέχεια.

		Frequency	Percent
Valid	Ανδρας	47	31,3
	Γυναίκα	103	68,7
	Total	150	100,0

Πίνακας 1.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το φύλο τους.

Γράφημα 1.fc: Παρουσίαση της συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το φύλο τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

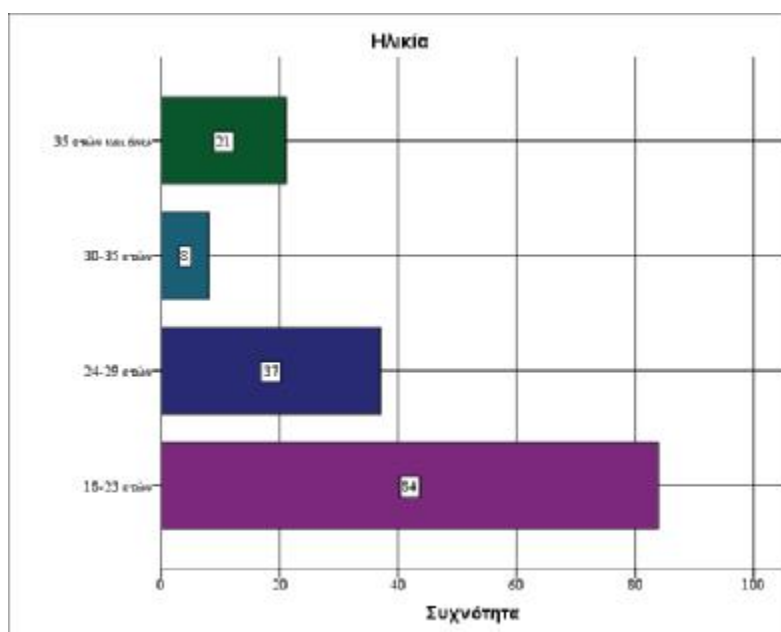
Γράφημα 1.ρc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το φύλο τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 2: Ηλικία

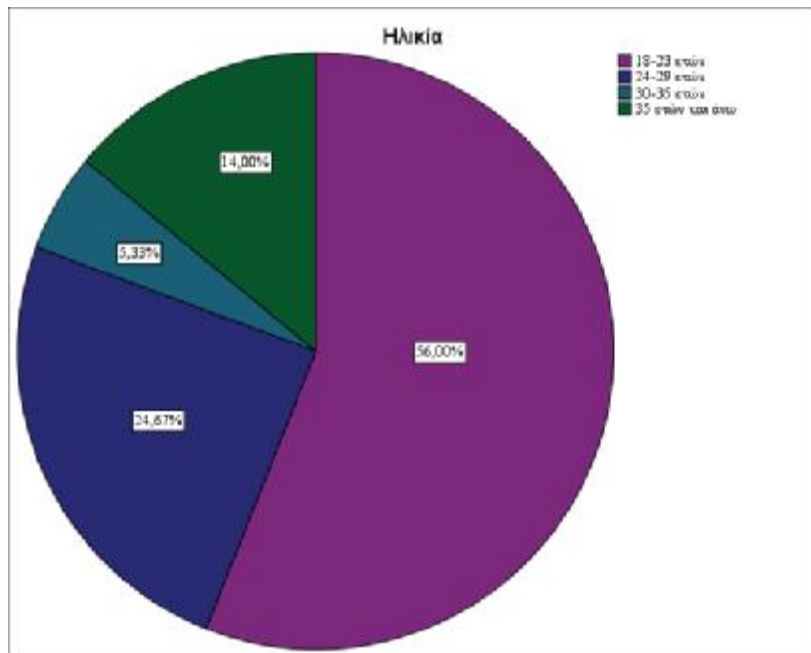
Στη συνέχεια διερευνώντας την ηλικία του δείγματος παρατηρήθηκε ότι στην έρευνα απάντησαν 84 φοιτητές ηλικίας από 18 έως 23 ετών που αποτελούσαν το 56% του δείγματος ενώ 37 φοιτητές ήταν από 24 έως 29 ετών που απάρτιζαν το 24,7% του δείγματος. Επιπλέον 8 άτομα ήταν από 30 έως 35 ετών αποτελώντας το 5,3% του δείγματος τέλος 21 φοιτητές ήταν από 35 ετών και άνω αποτελώντας το υπόλοιπο 14% του δείγματος. Αυτό είναι δυνατόν να παρατηρηθεί και διαγραμματικά στη συνέχεια.

Ηλικία			
	Frequency	Percent	
Valid	18-23 ετών	84	56,0
	24-29 ετών	37	24,7
	30-35 ετών	8	5,3
	35 ετών και άνω	21	14,0
	Total	150	100,0

Πίνακας 2.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά την ηλικία τους.

Γράφημα 2.fc: Παρουσίαση της συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά την ηλικία τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

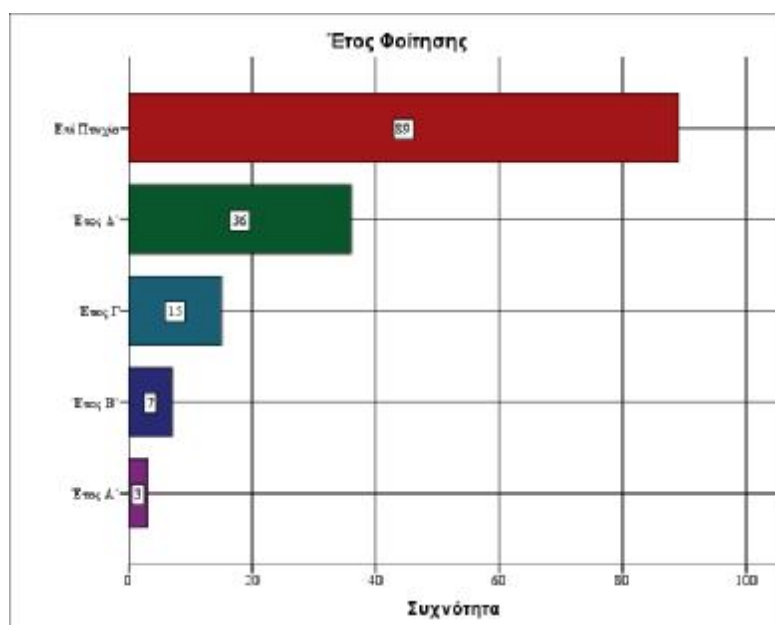
Γράφημα 2.πc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά την ηλικία τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 3: Έτος Φοίτησης

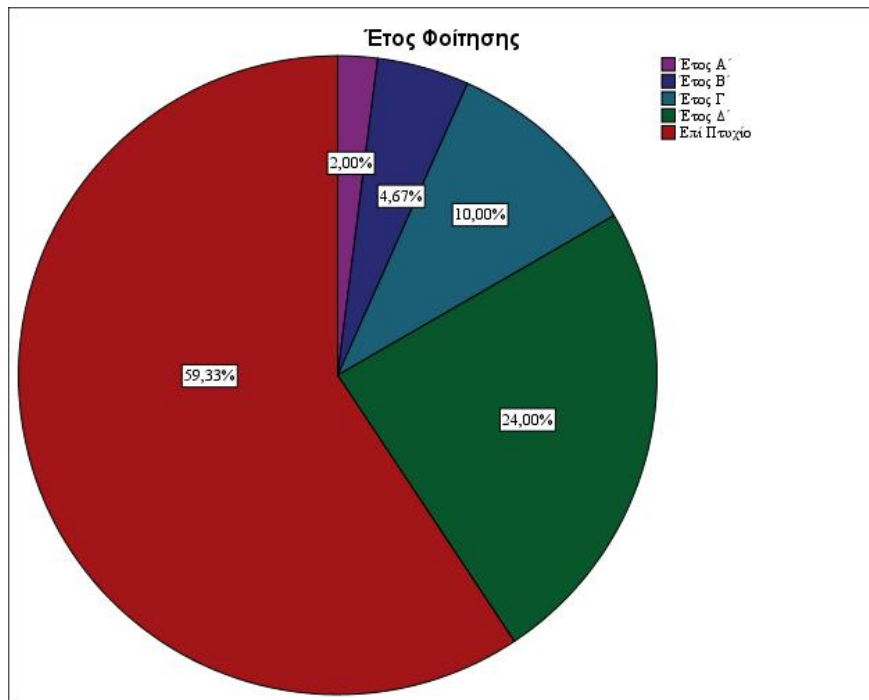
Επιπλέον διερευνώντας τα έτη φοίτησης του δείγματος παρατηρήθηκε ότι στην έρευνα 3 φοιτητές ήταν πρωτοετείς που αποτελούσαν το 2% του δείγματος, ενώ 7 φοιτητές ήταν δευτεροετείς και απάρτιζαν το 4,7% του δείγματος. Επιπλέον στο δείγμα υπήρξαν 15 τριτοετείς φοιτητές αποτελώντας το 10% του δείγματος, ενώ 36 άτομα ήταν τεταρτοετείς αποτελώντας το 24% του δείγματος. Τέλος 89 φοιτητές ήταν επί πτυχίο αποτελώντας το υπόλοιπο 59,3% του δείγματος. Αυτό είναι δυνατόν να παρατηρηθεί και διαγραμματικά στη συνέχεια.

		Frequency	Percent
Valid	Έτος Α΄	3	2,0
	Έτος Β΄	7	4,7
	Έτος Γ΄	15	10,0
	Έτος Δ΄	36	24,0
	Επί Πτυχίο	89	59,3
	Total	150	100,0

Πίνακας 3.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το έτος φοίτησης τους.

Γράφημα 3.fc: Παρουσίαση της συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το έτος φοίτησης τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 3.πc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το έτος φοίτησης τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

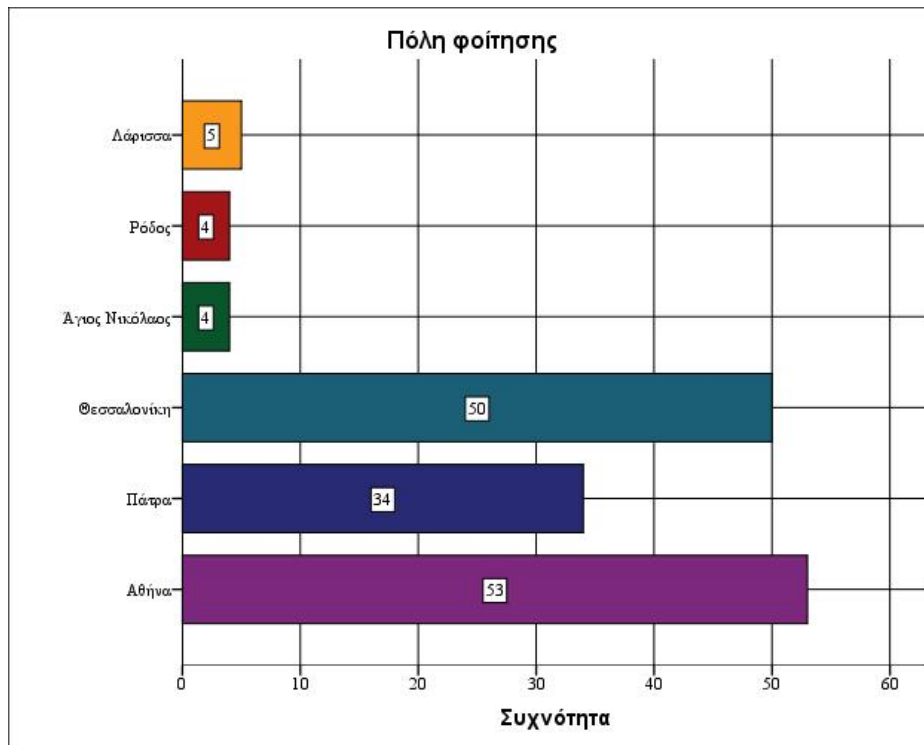
Ερώτηση 4: Πόλη φοίτησης

Επιπλέον διερευνώντας την πόλη φοίτησης του δείγματος παρατηρήθηκε ότι στην έρευνα το μεγαλύτερο μέρος και πιο συγκεκριμένα 53 άτομα φοιτούσαν στην Αθήνα και αποτελούσαν το 35,3% του δείγματος, ενώ 50 άτομα φοιτούσαν στη Θεσσαλονίκη και απάρτιζαν το 33,3% του δείγματος. Επιπλέον στο δείγμα υπήρξαν 34 φοιτητές που φοιτούσαν στην Πάτρα αποτελώντας το 22,7% του δείγματος, ενώ 14 άτομα που αποτελούσαν το 8,7% του δείγματος φοιτούσαν στον Άγιο Νικόλαο, τη Ρόδο και τη Λάρισα. Αυτό είναι δυνατόν να παρατηρηθεί και διαγραμματικά στη συνέχεια.

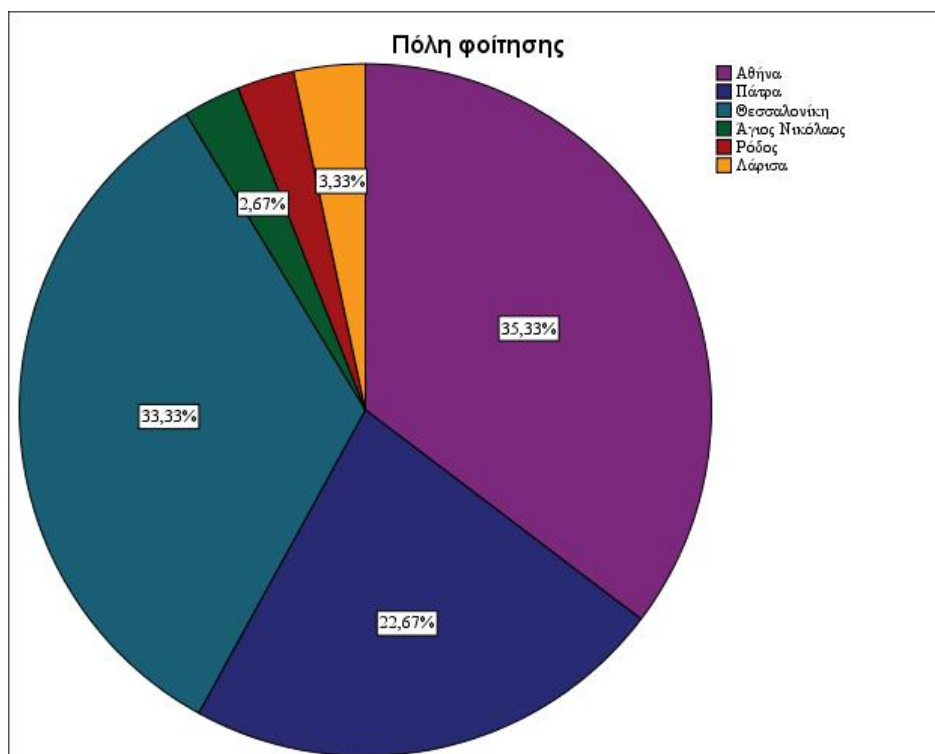
Πόλη φοίτησης

		Frequency	Percent
Valid	Αθήνα	53	35,3
	Πάτρα	34	22,7
	Θεσσαλονίκη	50	33,3
	Άγιος Νικόλαος	4	2,7
	Ρόδος	4	2,7
	Λάρισα	5	3,3
	Total	150	100,0

Πίνακας 4.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το έτος φοίτησης τους.

Γράφημα 4.fc: Παρουσίαση της συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το έτος φοίτησης τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 4.pc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές όσον αφορά το έτος φοίτησης τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

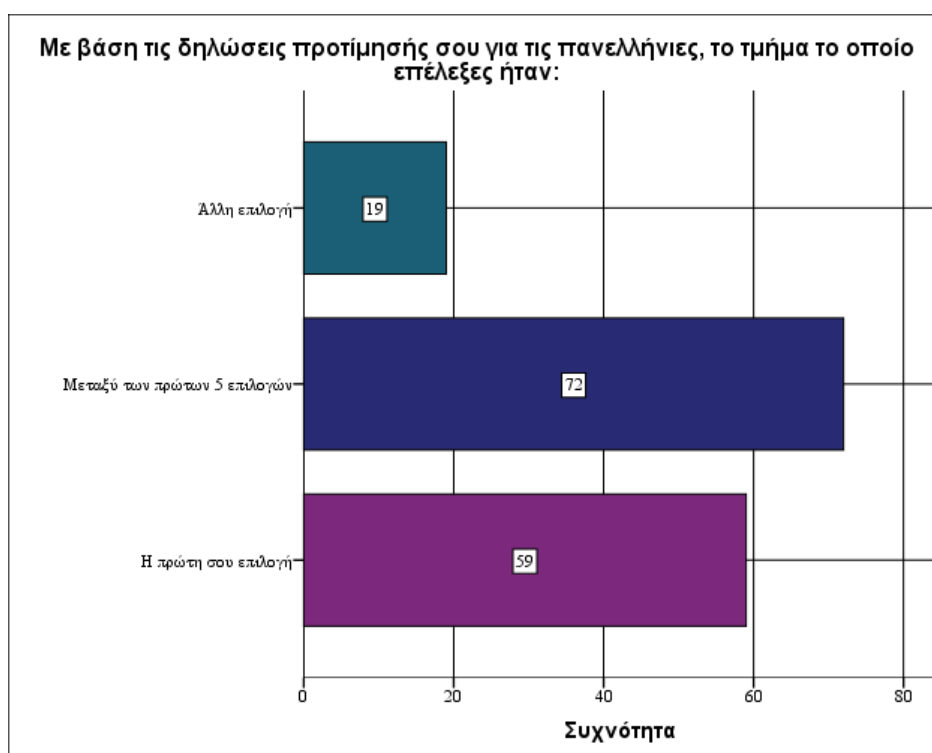
Ερώτηση 5: Με βάση τις δηλώσεις προτίμησής σου για τις πανελλήνιες, το τμήμα το οποίο επέλεξες ήταν:

Αναφορικά με την σειρά προτίμησης του τμήματος που φοιτούν οι συμμετέχοντες στην έρευνα παρατηρήθηκε ότι 59 άτομα είχαν ως πρώτη επιλογή το τμήμα που φοιτούν αποτελούσαν το 39,3% του δείγματος, ενώ 72 άτομα απάντησαν πως το τμήμα που φοιτούσαν βρισκόταν εντός των 5 πρώτων επιλογών τους και απάρτιζαν το 48% του δείγματος. Επιπλέον στο δείγμα υπήρξαν 19 φοιτητές που το τμήμα που φοιτούν βρισκόταν στις υπόλοιπες επιλογές τους αποτελώντας το 12,7% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα παρουσιάζονται και διαγραμματικά στη συνέχεια.

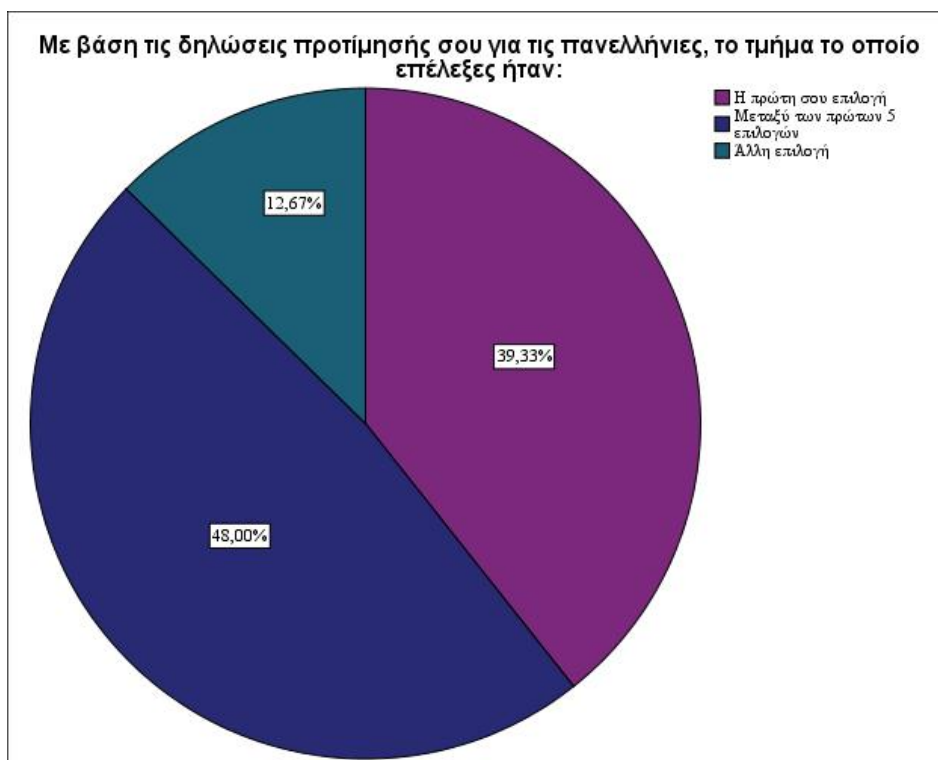
Με βάση τις δηλώσεις προτίμησής σου για τις πανελλήνιες, το τμήμα το οποίο επέλεξες ήταν:

		Frequency	Percent
Valid	Η πρώτη σου επιλογή	59	39,3
	Μεταξύ των πρώτων 5 επιλογών	72	48,0
	Άλλη επιλογή	19	12,7
	Total	150	100,0

Πίνακας 5.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας της σειράς προτίμησης του τμήματος που επέλεξαν οι φοιτητές.

Γράφημα 5.fc: Παρουσίαση της συχνότητας της σειράς προτίμησης του τμήματος που επέλεξαν οι φοιτητές, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 5.pc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας της σειράς προτίμησης του τμήματος που επέλεξαν οι φοιτητές, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 6: Σε ενδιέφερε γενικά ο τουριστικός τομέας και ήθελες να τον σπουδάσεις;

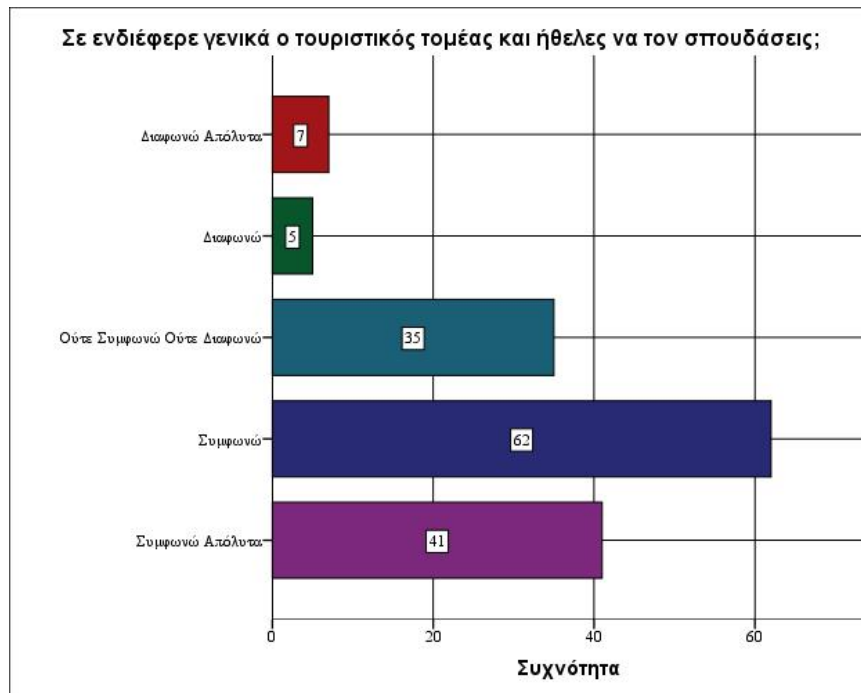
Αναφορικά με το κατά πόσο ενδιέφερε τους φοιτητές γενικά ο τουρισμός και τους ώθησε να τον σπουδάσουν παρατηρήθηκε ότι 103 άτομα συμφώνησαν ότι από πλευράς τους υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον σχετικά με τον τουρισμό και αυτό τους έκανε να θελήσουν να τον σπουδάσουν αποτελώντας το 68,6% του δείγματος. Επιπλέον 35 άτομα απάντησαν πως ούτε συμφωνούν αλλά και πως ούτε διαφωνούν με την παρούσα δήλωση και απάρτιζαν το 23,3% του δείγματος, ενώ 12 φοιτητές διαφώνησαν αποτελώντας το 8% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα παρουσιάζονται και διαγραμματικά στη συνέχεια.

Σε ενδιέφερε γενικά ο τουριστικός τομέας και ήθελες να τον σπουδάσεις;

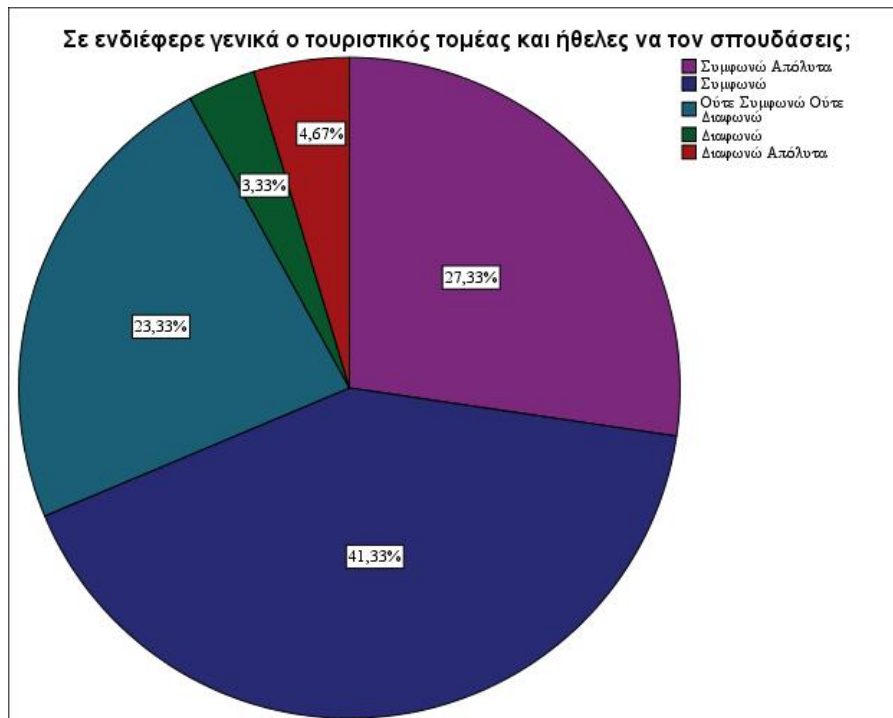
		Frequency	Percent
Valid	Συμφωνώ Απόλυτα	41	27,3
	Συμφωνώ	62	41,3
	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	35	23,3

Διαφωνώ	5	3,3
Διαφωνώ Απόλυτα	7	4,7
Total	150	100,0

Πίνακας 6.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ενδιέφερε τους φοιτητές γενικά ο τουρισμός και τους ώθησε να τον σπουδάσουν.

Γράφημα 6.fc: Παρουσίαση της συχνότητας των απαντήσεων του κατά πόσο ενδιέφερε τους φοιτητές γενικά ο τουρισμός και τους ώθησε να τον σπουδάσουν, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 6.ρc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ενδιέφερε τους φοιτητές γενικά ο τουρισμός και τους ώθησε να τον σπουδάσουν, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 7: Πόσο ευχαριστημένος είσαι από τις σπουδές σου;

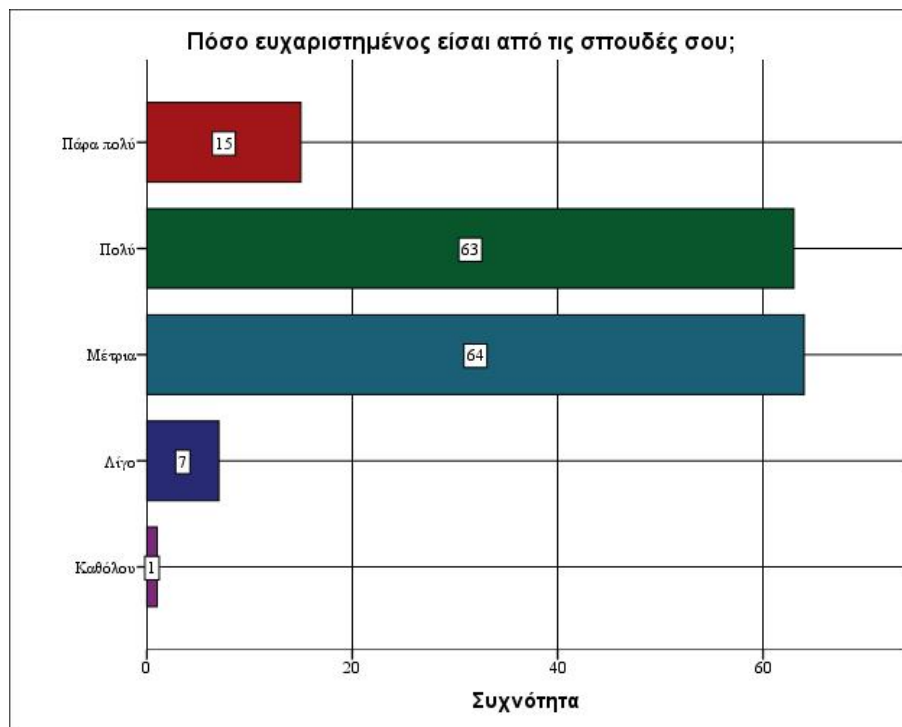
Αναφορικά με το κατά πόσο οι φοιτητές νιώθουν ευχαριστημένοι από τις σπουδές τους παρατηρήθηκε ότι 8 άτομα ήταν από λίγο έως καθόλου ευχαριστημένοι αποτελώντας το 5,4% του δείγματος. Επιπλέον 64 άτομα απάντησαν πως ήταν μέτρια ευχαριστημένοι από τις σπουδές τους και απάρτιζαν το 42,7% του δείγματος, ενώ 78 φοιτητές απάντησαν πως είναι από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τις σπουδές τους απαρτίζοντας το 52% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα παρουσιάζονται και διαγραμματικά στη συνέχεια.

Πόσο ευχαριστημένος είσαι από τις σπουδές σου;

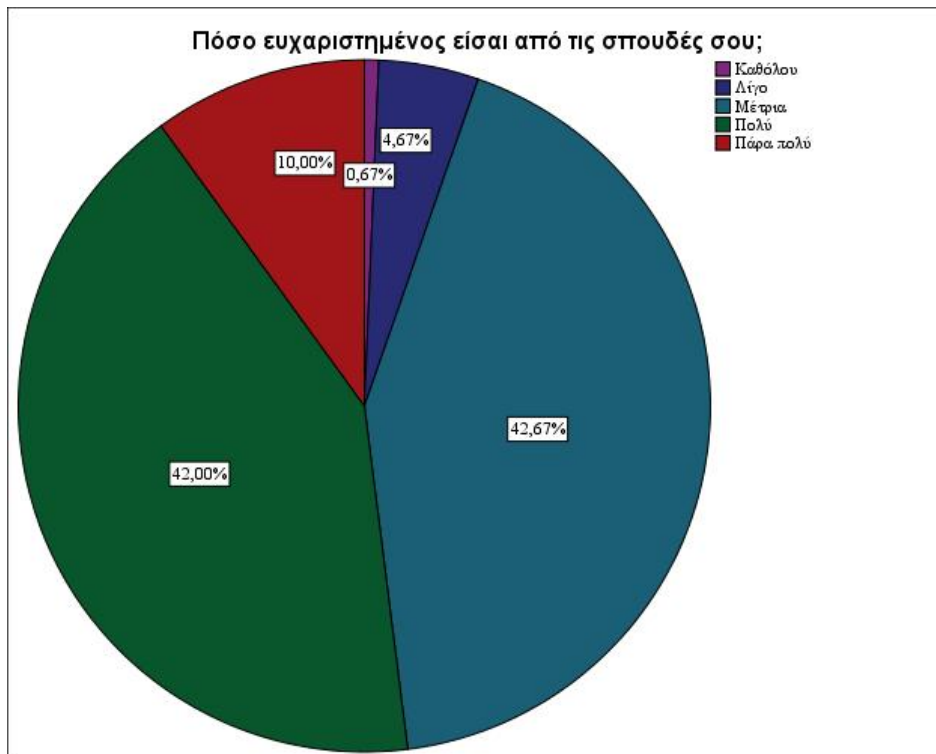
		Frequency	Percent
Valid	Καθόλου	1	,7
	Λίγο	7	4,7
	Μέτρια	64	42,7

Πολύ	63	42,0
Πάρα πολύ	15	10,0
Total	150	100,0

Πίνακας 7.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ευχαριστημένοι είναι οι φοιτητές από τις σπουδές τους.

Γράφημα 7.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του κατά πόσο ευχαριστημένοι είναι οι φοιτητές από τις σπουδές τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 7.ρc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ευχαριστημένοι είναι οι φοιτητές από τις σπουδές τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 8: Κατά πόσο πιστεύεις ότι οι σπουδές που παρακολουθείς μπορούν να σε βοηθήσουν για την επαγγελματική σου εξέλιξη;

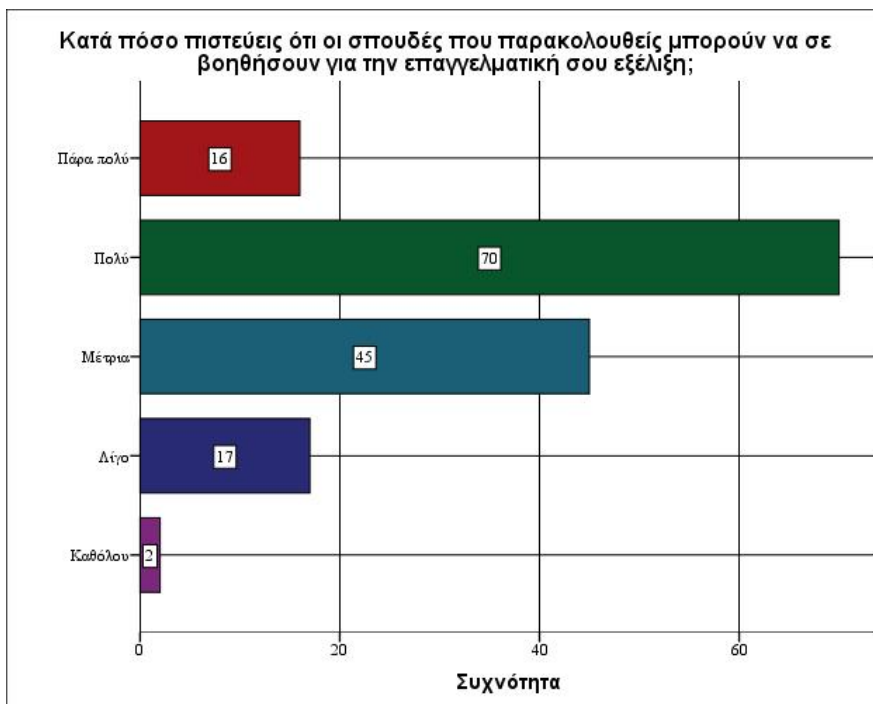
Αναφορικά με το κατά πόσο οι φοιτητές θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές τους μπορούν να τους βοηθήσουν για την επαγγελματική τους εξέλιξη παρατηρήθηκε ότι 19 άτομα θεωρούσαν πως κάτι τέτοιο είναι δυνατόν να συμβεί από λίγο έως καθόλου αποτελώντας το 14,6% του δείγματος. Επιπλέον 45 άτομα απάντησαν πως οι σπουδές τους θα τους βοηθήσουν μέτρια και απάρτιζαν το 30% του δείγματος, ενώ 86 φοιτητές απάντησαν πως οι σπουδές τους μπορούν να τους βοηθήσουν από πολύ έως πάρα πολύ να εξελιχθούν επαγγελματικά απαρτίζοντας το 57,4% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα παρουσιάζονται και διαγραμματικά στη συνέχεια.

Κατά πόσο πιστεύεις ότι οι σπουδές που παρακολουθείς μπορούν να σε βοηθήσουν για την επαγγελματική σου εξέλιξη;

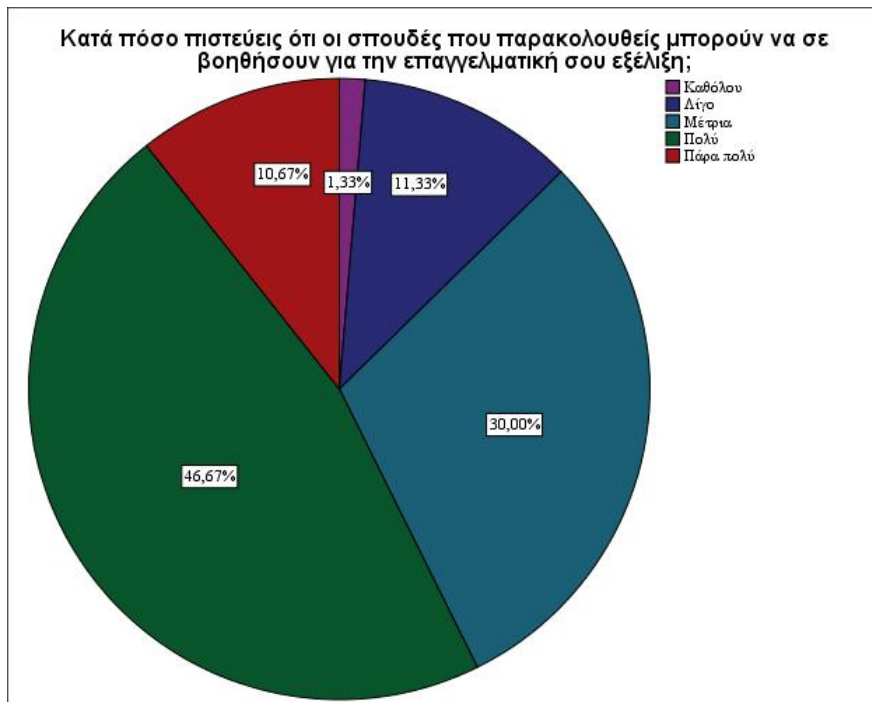
	Frequency	Percent
Valid Καθόλου	2	1,3

Λίγο	17	11,3
Μέτρια	45	30,0
Πολύ	70	46,7
Πάρα πολύ	16	10,7
Total	150	100,0

Πίνακας 8.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές τους μπορούν να τους βοηθήσουν για την επαγγελματική τους εξέλιξη.

Γράφημα 8.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του κατά πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές τους μπορούν να τους βοηθήσουν για την επαγγελματική τους εξέλιξη, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 8.ρc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές τους μπορούν να τους βοηθήσουν για την επαγγελματική τους εξέλιξη, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 9: Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκεις (πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες κτλ);

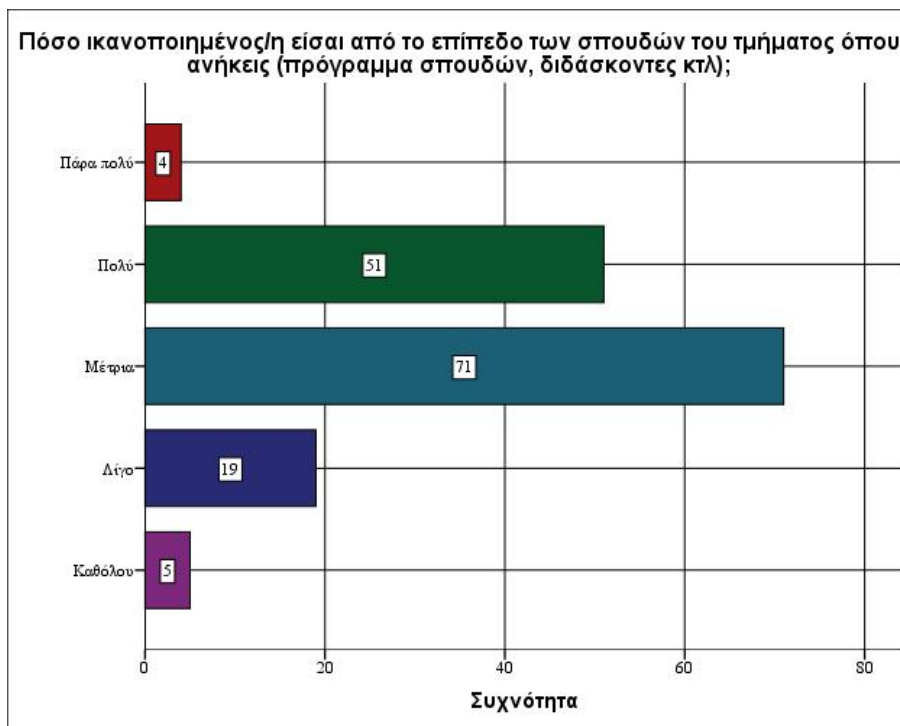
Αναφορικά με το κατά πόσο οι φοιτητές νιώθουν ικανοποιημένοι από το επίπεδο των σπουδών τους, στο τμήμα που ανήκουν παρατηρήθηκε ότι 24 άτομα ένιωθαν από λίγο έως καθόλου ικανοποιημένοι αποτελώντας το 16% του δείγματος. Επιπλέον 71 άτομα απάντησαν πως νιώθουν μέτρια ικανοποιημένα από το επίπεδο των σπουδών τους, στο τμήμα που ανήκουν και απάρτιζαν το 47,3% του δείγματος, ενώ 55 φοιτητές απάντησαν πως νιώθουν από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι απαρτίζοντας το 36,7% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα παρουσιάζονται και διαγραμματικά στη συνέχεια.

Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκεις (πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες κτλ);

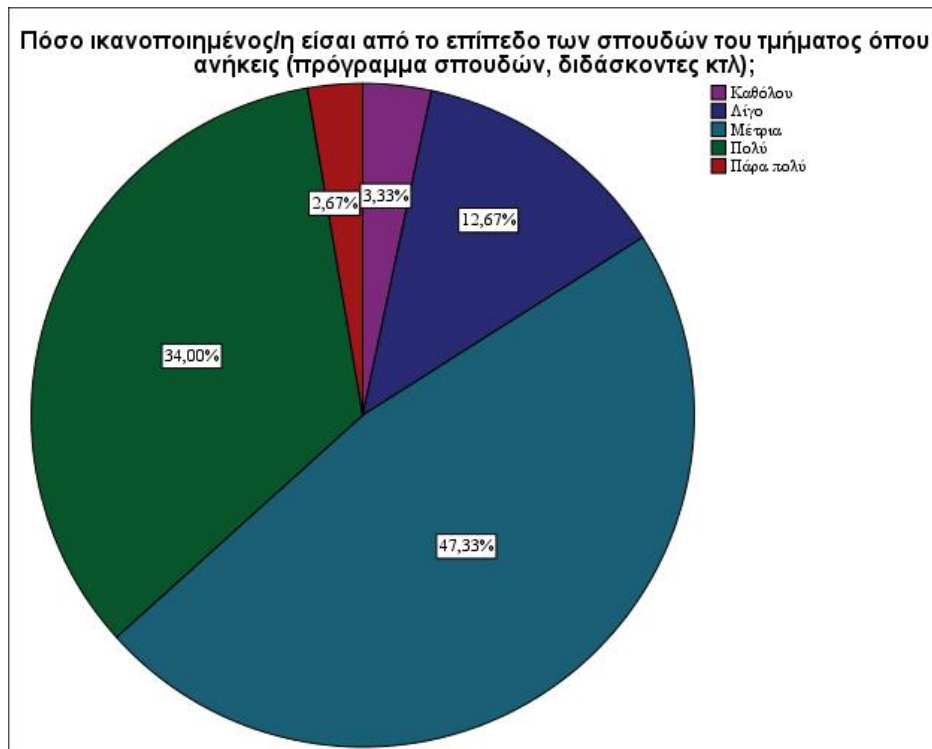
		Frequency	Percent
Valid	Καθόλου	5	3,3
	Λίγο	19	12,7
	Μέτρια	71	47,3

Πολύ	51	34,0
Πάρα πολύ	4	2,7
Total	150	100,0

Πίνακας 9.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκουν.

Γράφημα 9.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του κατά πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκουν, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 9.ρc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκουν, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ερώτηση 10: Είσαι ικανοποιημένος από τις επαγγελματικές προοπτικές που σου προσφέρει το τμήμα σου;

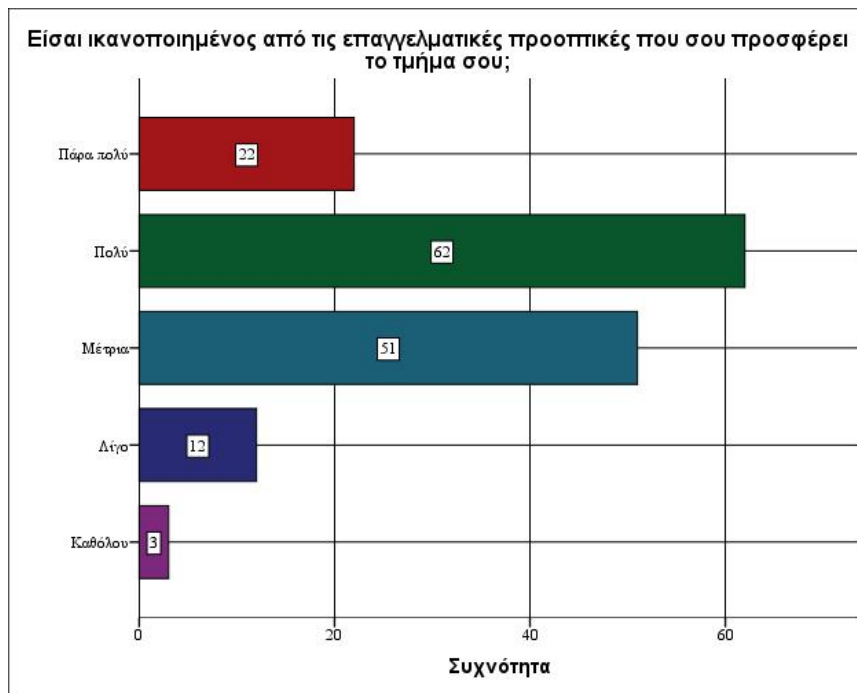
Αναφορικά με το κατά πόσο οι φοιτητές είναι ικανοποιημένοι από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους, παρατηρήθηκε ότι 15 άτομα ένιωθαν από λίγο έως καθόλου ικανοποιημένοι αποτελώντας το 10% του δείγματος. Επιπλέον 51 άτομα απάντησαν πως νιώθουν μέτρια ικανοποιημένα από και απάρτιζαν το 34% του δείγματος, ενώ 84 φοιτητές απάντησαν πως νιώθουν από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους απαρτίζοντας το 56% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

Είσαι ικανοποιημένος από τις επαγγελματικές προοπτικές που σου προσφέρει το τμήμα σου;

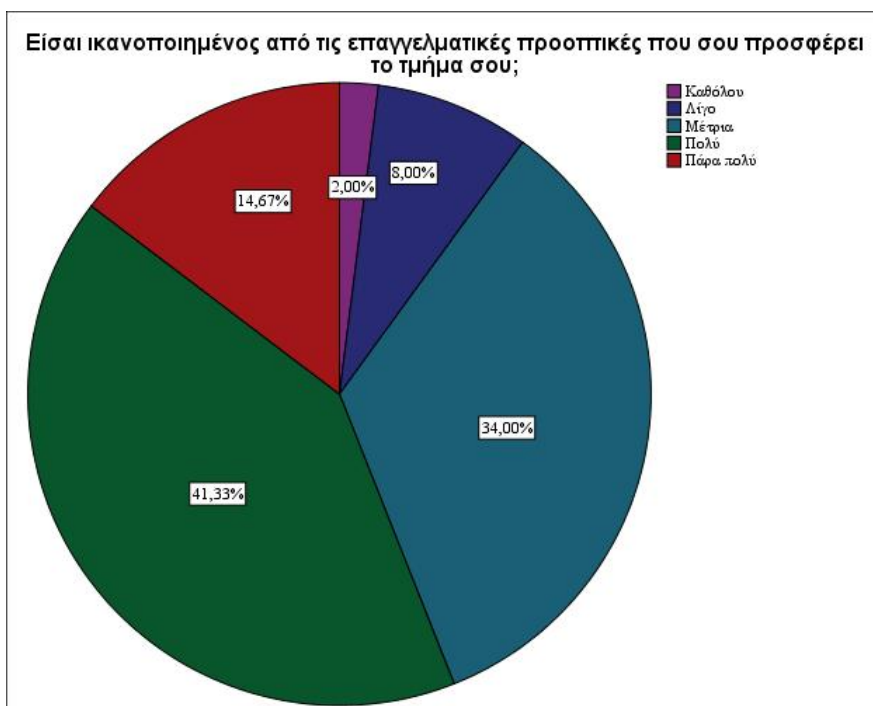
		Frequency	Percent
Valid	Καθόλου	3	2,0
	Λίγο	12	8,0

Μέτρια	51	34,0
Πολύ	62	41,3
Πάρα πολύ	22	14,7
Total	150	100,0

Πίνακας 10.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους.

Γράφημα 10.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του κατά πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 10.ρc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

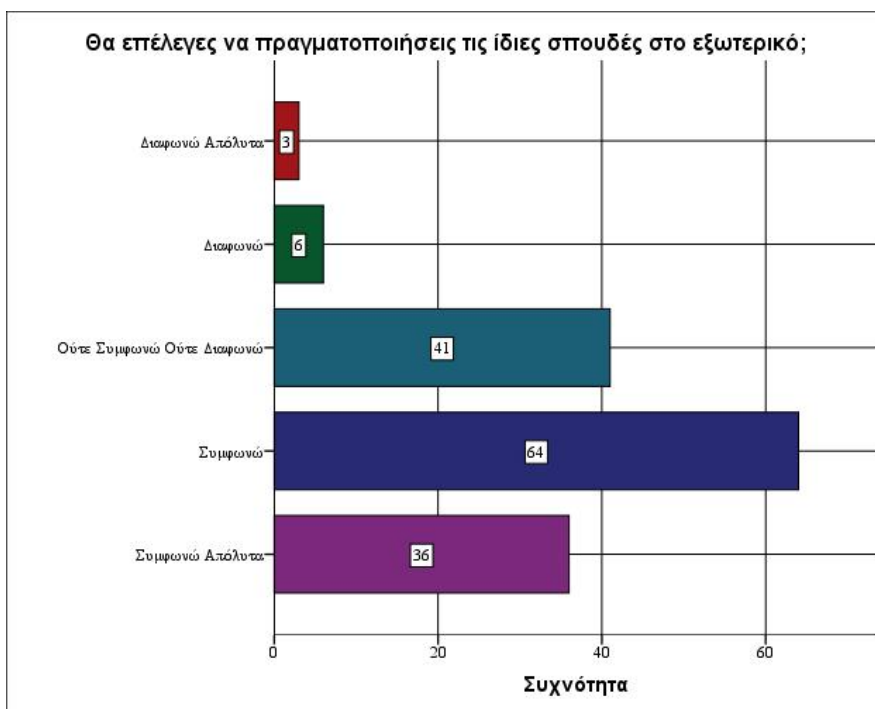
Ερώτηση 11: Θα επέλεγες να πραγματοποιήσεις τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό;

Αναφορικά με το βαθμό που οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό, παρατηρήθηκε ότι 100 άτομα απάντησαν πως όντως θα πραγματοποιούσαν τις ίδιες σπουδές και στο εξωτερικό αποτελώντας το 66,7% του δείγματος. Επιπλέον 41 άτομα απάντησαν πως δεν είναι σίγουροι για το εάν θα έκαναν κάτι τέτοιο και απάρτιζαν το 27,3% του δείγματος, ενώ 9 φοιτητές απάντησαν πως δεν θα πραγματοποιούσαν τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό απαρτίζοντας μόλις το 6% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

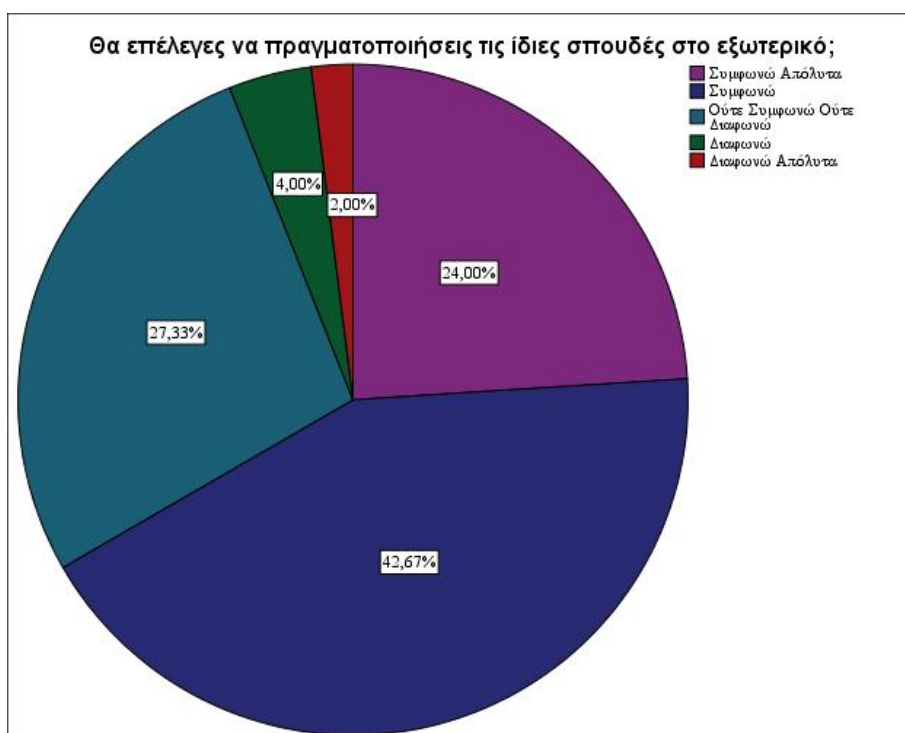
Θα επέλεγες να πραγματοποιήσεις τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό;

		Frequency	Percent
Valid	Συμφωνώ Απόλυτα	36	24,0
	Συμφωνώ	64	42,7
	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	41	27,3
	Διαφωνώ	6	4,0
	Διαφωνώ Απόλυτα	3	2,0
	Total	150	100,0

Πίνακας 11.f: Παρουσίαση της συχνότητας και της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό.

Γράφημα 11.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του κατά πόσο οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 11.pc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του κατά πόσο οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό, μέσω διαγράμματος πίτας.

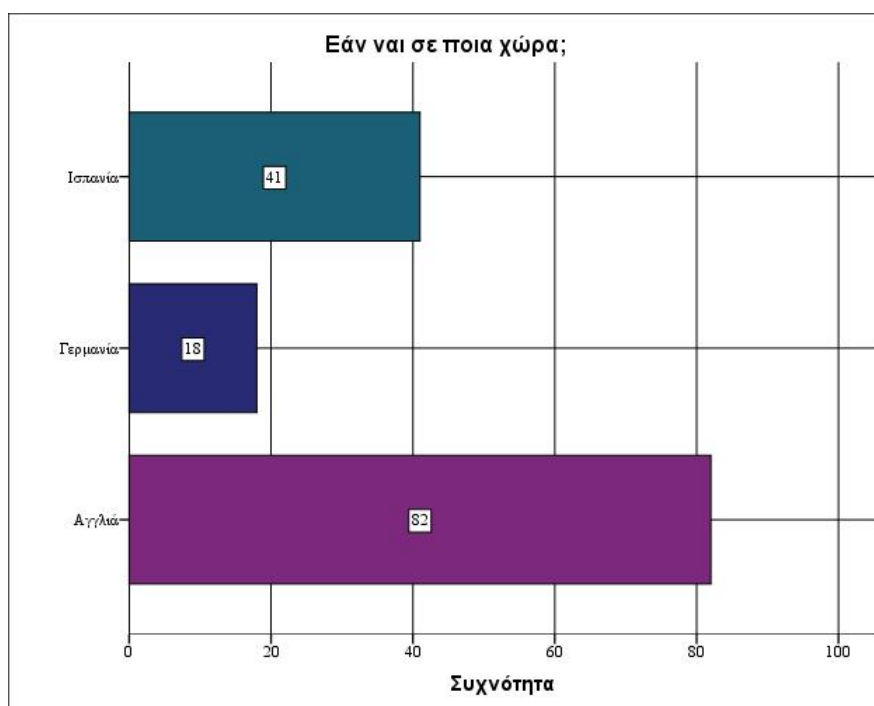
Ερώτηση 12: Σε ποια χώρα θα επέλεγες να πραγματοποιήσεις τις ίδιες σπουδές;

Αναφορικά με τη χώρα που θα επέλεγαν οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές, παρατηρήθηκε ότι 82 άτομα απάντησαν πως θα επέλεγαν την Αγγλία αποτελώντας το 58,2% των ατόμων που θα σπούδαζαν το ίδιο αντικείμενο στο εξωτερικό. Επιπλέον 18 άτομα απάντησαν πως θα επέλεγαν την Γερμανία και απάρτιζαν το 12,8% του έγκυρου δείγματος, ενώ 41 φοιτητές απάντησαν πως θα πραγματοποιούσαν τις ίδιες σπουδές στην Ισπανία απαρτίζοντας το 29,1% του έγκυρου δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

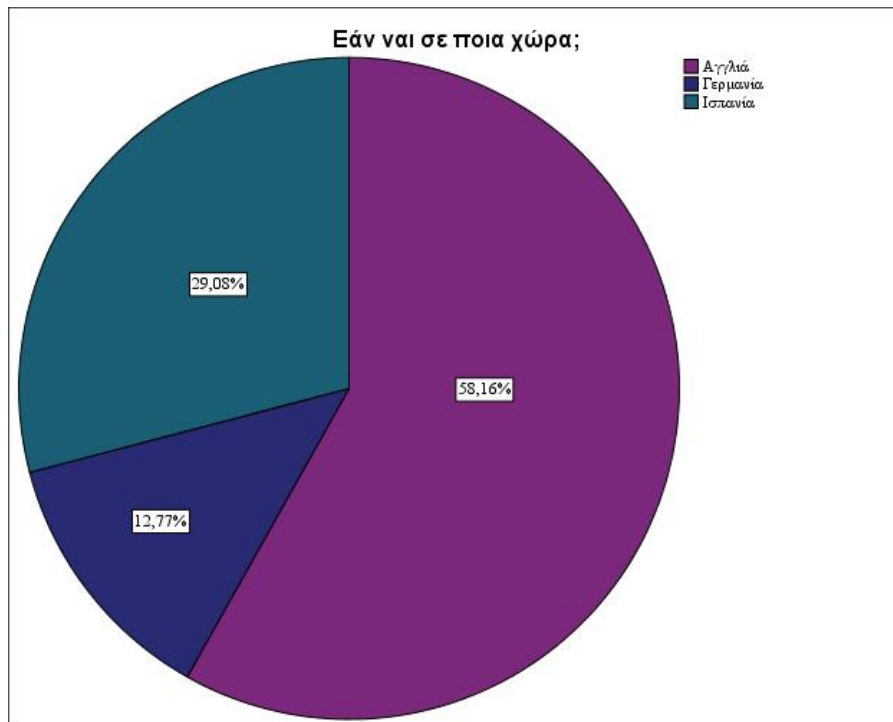
Εάν ναι σε ποια χώρα;

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Αγγλία	82	54,7	58,2
	Γερμανία	18	12,0	12,8
	Ισπανία	41	27,3	29,1
	Total	141	94,0	100,0
Missing	System	9	6,0	
Total		150	100,0	

Πίνακας 12.f: Παρουσίαση της συχνότητας, της εκατοστιαίας συχνότητας και της έγκυρης εκατοστιαίας συχνότητας της χώρας που οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές.

Γράφημα 12.fc: Παρουσίαση της συχνότητας της χώρας που οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 12.pc: Παρουσίαση της έγκυρης εκατοστιαίας συχνότητας της χώρας που οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές, μέσω διαγράμματος πίτας.

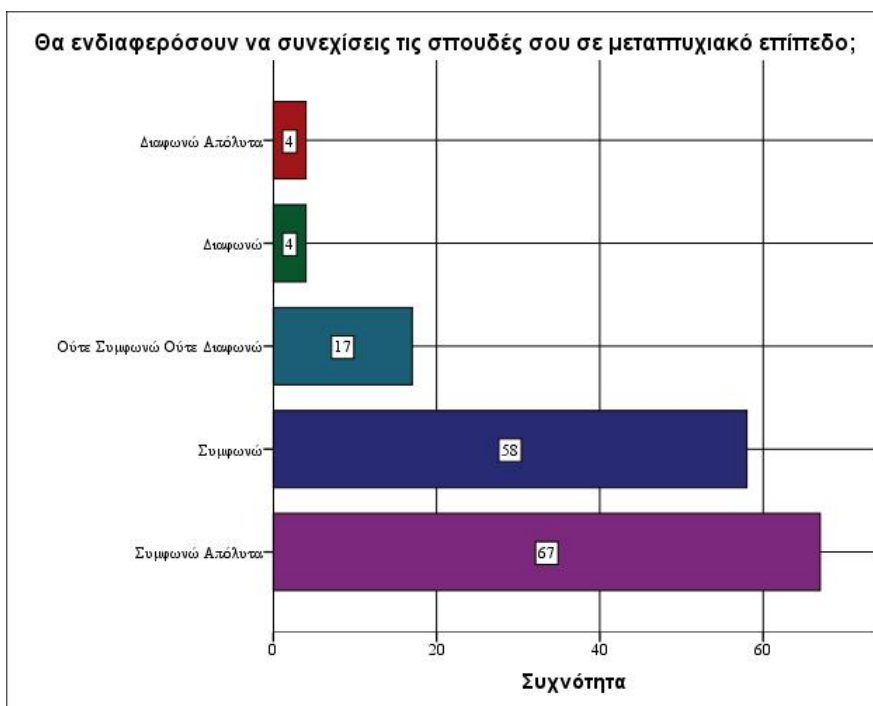
Ερώτηση 13: Θα ενδιαφερόσουν να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε μεταπτυχιακό επίπεδο;

Αναφορικά με το κατά πόσο οι φοιτητές θα ενδιαφέρονταν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο, παρατηρήθηκε ότι 125 άτομα απάντησαν πως θα επιθυμούσαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο αποτελώντας το 83,4% του δείγματος. Επιπλέον 17 άτομα απάντησαν πως δεν ήταν σίγουροι αν θα ήθελαν να κάνουν κάτι τέτοιο και απάρτιζαν το 11,3% του δείγματος, ενώ 8 φοιτητές απάντησαν πως δεν θα ενδιαφέρονταν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο απαρτίζοντας το 5,4% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

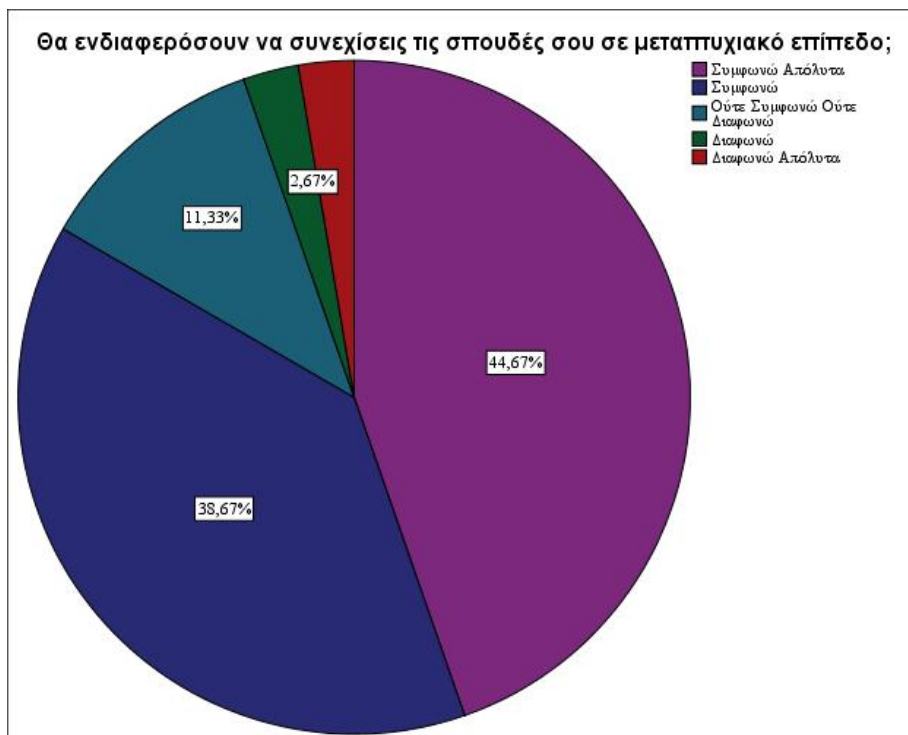
Θα ενδιαφερόσουν να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε μεταπτυχιακό επίπεδο;

		Frequency	Percent
Valid	Συμφωνώ Απόλυτα	67	44,7
	Συμφωνώ	58	38,7
	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	17	11,3
	Διαφωνώ	4	2,7
	Διαφωνώ Απόλυτα	4	2,7
	Total	150	100,0

Πίνακας 13.f: Παρουσίαση της συχνότητας, και της εκατοστιαίας συχνότητας του εάν θα ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Γράφημα 13.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του εάν θα ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 13.pc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του εάν θα ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο, μέσω διαγράμματος πίτας.

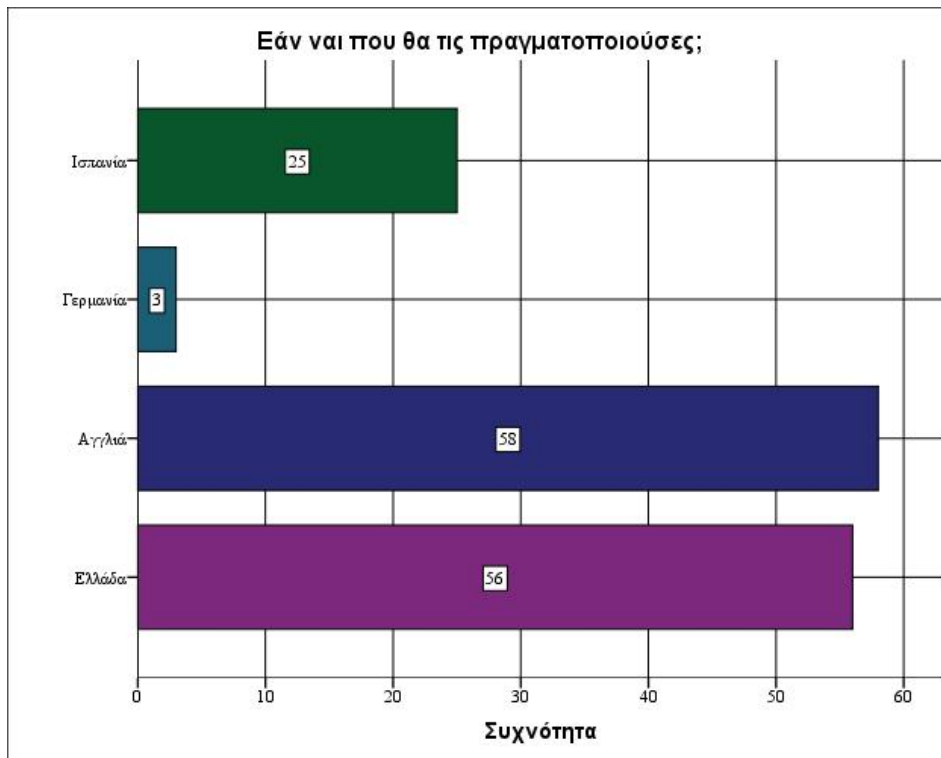
Ερώτηση 14: Σε ποια χώρα θα επέλεγες να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές σπουδές σου;

Αναφορικά με τη χώρα που θα επέλεγαν οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, παρατηρήθηκε ότι 56 άτομα απάντησαν πως θα επέλεγαν την Αγγλία αποτελώντας το 39,4% των ατόμων που θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές. Επιπλέον 58 άτομα απάντησαν πως θα επέλεγαν την Ελλάδα και απάρτιζαν το 40,8% του έγκυρου δείγματος, ενώ 3 φοιτητές απάντησαν πως θα πραγματοποιούσαν τις ίδιες σπουδές στην Γερμανία απαρτίζοντας το 2,1% του έγκυρου δείγματος, επιπλέον 25 φοιτητές απάντησαν πως θα επέλεγαν την Ισπανία ώστε να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους αποτελώντας το 17,6% του έγκυρου δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

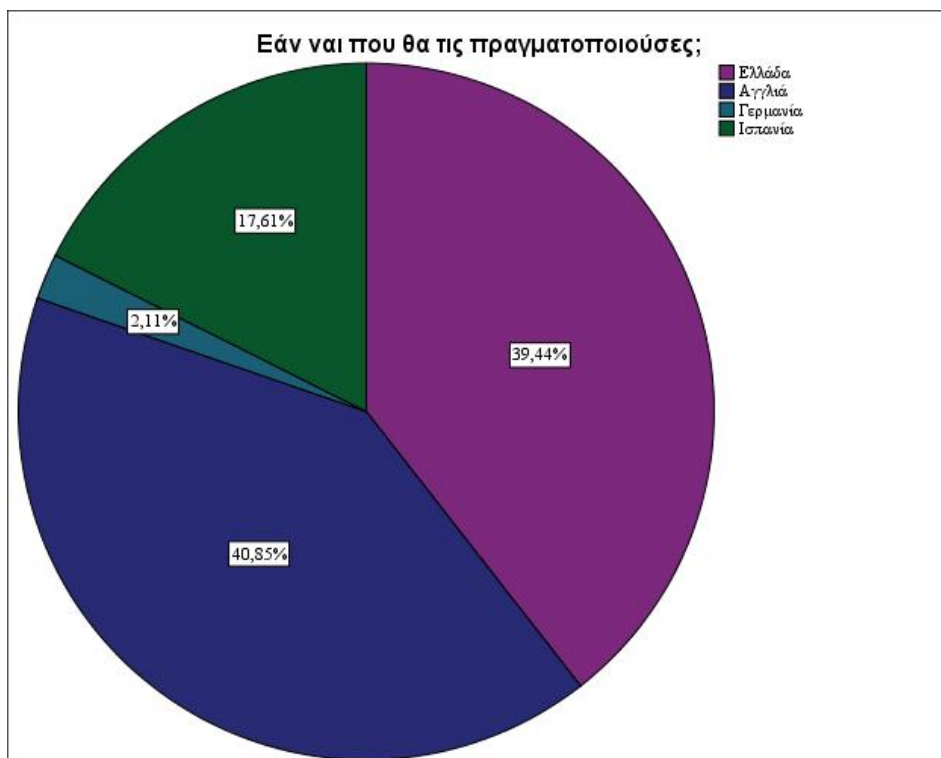
Εάν ναι που θα τις πραγματοποιούσες;

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ελλάδα	56	37,3	39,4
	Αγγλία	58	38,7	40,8
	Γερμανία	3	2,0	2,1
	Ισπανία	25	16,7	17,6
	Total	142	94,7	100,0
Missing	System	8	5,3	
Total		150	100,0	

Πίνακας 14.f: Παρουσίαση της συχνότητας, της εκατοστιαίας συχνότητας και της έγκυρης εκατοστιαίας συχνότητας της χώρας που οι φοιτητές θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους.

Γράφημα 14.fc: Παρουσίαση της συχνότητας της χώρας που οι φοιτητές θα επέλεξαν να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 14.pc: Παρουσίαση της έγκυρης εκατοστιαίας συχνότητας της χώρας που οι φοιτητές θα επέλεξαν να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, μέσω διαγράμματος πίτας.

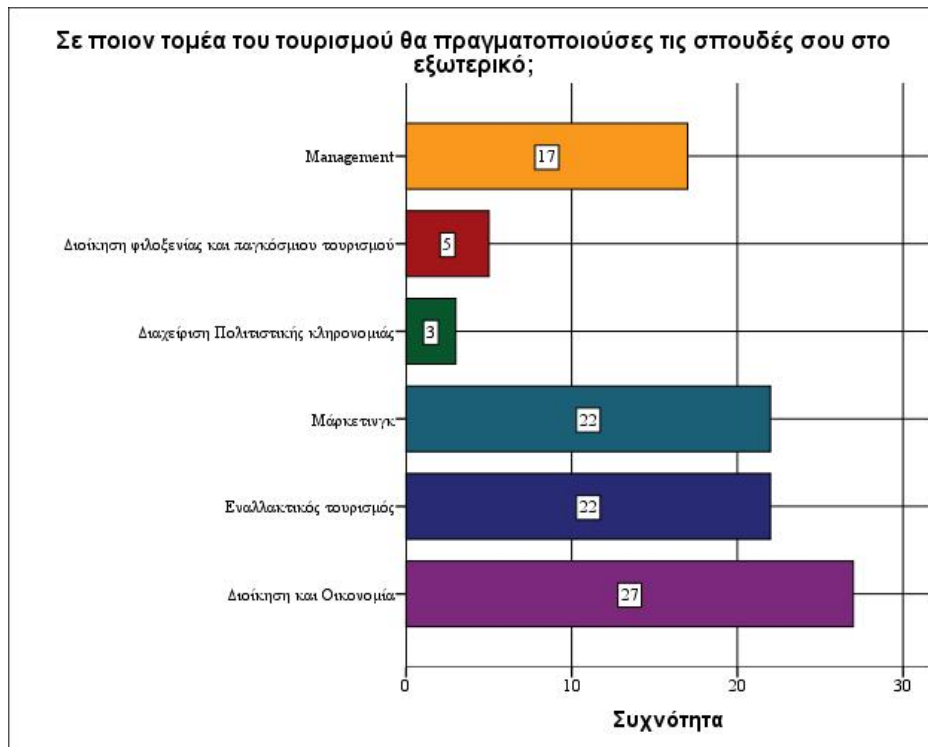
Ερώτηση 15: Σε ποιον τομέα του τουρισμού θα πραγματοποιούσες τις σπουδές σου στο εξωτερικό;

Αναφορικά με τον τομέα που ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό, παρατηρήθηκε ότι οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν πως θα επιθυμούσαν να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό πάνω στην Διοίκηση και Οικονομία αποτελώντας το 28,1% του δείγματος. Στη συνέχεια ακολούθησαν ισόποσα οι φοιτητές που θα πραγματοποιούσαν τις σπουδές τους στον Εναλλακτικό τουρισμό καθώς και στο Μάρκετινγκ όπου απάρτιζαν το 22,9% του έγκυρου δείγματος σε κάθε περίπτωση, ενώ 17 φοιτητές απάντησαν πως θα ενδιαφέρονταν να σπουδάσουν Μάνατζμεντ απαρτίζοντας το 17,7% του έγκυρου δείγματος. Ταυτόχρονα το 3,1% του έγκυρου δείγματος ήταν φοιτητές που θα επιθυμούσαν να σπουδάσουν Διαχείριση Πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ το 5,2% του έγκυρου δείγματος θα επιθυμούσε να σπουδάσει Διοίκηση φιλοξενίας και παγκόσμιου τουρισμού. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

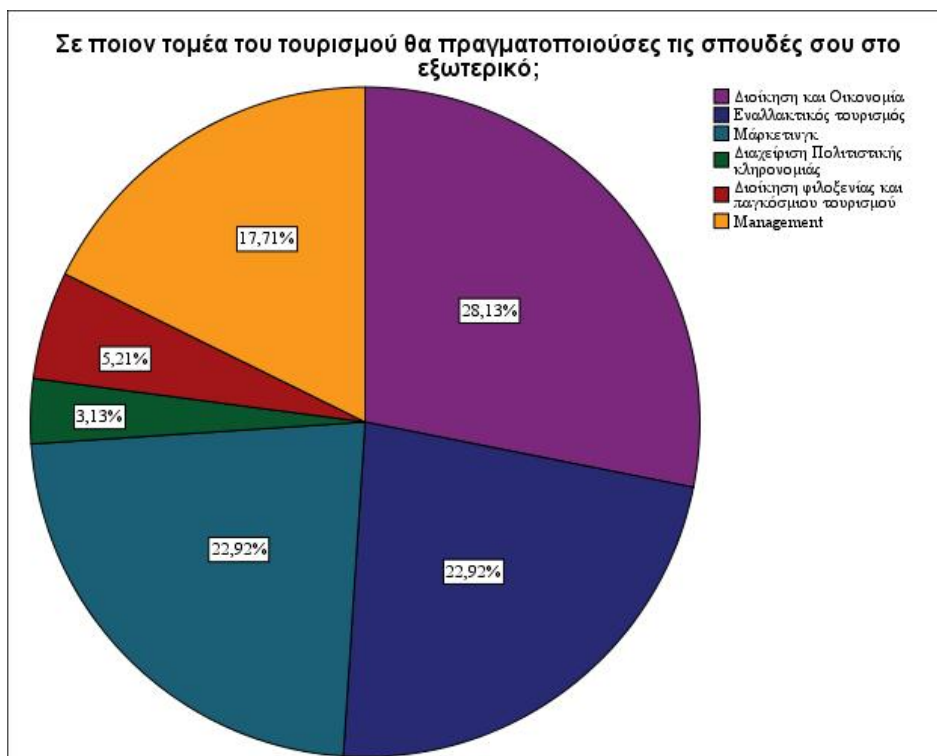
Σε ποιον τομέα του τουρισμού θα πραγματοποιούσες τις σπουδές σου στο εξωτερικό;

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Διοίκηση και Οικονομία	27	18,0	28,1
	Εναλλακτικός τουρισμός	22	14,7	22,9
	Μάρκετινγκ	22	14,7	22,9
	Διαχείριση Πολιτιστικής κληρονομιάς	3	2,0	3,1
	Διοίκηση φιλοξενίας και παγκόσμιου τουρισμού	5	3,3	5,2
	Management	17	11,3	17,7
	Total	96	64,0	100,0
Missing	System	54	36,0	
Total		150	100,0	

Πίνακας 15.f: Παρουσίαση της συχνότητας, της εκατοστιαίας συχνότητας και της έγκυρης εκατοστιαίας συχνότητας του τομέα που ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό.

Γράφημα 15.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του τομέα που ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 15.pc: Παρουσίαση της έγκυρης εκατοστιαίας συχνότητας του τομέα που ενδιαφέρονταν οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό, μέσω διαγράμματος πίτας.

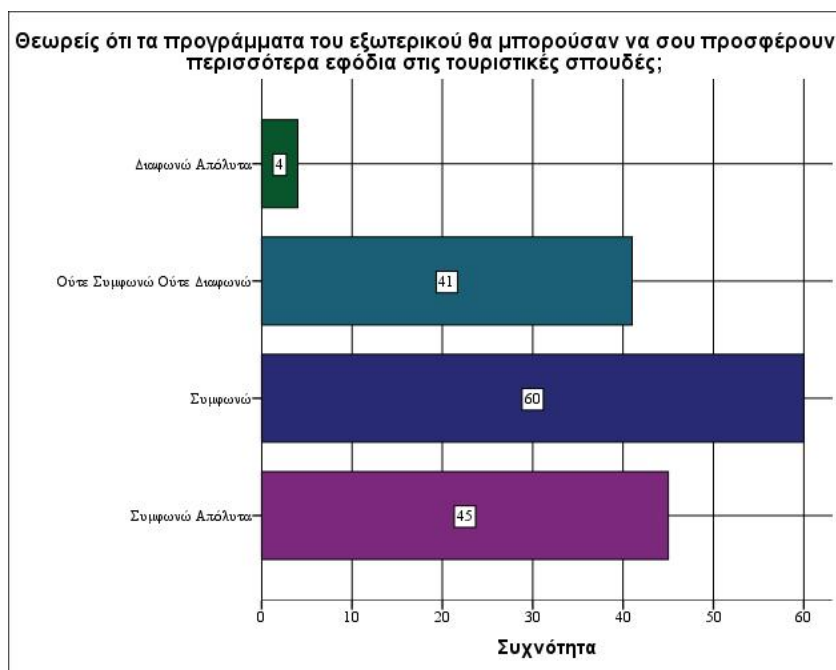
Ερώτηση 16: Θεωρείς ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να σου προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές;

Αναφορικά με το πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές, παρατηρήθηκε ότι 105 άτομα απάντησαν πως συμφωνούν με το προαναφερθέν αποτελώντας το 70% του δείγματος. Επιπλέον 41 άτομα απάντησαν πως δεν ήταν σίγουροι για το αν τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές και απάρτιζαν το 27,3% του δείγματος, ενώ 4 φοιτητές απάντησαν πως διαφωνούν με το προαναφερθέν απαρτίζοντας το 2,7% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

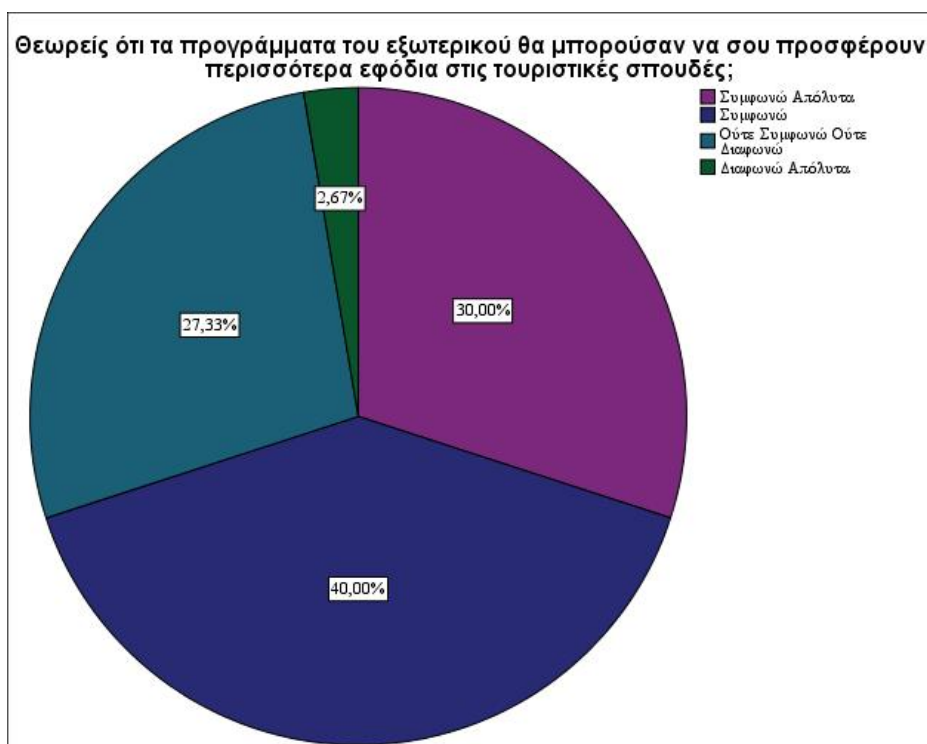
Θεωρείς ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να σου προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές;

		Frequency	Percent
Valid	Συμφωνώ Απόλυτα	45	30,0
	Συμφωνώ	60	40,0
	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	41	27,3
	Διαφωνώ Απόλυτα	4	2,7
	Total	150	100,0

Πίνακας 16.f: Παρουσίαση της συχνότητας, και της εκατοστιαίας συχνότητας του πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές.

Γράφημα 16.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 16.pc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές, μέσω διαγράμματος πίτας.

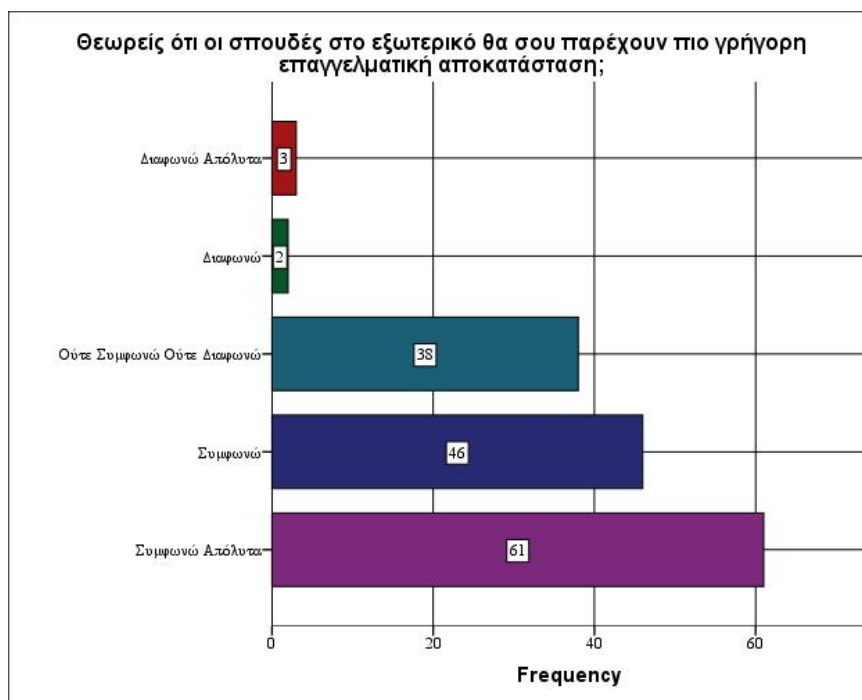
Ερώτηση 17: Θεωρείς ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα σου παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση;

Αναφορικά με το πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση, παρατηρήθηκε ότι 107 άτομα απάντησαν πως συμφωνούν με το προαναφερθέν αποτελώντας το 71,4% του δείγματος. Επιπλέον 38 ήταν οι φοιτητές που απάντησαν πως δεν ήταν σίγουροι για το αν οι σπουδές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση και απάρτιζαν το 25,3% του δείγματος, ενώ 5 φοιτητές απάντησαν πως διαφωνούν με το προαναφερθέν απαρτίζοντας το 3,3% του δείγματος. Τα προαναφερθέντα είναι εμφανή και σε διαγραμματική μορφή στη συνέχεια.

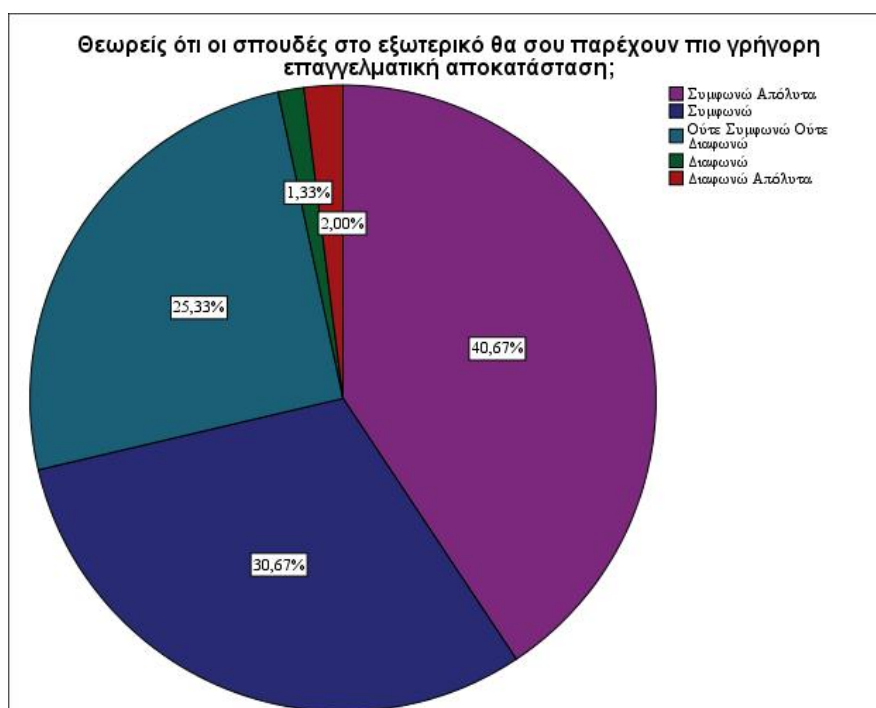
Θεωρείς ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα σου παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση;

		Frequency	Percent
Valid	Συμφωνώ Απόλυτα	61	40,7
	Συμφωνώ	46	30,7
	Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ	38	25,3
	Διαφωνώ	2	1,3
	Διαφωνώ Απόλυτα	3	2,0
	Total	150	100,0

Πίνακας 17.f: Παρουσίαση της συχνότητας, και της εκατοστιαίας συχνότητας του πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση.

Γράφημα 17.fc: Παρουσίαση της συχνότητας του πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση, μέσω διαγράμματος ράβδων.

Γράφημα 17.pc: Παρουσίαση της εκατοστιαίας συχνότητας του πόσο θεωρούν οι φοιτητές ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση, μέσω διαγράμματος πίτας.

Ø Συσχετίσεις των μεταβλητών

Παρατηρώντας τις μεταβλητές της παρούσας έρευνας παρατηρήθηκε πως σε ορισμένες περιπτώσεις υφίστανται συσχετίσεις μεταξύ τους. Με άλλα λόγια η μια μεταβλητή επηρεάζει κάποια άλλη. Αρχικά παρατηρήθηκε πως όσο αυξάνεται η πεποίθηση ότι οι σπουδές των φοιτητών μπορούν να τους βοηθήσουν στην επαγγελματική τους εξέλιξη αυξάνεται και το επίπεδο ικανοποίησης τους από το επίπεδο σπουδών του τμήματος που ανήκουν καθώς και το ανάποδο. (sig < 0,001 0,5<r<0,7 μέτρια συσχέτιση). Επιπλέον είναι εμφανές ότι όσο αυξάνεται η πεποίθηση ότι οι σπουδές των φοιτητών μπορούν να τους βοηθήσουν στην επαγγελματική τους εξέλιξη αυξάνεται και η ικανοποίηση τους από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους καθώς και το ανάποδο. (sig < 0,001 0,5<r<0,7 μέτρια συσχέτιση). Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως υπάρχει θετική συσχέτιση και του επιπέδου ικανοποίησης των φοιτητών από το επίπεδο σπουδών του τμήματος που ανήκουν και της ικανοποίησης τους από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους καθώς και το ανάποδο. (sig < 0,001 0,3<r<0,5 ασθενής συσχέτιση).

Correlations

		Κατά πόσο πιστεύεις ότι οι σπουδές που παρακολουθείς μπορούν να σε βοηθήσουν για την επαγγελματική σου εξέλιξη;	Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκεις (πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες κτλ);	Είσαι ικανοποιημένος από τις επαγγελματικές προοπτικές που σου προσφέρει το τμήμα σου;
Κατά πόσο πιστεύεις ότι οι σπουδές που παρακολουθείς μπορούν να σε βοηθήσουν για την επαγγελματική σου εξέλιξη;	Pearson Correlation	1	,520**	,619**
	Sig. (2-tailed)		,000	,000
	N		150	150
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκεις (πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες κτλ);	Pearson Correlation		1	,447**
	Sig. (2-tailed)			,000
	N		150	150

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Πίνακας 1.c: Παρουσίαση των συσχετίσεων μεταξύ των μεταβλητών της παρούσας έρευνας.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως υπήρξε συσχέτιση και στο ότι όσο αυξανόταν η πεποίθηση των φοιτητών ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές τόσο αυξάνεται και η πεποίθηση τους ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση και αντίστροφα (sig < 0,001 0,5<r<0,7 μέτρια συσχέτιση). Ταυτόχρονα παρατηρήθηκε να υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στην πεποίθηση των φοιτητών ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές και στο ότι θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές που πραγματοποιούν και στο εξωτερικό (sig < 0,001 0,3<r<0,5 ασθενής συσχέτιση). Επιπλέον θετική συσχέτιση υπήρξε και στην πεποίθηση των φοιτητών στο ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση και στο ότι θα επέλεγαν να σπουδάσουν στο εξωτερικό το ίδιο αντικείμενο και αντίστροφα (sig < 0,001 0,3<r<0,5 ασθενής συσχέτιση).

Correlations

		Θεωρείς ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να σου προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές;	Θεωρείς ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα σου παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση;	Θα επέλεγες να πραγματοποιήσεις τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό;
Θεωρείς ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να σου προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές;	Pearson Correlation	1	,633**	,454**
	Sig. (2-tailed)		,000	,000
	N	150	150	150
Θεωρείς ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα σου παρέχουν	Pearson Correlation		1	,317**
	Sig. (2-tailed)			,000

πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση;	N		150	150
Θα επέλεγες να πραγματοποιήσεις τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό;	Pearson Correlation	,454**	,317**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	
	N	150	150	150

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Πίνακας 2.ε: Παρουσίαση των συσχετίσεων μεταξύ των μεταβλητών της παρούσας έρευνας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρατηρώντας τις απαντήσεις που έδωσαν στο σύνολο τους οι φοιτητές παρατηρήθηκε ότι η πλειοψηφία τους συμφώνησε ότι από πλευράς τους υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον σχετικά με τον τουρισμό και αυτό τους έκανε να θελήσουν να τον σπουδάσουν (68,6% του δείγματος). Επιπλέον κατέστη εμφανές πως οι περισσότεροι φοιτητές ήταν από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τις σπουδές τους (52% του δείγματος) ενώ στην πλειοψηφία τους θεωρούν πως οι σπουδές τους μπορούν να τους βοηθήσουν από πολύ έως πάρα πολύ στο να εξελιχθούν επαγγελματικά (57,4% του δείγματος). Ταυτόχρονα η πλειοψηφία των φοιτητών φάνηκε να νιώθει μέτρια ικανοποιημένη από το επίπεδο των σπουδών τους, στο τμήμα που ανήκουν (47,3% του δείγματος) ενώ οι περισσότεροι φοιτητές ένοιωθαν από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους απαρτίζοντας (56% του δείγματος).

Επιπλέον παρατηρήθηκε πως οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν πως θα πραγματοποιούσαν τις ίδιες σπουδές και στο εξωτερικό (66,7% του δείγματος). Η χώρα που οι περισσότεροι φοιτητές θα επέλεγαν για τις ίδιες σπουδές ήταν η Αγγλία (58,2% των ατόμων που θα σπούδαζαν το ίδιο αντικείμενο στο εξωτερικό), ακολούθησε η Ισπανία (29,1% του έγκυρου δείγματος) και έπειτα η Γερμανία (12,8% του έγκυρου δείγματος). Εδώ παρατηρήθηκε πως η συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών θα επιθυμούσε να συνεχίσει τις σπουδές της σε μεταπτυχιακό επίπεδο (83,4% του δείγματος), εδώ οι περισσότεροι που θα έκαναν κάτι τέτοιο θα το έκαναν στην Ελλάδα (40,8% του έγκυρου δείγματος), ακολούθησε η Αγγλία (39,4% του έγκυρου δείγματος), έπειτα η Ισπανία (17,6% του έγκυρου δείγματος) και η Γερμανία (2,1% του έγκυρου δείγματος). Οι περισσότεροι φοιτητές απάντησαν πως θα επιθυμούσαν να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό πάνω στην Διοίκηση και Οικονομία (28,1% του δείγματος). Στη συνέχεια ακολούθησαν ισόποσα οι φοιτητές που θα πραγματοποιούσαν τις σπουδές τους στον Εναλλακτικό τουρισμό καθώς και στο Μάρκετινγκ (22,9% του έγκυρου δείγματος σε κάθε περίπτωση), ενώ λιγότερα άτομα θα ενδιαφέρονταν να σπουδάσουν Μάνατζμεντ (17,7% του έγκυρου δείγματος). Ταυτόχρονα πολύ λιγότεροι φοιτητές θα επιθυμούσαν να σπουδάσουν Διοίκηση φιλοξενίας και παγκόσμιου τουρισμού (5,2% του έγκυρου δείγματος) και Διαχείριση Πολιτιστικής κληρονομιάς (3,1% του έγκυρου δείγματος).

Ένα εύρημα που προέκυψε από τις απαντήσεις των φοιτητών ήταν και το ότι οι φοιτητές κατά κύριο λόγο θεωρούν πως τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές (70% του δείγματος) ενώ οι περισσότεροι φοιτητές θεωρούν και ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση (71,4% του δείγματος).

Βάση των απαντήσεων που έδωσαν οι φοιτητές παρατηρήθηκε και πως όσο αυξάνεται η πεποίθηση τους ότι οι σπουδές μπορούν να τους βοηθήσουν στην επαγγελματική τους εξέλιξη αυξάνεται και το επίπεδο ικανοποίησης τους από το επίπεδο σπουδών του τμήματος που ανήκουν καθώς και το ανάποδο. Επιπλέον μια αύξηση της πεποίθησης ότι οι σπουδές μπορούν να βοηθήσουν στην επαγγελματική εξέλιξη αυξάνει και την ικανοποίηση από τις προσφερόμενες επαγγελματικές προοπτικές καθώς και το ανάποδο. Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως υπάρχει θετική συσχέτιση και του επιπέδου ικανοποίησης των φοιτητών από το επίπεδο σπουδών του τμήματος που ανήκουν και της ικανοποίησης τους από τις επαγγελματικές προοπτικές που τους προσφέρει το τμήμα τους καθώς και το ανάποδο.

Ακόμη παρατηρήθηκε και ότι υπήρξε συσχέτιση μεταξύ της πεποίθησης των φοιτητών γύρω από το ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές και του ότι οι σπουδές στο εξωτερικό τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση και αντίστροφα. Ταυτόχρονα παρατηρήθηκε να υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στην πεποίθηση των φοιτητών ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να τους προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές και στο ότι θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν τις ίδιες σπουδές που πραγματοποιούν και στο εξωτερικό. Τέλος θετική συσχέτιση υπήρξε και στην πεποίθηση των φοιτητών στο ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα τους παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση και στο ότι θα επέλεγαν να σπουδάσουν στο εξωτερικό το ίδιο αντικείμενο και αντίστροφα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Constantinides D.-A.(2015), 2014-2015 Fulbright participant in the Study of the United States Institutes program, Teachers Institute for Secondary School Educators at University of Illinois, Urbana-Champaign, IL

Gravani M., Ioannidou A. (2014)Adult and Continuing Education in Cyprus, Länderporträt Umschlaggestaltung und Satz: Christiane Zay, Potsdam; Susanne Kemmner, DIE

Religious education in Cyprus, Διαθέσιμο στο: www.cogalmonteporo.net
Προσπελάστηκε 15/07/2018

United Nations World Tourism Organization. (2008). *Understanding tourism: Basic glossary*.

Education Bureau. (2013). Introduction to tourism. The Government of the Hong Kong Special Administrative Region. Available at https://www.edb.gov.hk/attachment/en/curriculum-development/kla/pshe/references-and-resources/tourism/Tourism_English_19_June.pdf

Κασιμάτη, Ε. και Σιδέρης, Δ. (2015). “Προς ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης στον τουρισμό: Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τουριστικό προϊόν στην Ελλάδα την περίοδο της κρίσης (2008-2014)”, Τράπεζα της Ελλάδος, Οικονομικό Δελτίο, τ. 42.

Νικολαΐδης, Ε. (2017). Τουρισμός και ανάπτυξη βασικά μεγέθη, κλαδικές διασυνδέσεις, σηροτροφικό σύστημα και το παράδειγμα της Κρήτης. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ

Παπαϊωάννου, Λ. (2016). «Ελληνικός τουρισμός: Δυνατότητες και προκλήσεις», Παρουσίαση των προοπτικών του ελληνικού τουρισμού, 15ο Συνέδριο του ΣΕΤΕ: «Ελληνικός τουρισμός: Νέα δεδομένα και μελλοντικές προκλήσεις», Αθήνα.

Lomova, L.A., Mamycheva, D.I., Rovovaya, T.A., Nekrasova, M.L., Anisimova, V.V. (2016). Modernization as a means of improving financial and economic adaptability hotel business. *International Review of Management and Marketing*, 6(1), pp. 279-286

Υπουργείο Τουρισμού, 2017

<http://www.mintour.gov.gr/Education>

The Ostelea. (2018). School of tourism and hospitality

<https://www.ostelea.com/en>

London School of Planning and Management (LSPM). (2018). Diploma in Tourism and Hospitality Management.

<https://www.lspm.org.uk/about.html>

The University of Northampton. (2018). International Tourism Development programme

<https://www.northampton.ac.uk/>

Glasgow Caledonian University. (2018). Διεθνή Διοίκηση Επιχειρήσεων και Τουρισμού

https://www.gcu.ac.uk/study/courses/details/index.php/P02702/International_Business_and_Tourism_Management

<http://citycampus.gr/μεταπτυχιακά-στην-ελβετία/>

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. (2018). Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού

<https://www.cut.ac.cy/faculties/fme/html/study-guide/>

Πανεπιστήμιο Πειραιώς. (2018). Τμήμα Τουριστικών Σπουδών.

<http://tourism.unipi.gr/wp-content/uploads/2016/08/panepistimio-peiraia-odigos-spoudon-entypo.pdf>

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ) Δυτικής Ελλάδος. (2018). Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων.

<http://tour.teiwest.gr/index.php>

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ). (2017). Διαθέσιμο στο

<https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/483-dit/6473-dit>

SETE (Association of Greek Tourism Enterprises) (2014), International Tourist Arrivals 2000-2013, accessed at

http://sete.gr/fileuploads/entries/Statistics/Greece/International%20Tourist%20Arrivals%20%28Non-Residents%29/catID48/EN/140416_Afikseis%20Mi%20Katoikon-Ellada%202000-2013_new%20layout.pdf.

Stergiou & Airey (2017), "Tourism education and industry expectations in Greece: (re)minding the gap" Handbook of teaching and learning in tourism. p.p. 1-16

Jafari, J. (2007), Encyclopedia of Tourism. Routledge Wo & Francis. Kindle Edition.

Χριστάκη Α. (2014) Τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα: προσδοκίες και πραγματικότητα βάσει των επόμενων εργοδοτών/στελεχών της τουριστικής βιομηχανίας, Ε.Α.Π

Βελισαρίου Ε. (2012) Η τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα διάρθρωση και περιεχόμενο – προβλήματα και προτάσεις για την αναβάθμιση της , Ε.Α.Π

Σπίγγου Γ. (2009) Ελληνική Τουριστική Εκπαίδευση: Κίνητρα Επιλογής και Επαγγελματικές Προσδοκίες των Φοιτητών, Ε.Α.Π

UCAS, (2018)

https://digital.ucas.com/search/results?SearchText=tourism&filters=Destination_Undergraduate&ProviderText=&SubjectText=&AutoSuggestType=&SearchType=searchbarbutton&pageNumber=4

Hochschulkompass, (2018)

https://www.hochschulkompass.de/en/degree-programmes/study-in-germany-search/advanced-degree-programme-search/detail/all/search/1/studtyp/3/pn/34.html?tx_szhksearch_pi1%5BQUICK%5D=1&tx_szhksearch_pi1%5Bfach%5D=tourism&tx_szhksearch_pi1%5Babschluss%5D%5B0%5D=24

ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΗΜΕΡΑ

Το παρόν ερωτηματολόγιο που καλείστε να συμπληρώσετε χορηγείται στο πλαίσιο εκπόνησης της πτυχιακής μας εργασίας με τίτλο «Οι τουριστικές σπουδές στην Ελλάδα: η ανάγκη τουριστικής εκπαίδευσης σήμερα» του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος και με εισηγήτρια την κ. Ιωάννα Γιαννούκου. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι προαιρετική και μπορείτε να αποσύρετε τη συμμετοχή σας ανά πάσα στιγμή. Όλες οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν θα παραμείνουν ανώνυμες και εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς της συγκεκριμένης μελέτης.

Σας ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία.

* Απαιτείται

Φύλο *

- Άνδρας
- Γυναίκα

Ηλικία *

- 18-23 ετών
- 24-29 ετών
- 30-35 ετών
- 35 ετών και άνω

Έτος Φοίτησης *

- Έτος Α΄
- Έτος Β΄
- Έτος Γ΄
- Έτος Δ΄
- Επί Πτυχίο

Πόλη φοίτησης *

-

Η απάντησή σας

Με βάση τις δηλώσεις προτίμησής σου για τις πανελλήνιες, το τμήμα το οποίο επέλεξες ήταν: *

- Η πρώτη σου επιλογή
- Μεταξύ των πρώτων 5 επιλογών
- Άλλη επιλογή

Σε ενδιέφερε γενικά ο τουριστικός τομέας και ήθελες να τον σπουδάσεις; *

- Συμφωνώ Απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ
- Διαφωνώ
- Διαφωνώ Απόλυτα

Πόσο ευχαριστημένος είσαι από τις σπουδές σου; *

Καθόλου

- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Κατά πόσο πιστεύεις ότι οι σπουδές που παρακολουθείς μπορούν να σε βοηθήσουν για την επαγγελματική σου εξέλιξη; *

Καθόλου

- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι από το επίπεδο των σπουδών του τμήματος όπου ανήκεις (πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες, λειτουργικές υποδομές, διοικητική υποστήριξη); *

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Είσαι ικανοποιημένος από τις επαγγελματικές προοπτικές που σου προσφέρει το τμήμα σου; *

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ

- ο Πάρα πολύ

Θα επέλεγες να πραγματοποιήσεις τις ίδιες σπουδές στο εξωτερικό; *

- ο Συμφωνώ Απόλυτα
- ο Συμφωνώ
- ο Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ
- ο Διαφωνώ
- ο Διαφωνώ Απόλυτα

Εάν ναι σε ποια χώρα; *

- ο Αγγλία
- ο Γερμανία
- ο Ισπανία

Θα ενδιαφερόσουν να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε μεταπτυχιακό επίπεδο; *

- ο Συμφωνώ Απόλυτα
- ο Συμφωνώ
- ο Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ
- ο Διαφωνώ
- ο Διαφωνώ Απόλυτα

Εάν ναι που θα τις πραγματοποιούσες; *

- ο Ελλάδα
- ο Αγγλία
- ο Γερμανία
- ο Ισπανία

Σε ποιον τομέα του τουρισμού θα πραγματοποιούσες τις σπουδές σου στο εξωτερικό; *

- ο

Η απάντησή σας

Θεωρείς ότι τα προγράμματα του εξωτερικού θα μπορούσαν να σου προσφέρουν περισσότερα εφόδια στις τουριστικές σπουδές; *

- ο Συμφωνώ Απόλυτα
- ο Συμφωνώ
- ο Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ
- ο Διαφωνώ
- ο Διαφωνώ Απόλυτα

Θεωρείς ότι οι σπουδές στο εξωτερικό θα σου παρέχουν πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση; *

- Συμφωνώ Απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ
- Διαφωνώ
- Διαφωνώ Απόλυτα

ΥΠΟΒΟΛΗ